

**DEBRECENI
EGYETEM**

**GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR
TANULMÁNYI OSZTÁLY**

H-4002 Debrecen, Pf.: 400
Tel. : 52/508-444, honlap: www.econ.unideb.hu

**GAZDÁLKODÁSI ÉS MENEDZSMENT
ALAPSZAK
/LEVELEZŐ TAGOZAT/
TEMATIKA
2019/2020.**

Megjegyzés: Az oktatók a változtatás jogát fenntartják a tematikák vonatkozásában!

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdasági matematika I.		Kódja:	GT_AGML001-17	
		angolul:		Calculus for Economics I.				
Felelős oktatási egység:				DE GTK, Ágazati Gazdaságtani és Módszertani Intézet, Kutatásmódszertan és Statisztika Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Vincze Szilvia	beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	TTK, IK oktatói tartják a gyakorlatot, félévente változik	beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a közgazdaságtanban használt matematikai (alap)fogalmakat. A hallgatók a gyakorlatokon a megadott témákhoz kapcsolódóan szerezhethetnek jártasságot az egyes témakörökhöz kapcsolódó feladatok megoldásában. Kiemelt fontosságú, hogy ahol lehet, többféle megoldási módszer is bemutatásra kerüljön, melyeket megismerve a hallgató a megoldások során maga döntheti el, hogy melyeket alkalmazza. Szintén kiemelt prioritással kezeljük a különböző területekhez kapcsolódó példák bemutatását, a tanult matematikai módszerek hasznosításának lehetőségeit.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> - Információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási módszerek ismerete - Birtokába kerül mindannak a matematikai alaptudásnak, mely a természettudományos, gazdálkodási és gazdasági alapfogalmak ismeretét és gyakorlati hasznosítást biztosítja - Megtanulják azokat az alapvető matematikai összefüggéseket, melyek szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez.								
<i>Képesség:</i> - Megszerzett matematikai alapismeretei révén képes szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozására - Képes a szakterületén fellépő problémák megoldásához szükséges matematikai alapismeretek hasznosítására								
<i>Attitűd:</i> - Érzékeny a szakterületével kapcsolatosan felmerülő problémákra, törekszik azok megelőzésére, elemzésére és integrált szemléletű megoldására, azok valódi kiváltó okainak megismerését követően - Törekszik arra, hogy a problémákat konstruktívan, kezdeményezően, lehetőleg a gazdálkodókkal, a lakossággal, a természetvédelmi és más szakmai szervezetekkel, a döntéshozókkal és a tudományos élet képviselőivel együttműködésben oldja meg								
<i>Autonómia és felelősség:</i> - Döntéseiért felelősséget vállal - Véleményét önállóan, szakmai megalapozottsággal fogalmazza meg - Szakmai kommunikációjába felelősen képviseli szakmai meggyőződését								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Matematikai analízis: függvények, határértékszámítás, differenciálszámítás- és alkalmazási területei, integrálszámítási alapok								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek előadás; magyarázat; megbeszélés; strukturálás; kérdezés; visszacsatolás, a tanulók teljesítményének értékelése; szemléltetés; házi feladat								

Értékelés

A félév teljesítéséhez az előadásokon és a gyakorlatokon való aktív részvétel szükséges (gyakorlatokon legfeljebb 3 hiányzás engedhető meg).

A félév során két zárthelyi dolgozatot írunk, a 7. és a 14. héten, ezek megírása kötelező, mivel az előadás teljesítésének (azaz az aláírás megszerzésének) feltétele, hogy a két zárthelyi dolgozat maximális pontszámának legalább 30%-át érje el a hallgató. Akinek ez nem sikerül, a vizsgaidőszakban lesz még egy lehetősége. Az előadás aláírása feltétele a kollokviumi jegy megszerzésének.

A két zárthelyi dolgozat alapján kollokviumi jegymegajánlás történik (összpontszámra vonatkoztatva): 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-100% jeles.

- Akinek ez nem sikerül, azon hallgatóknak a vizsgaidőszakban lesz lehetőségük (aláírás megszerzése után) kollokviumi jegy megszerzésére, a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően.
- Akik kollokviumi jegyet szereztek a félévközi teljesítések során, de nem elégedettek a megszerzett jeggyel a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően lesz lehetőségük a javításra.

Kötelező szakirodalom:

- Bíró Fatime - Vincze Szilvia: A gazdasági matematika alapjai. Egyetemi jegyzet.
- Vincze Szilvia: Gazdasági matematika I, Előadáskövető ppt-k.

Ajánlott szakirodalom:

- Sydsaeter - Hammond: Matematika közgazdászoknak, Aula Kiadó, 1998.
- Denkinger Géza – Gyurkó Lajos: Analízis gyakorlatok, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999.
- Bárczy Barnabás: Differenciálszámítás, Bolyai könyvek.
- Urbán János: Határértékszámítás, Bolyai könyvek.
- Bárczy Barnabás: Integrálszámítás, Bolyai könyvek.
- Fekete Zoltán – Zalay Miklós: Többváltozós függvények analízise, Bolyai könyvek.

Heti bontott tematika	
1.	Halmazelméleti alapok. Nevezetes számhalmazok. A valós számok axiómarendszere. axiómarendszere. Pontos alsó és felső korlát fogalma.
	TE* Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismétlése. Új fogalmak megismerése
2.	Relációk és függvények.
	TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismétlése.
3.	Egyváltozós valós függvények. Elemei függvények.
	TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismétlése. A függvényekkel kapcsolatos speciális alkalmazások, függvénytranszformációk értelmezése, feladatmegoldás.
4.	Sorozatok és tulajdonságaik. Határérték és konvergencia.
	TE A határérték fogalmának bevezetése, elmélyítése, feladatmegoldás.
5.	A számtani és mértani sorozat fogalma, a mértani sorozat alkalmazásai.
	TE Olyan alkalmazások megismerése, mely a mindennapokban is segítségül szolgálhat (kamatos-kamat, beruházások megtérülésének kiszámítása)
6.	Függvények határértéke és folytonossága. Folytonos függvények tulajdonságai.
	TE A határérték fogalmának kiterjesztése függvényekre, feladatmegoldás.
7.	Egyváltozós valós függvények differenciálszámítása: differenciálhatóság, a differenciálás szabályai.
	TE A differenciálhányados fogalmának megismerése, a deriválási szabályok gyakorlása, feladatmegoldás. A speciális matematikai és gazdasági alkalmazások megismerése, feladatmegoldás.
8.	Differenciálszámítás alkalmazásai I: középértéktételek, L'Hospital szabály, magasabbrendű deriváltak.
	TE A tanult tételek gyakorlása, feladatmegoldás.
9.	Differenciálszámítás alkalmazásai II: Szélsőérték-számítás, Elaszticitás
	TE A differenciálszámítás alkalmazása a gyakorlatban, feladatmegoldás. A speciális matematikai és gazdasági alkalmazások megismerése, feladatmegoldás.
10.	Differenciálszámítás alkalmazásai III: Teljes függvényvizsgálat
	TE A tanult tételek gyakorlása, feladatmegoldás.
11.	Többváltozós függvény fogalma, parciális deriválás
	TE A differenciálszámítás kiterjesztése kétváltozós függvényekre, feladatmegoldás.
12.	Többváltozós függvények szélsőérték-számítása
	TE feladatmegoldás, a speciális matematikai és gazdasági alkalmazások megismerése
13.	Integrálszámítás: határozatlan integrál fogalma és tulajdonságai. Alapintegrálok. helyettesítéses és parciális integrálás.
	TE Egyváltozós valós függvények határozott integrálja. A Newton-Leibniz-formula
14.	A határozott integrál fogalma. Az integrálszámítás alkalmazásai.
	TE Területszámítási problémák gyakorlása, a határozott integrál alkalmazása a valószínűség-számításban. Térfogatszámítási alkalmazások megismerése, feladatmegoldás

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Üzleti informatika				Kódja:	GT_AGML007-17
		angolul:	Business informatics					
Felelős oktatási egység:		Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Szilágyi Róbert		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:		Takács Viktor László		beosztása	tanársegéd	
A kurzus célja, hogy a hallgatók A hallgatóknak előképzettségüktől függetlenül készség szinten el kell sajátítani azokat az informatikai ismereteket, amelyek a további tanulmányaikban felhasználhatók, illetve egy felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember gyakorlati munkájában szükségesek lehetnek. Azaz interneten fellelhető ismereteket össze tudják gyűjteni, és ezek felhasználásával, valamint az Office programcsomag használatával képesek legyenek komplex feladataik megoldására is. A képzés alapján alkalmazás orientált, számos gyakorlati feladat megoldásával.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> Birtokában van a legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve problémamegoldási módszereknek. <i>Képesség:</i> Egyszerűbb szakmai beszámolókat, értékeléseket, prezentációkat készít, illetve előad. <i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, szakmai ismeretekre és módszertanokra. <i>Autonómia és felelősség:</i> Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Táblázatkezelő rendszerek elemei (függvények, diagramok, sorbarendeázések és kimutatások stb.). Adatbáziskezelőrendszerek elemei (adatbázisok, táblák, lekérdezések, űrlapok és jelentések készítése, kezelése). Internet szolgáltatások (Web, FTP, e-mail, stb.). Egy kiválasztott ERP rendszer: törzs adatmodellje (cikktörzs, partnertörzs, eseménytípusok, dokumentumtípusok, feladattípusok, bizonylattípusok).								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A hallgatók az előadásokon elsajátíthatják azokat az elméleti alapokat, amelyek a gyakorlaton bemutatásra kerülő feladatok megoldásaihoz szükségesek. Az előadásokon prezentáció formájában kapják a hallgatók az ismereteket, a gyakorlatokon pedig a táblázatkezelő és adatbáziskezelő rendszerek elemeivel, illetve használatával ismerkednek meg,								
Értékelés A gyakorlatokon az aktív részvétel kötelező, maximum 3 hiányzás engedhető meg! Több hiányzás esetén, a kurzus az aláírás megtagadásával zárul. A félév gyakorlati jeggyel zárul. Az aláírás feltétele, hogy a hallgatók félévi tevékenysége alapján megállapított teljesítménye legalább 61%-os legyen. A gyakorlat a jegy 70%-t, az elmélet pedig a jegy 30%-t teszi ki. A félév folyamán két gyakorlati és két teszt jellegű ZH-ra kerül sor. A gyakorlatokon elkészített feladatokat az e-learning rendszerbe fel kell tölteni. Évközi Zh-k pontszáma: 2*15 pont= 30 pont elmélet: 45+25 pont= 70 pont gyakorlat. A félév során kiemelkedő órai munkával, otthoni feladatmegoldással, számrendszeres mini ZH-val plusz pontok szerezhetőek.								

Az összesített pontszám alapján a jegy kialakítása az alábbiak szerint történik:

0 - 60 elégtelen,
61 -70 elégséges,
71 -80 közepes,
81 -90 jó,
91 - 100 jeles.

Kötelező szakirodalom:

Tanszéki szerzői kollektíva: Üzleti informatika, elektronikus jegyzet, 2011.
Herdon Miklós-Rózsa Tünde: Információs rendszerek az agrárgazdaságban. Szaktudás Kiadó Ház, 2011.
Dobay Péter: Gazdasági Informatika I., Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar, 2006
Dobay Péter (1997): Vállalati információ-menedzsment. Nemzeti Tankönyvkiadó.
Raffai Mária: Az információ, Szerep, hatás, információmenedzsment, Palatia, 2006
Továbbá az előadáson és a gyakorlaton elhangzottak.

Ajánlott szakirodalom:

Sommerville: Szoftverrendszerek fejlesztése, Panem, 2002.
R. Elmasri – S. B. Navathe: Fundamentals of Database Systems, Addison Wesley, 2004.
Tézisek az információs társadalomról (Kiadó: Dr. Mojzes Imre informatikai kormánybiztos, MEH, 2000.)
www.kancellaria.gov.hu/tevekenyseg/kiadvanyok/tezis.htm
Kormányzat Stratégia és Programterv, MeH Elektronikus Kormányzat Központ, 2005.
IHM Elektronikus Önkormányzat Stratégia, 2003.
Molnár Bálint: Bevezetés a rendszerelemzésbe, A rendszerszervezés alapjai, Műszaki Könyvkiadó, 2002
Ullman, J.D., Widom J.: Adatbázisrendszerek, Alapvetés, Panem Prentice Hall, 1998.
Katona E.: Adatbázisok, Szegedi Tudományegyetem, www.inf.u-szeged.hu/oktatas/jegyzetek, 2006.
Date, J. C.: An Introduction to Database Systems, Addison Wesley, 2004
Rajtik János (2004): Adatbázis-kezelés MS ACCES 97, Pedellus Tankönyvkiadó Kft, Debrecen.
Reese, G., Yarger, R. J., King, T.: A MySQL kezelése és használata, Kossuth Kiadó, 2003.

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés – alapvető kérdések Információ, rendszer (adat, információ, tudás, rendszer, rendszerkategóriák, rendszerszemléletű megközelítés) TE* Táblázatkezelő rendszer használat: alapok, formázás, számformátum
2.	Táblázatkezelő rendszer használat: hivatkozások, összegző függvények (SZUM, DARAB, MIN, MAX, ÁTLAG)
3.	Információtechnológia (a számítástechnika rövid története, mai jellemzői, az IT fogalma, az Internet, e-indexek, az információfeldolgozás korszakai) Információgazdálkodás (az információs rendszerek új aspektusai, az információ érték, erőforrás és termelési tényező jellege, az üzleti informatika helye az értékláncban) Táblázatkezelő rendszer használat: Feltételes kifejezések, logikai operátorok alkalmazása (HA, ÉS, VAGY); Keresőfüggvények: (FKERES, INDEX, HOL.VAN)
4.	Táblázatkezelő rendszer használat: Tömbfüggvények
5.	Információs társadalom (az IT megváltozott szerepe és hatása, az Internet az üzleti életben, az elektronikus üzletvitel, az elektronikus gazdaság területei, távmunka – előnyök, hátrányok, az ICT társadalomra gyakorolt hatása, az információs társadalom fogalma, sajátossága, építőelemei) TE Táblázatkezelő rendszer használat: Kimutatáskészítés
6.	
7.	Adatbázisrendszer (egy általános adatbázis rendszer architektúrája, az adatbázisstervezés szintjei, adatfüggetlenség); Az ER modell (egyed, tulajdonság, kapcsolat, típus, előfordulás, sématervező eszközök) TE Adatbázis: Relációs táblák kezelése, kulcsok szerepe
8.	Adatbázis kialakítás, táblák létrehozása kezelése, űrlapok használata
9.	A relációs modell (relációs séma, reláció, integritási megszorítások, funkcionális függőségek, normalizálás, normálformák, a reláció algebra alapjai) TE Adatbázis lekérdezési lehetőségek (QBE rács, SQL)
10.	TE Jelentéskészítés, kifejezések, műveletek használata. Relációs táblák kezelése, kulcsok szerepe
11.	Multidimenzionális adatmodellezés, önkiszolgáló üzleti intelligencia rendszer készítésének lépései. TE Önálló gyakorlati feladat megoldás, feladat bemutatás
12.	TE Önálló gyakorlati feladat megoldás, feladat bemutatás
13.	Önkiszolgáló üzleti intelligencia rendszer illesztése ERP környezetbe. Konceptcionális-, és logikai rendszertervezés. TE Önálló gyakorlati feladat megoldás, feladat bemutatás
14.	TE Önálló gyakorlati feladat megoldás, feladat bemutatás

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Bevezetés a közgazdaságtanba		Kódja:	GT_AGML002-17	
		angolul:		Introduction to Economics				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Kapás Judit	beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Czeglédi Pál	beosztása:	egyetemi docens	
				neve:	Vona Máté	beosztása:	egyetemi tanársegéd	
				neve:	Kovács István	beosztása:	egyetemi adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a közgazdasági szemléletmód legalapvetőbb sajátosságait, illetve a közgazdasági elemzés fő alkalmazási területeit. A kurzus végére a hallgatóknak tisztában kell lenniük a mikro- és a makroökonómia legfontosabb alapfogalmaival, és képesnek kell lenniük arra, hogy az alapvető elemzési eszközöket egyszerű problémák megoldása során alkalmazzák.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan								
Képesség: A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd: Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
Autonómia és felelősség: Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A félév első fele az alapelvekre és a mikroökonómia alapfogalmakra koncentrál, a második fele pedig a leglényegesebb makroökonómiai mutatókra és összefüggésekre. A közgazdaságtan tárgyának és módszerének, illetve alapelveinek áttekintése után a kereslet és kínálat modellje s annak alkalmazása következik. A makroökonómiai mutatók közül a GDP és az árindexek kapnak hangsúlyt, illetve a gazdasági növekedés stilizált tényeiről, a munkapiaccal és a pénzzel kapcsolatos alapfogalmakról is szó van egy-egy előadásban.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás diák használatával, néhány számolási példa megoldásával.								
Értékelés								
A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50%+1 pont - 63% – elégséges 64% - 75% – közepes 76% - 86% – jó 87% - 100% – jeles								

Kötelező szakirodalom:

Mankiw, G. N. (2011): *A közgazdaságtan alapjai*. Osiris, Budapest.

Ajánlott szakirodalom:

Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): *A közgazdasági gondolkodás alapjai*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): *A közgazdasági gondolkodás alapjai. Munkafüzet*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Levitt, S. D. – Dubner, S. J. (2007): *Lökonómia. Egy kóbor közgazdász a dolgok mögé néz*. Európa Könyvkiadó, Budapest.

Heti bontott tematika	
1.	A közgazdaságtan alapvető kérdései és módszere TE*: A közgazdaságtan tudomány és társadalomtudomány voltának megértése
2.	A közgazdaságtan tíz alapelve 1. TE: A racionális viselkedés alapfogalmainak ismerete
3.	A közgazdaságtan tíz alapelve 2. TE: A piac együttműködésként való értelmezése, a láthatatlan kéz metafora megértése
4.	A termelési lehetőségek határa, alternatív költségek TE: Az alternatív költség grafikus értelmezése
5.	Hogyan működnek a piacok? 1. TE: A keresleti és a kínálati görbe koncepciójának megértése
6.	Hogyan működnek a piacok? 2. TE: Az egyensúlyi ár és mennyiség értelmezése, komparatív statika
7.	Kínálat, kereslet és kormányzati intézkedések TE: Az árszabályozás hatásainak értelmezése
8.	A nemzeti jövedelem mérése 1. TE: A nominális GDP koncepciójának megértése
9.	A nemzeti jövedelem mérése 2. TE: A reál GDP kiszámolása
10.	A megélhetési költségek mérése TE: Az infláció és az árszínvonal jelentése, GDP-deflátor és a fogyasztói árindex megismerése
11.	Termelés és gazdasági növekedés TE: A gazdasági növekedés (az országok közötti jövedelemkülönbségek) stilizált tényeinek ismerete
12.	A pénz jelentősége és funkciói 1. TE: A pénz definíciója a pénzhasználat jelentőségének megértése
13.	A pénz jelentősége és funkciói 2. TE: A bankrendszer pénzteremtésben játszott szerepének megértése
14.	Munkanélküliség TE: A munkapiaccal kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vállalatgazdaságtan				Kódjai:	GT_AGML003-17				
		angolul:		Managerial Economics									
Felelős oktatási egység:				Gazdálkodástudományi Intézet, Vállalatgazdaságtani Tanszék									
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:					
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve			
		Előadás		Gyakorlat		Labor							
Nappali		Heti			Heti			Heti		0	kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves		10	Féléves		5	Féléves		0			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Posta László				beosztása:	egyetemi docens		
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		Árváné Dr. Ványi Georgina				beosztása:	adjunktus		
				neve:		Katonáné Dr. Kovács Judit				beosztása:	adjunktus		
A kurzus célja, hogy a hallgatók													
- megismerkedjenek a vállalatgazdaságtan területeivel, általános menedzsment feladatokkal, úgymint tervezés, szervezés, emberi erőforrás gazdálkodás, premizálás, ellenőrzés. - A tantárgy feladata továbbá, hogy a hallgatók tisztában legyenek a vállalkozások fogalmával, csoportosításukkal, alapvető gazdasági ismeretekkel, az értékteremtő folyamatok menedzsmentjével.													
Tanulás eredmények, kompetenciák:													
Tudás:													
A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén eligazodik a vállalat működtetésének módszertanában, azokat megértve tudja a speciális eljárásokat, megközelítéseket elsajátítani. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A vállalat és annak működése, tervezése, 2. Alapvető stock és flow folyamatok értelmezése, 3. Értékteremtő folyamatok menedzsmentje. A tantárgy révén a hallgató megismeri a menedzsment legfontosabb feladatait, döntési kompetenciáit. Digitális kompetenciája fejlesztésre kerül, mivel a tantárgy elméleti és a gyakorlati anyagát egyaránt digitális formában kapja meg, melyet a felkészülés során használhat.													
Képesség:													
Legyen tisztában a menedzsment alapfunkcióival, a vállalkozások működtetésének feltételeivel. Tudja az alapvető stock és flow folyamatok összefüggéseit. Értse az értéktermelő folyamatok és a menedzsment kapcsolatát. Legyen képes ismereteit felhasználni az üzleti- és a menedzsment kérdésköreinek bővítésére. Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. iparági fejlesztésekben, a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.													
Attitűd:													
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő gazdálkodástudományi tudás birtokában a végzés után megfelelően értelmezni és értékelni tudja a menedzsment feladatait, továbbá alkalmas legyen gazdaságtudományi ismereteit gyarapítani. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságtudományi alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy a szakmai feladatait hatékonyan végezze.													
Autonómia és felelősség:													
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, egyben befogadó és hatékony legyen, digitális kompetenciája fejlődjön, továbbá szakmai jövőépítéssel kapcsolatos kérdésekben megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.													
A kurzus tartalma, témakörei													
A Vállalat és a vállalkozás fogalma, csoportosításuk, a stock és a flow folyamatok, a termelési érték, a termelési költség a jövedelem és kategóriái, a hatékonyság és annak mérése. A befektetett eszközök, a befektetések és a beruházás sajátosságai, beruházás-gazdaságossági számítások, gazdálkodás forgóeszközökkel, a készletgazdálkodás és a logisztikai rendszerek, az értéktermelő folyamatok menedzsmentje, a termelés és a szolgáltatás sajátosságai. Az emberi erőforrás gazdálkodás kérdései, területei, feladatai. A tervezés és az üzleti tervezés kapcsolata, a tervek csoportosítása, típusai, a tervezés eszközei. A stratégiai tervezés és menedzsment területei, a tervezés speciális módszerei, használatuk lehetősége és korlátai.													

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások modern infokommunikációs eszközök felhasználásával. Interaktív, elektronikus, digitális tananyag az E-learning keretprogramban. Az elméleti anyag illusztrációja problémák közösen történő kidolgozásával. Lehetőség konzultációra.

Értékelés

- A félév során a hallgatók két alkalommal zárthelyi dolgozatot írnak, melyek eredményei alapján a tantárgyfelelős megajánlott jegyet adhat. Az a hallgató, aki min. 61 %-ot teljesít, megajánlott jegyet kap. Ha a megajánlott jegyet a hallgató nem fogadja el, akkor vizsgaidőszakban kollokviumi dolgozatot köteles megírni. Az értékelés ötjegyű.

Kötelező olvasmány:

1. Nábrádi A.: Vállalkozási ismeretek, Debreceni Egyetem ISBN 978-963-12-3048-2

Ajánlott szakirodalom:

1. Chikán A. Vállalatgazdaságtan, Aula Kiadó, Budapest, 2010.
2. Andy Schmitz (2013): Principles of Managerial Economics, <http://lardbucket.org>

Heti bontott tematika	
1. hét	Bevezető előadás, a vállalkozások kialakulása, a társterületek menedzsmentje és annak feladatai, a tervezés, a szervezés, a csapatépítés, az ösztönzés és az ellenőrzés feladatköreivel szemben támasztott alapvető követelmények. TE: A menedzsment feladatainak konkretizálása, szerepe a vállalatok működésében.
2. hét	A vállalat és a vállalkozás kapcsolata, a vállalkozások csoportosítása, főbb hasonlóságok és eltérések a különböző típusú vállalkozások működtetésében, vezetésében és felelősségvállalásában. TE: Vállalkozási formák csoportosítása méret, tevékenység, adózás, szektorba-sorolás és tulajdonforma alapján.
3. hét	A vállalkozások flow folyamatai, a bevételek menedzsmentje. TE: A termelési értéket kialakító tényezők, a hozam fajtái, az árak fajtái, a termelési értéket befolyásoló egyéb tényezők.
4. hét	A vállalkozások flow folyamatai, a ráfordítások menedzsmentje, a jövedelem növelésnek menedzsment szintű feladatai. TE: A termelési költséget kialakító tényezők, a ráfordítások típusai, a jövedelem kategóriái. A jövedelmet befolyásoló tényezők készség szintű ismerete.
5. hét	A hatékonyság és a menedzsment összefüggései, a hatékony gazdálkodás feltételrendszere. TE: A gazdasági hatékonyság kategóriái, a termelékenység, az igényesség, az ellátottság és a jövedelem-arányossági mutatók értelmezése, az átlagos, a pótlólagos és a marginális hatékonyság számítása.
6. hét	Az I. ZH megírása TE:
7. hét	Gazdálkodás befektetett eszközökkel. TE: A befektetett eszközök csoportjai, vállalatgazdaságtani sajátosságai. Az immateriális javak, a tárgyi eszközök és a befektetett pénzügyi eszközök csoportjai, a fenntartási és az értékcsökkenési költségek sajátosságai.
8. hét	A beruházás és befektetés gazdaságossági számítások TE: Az NPV, az IRR, a PI, DDP számításmenete, összefüggései
9. hét	A forgóeszköz-gazdálkodás menedzsmentje. TE: A készletek, a követelések, a rövid távú pénzügyi befektetések és a pénzeszközök sajátosságai, a forgóeszköz szükségletet befolyásoló tényezők vizsgálata.
10. hét	Értéktermelő folyamatok menedzsmentje TE: A termelés és a szolgáltatás sajátosságai, a termelésmenedzsment területei.
11. hét	A II. ZH megírása TE:
12. hét	Bevezetés az Emberi Erőforrás Gazdálkodás kérdésibe TE: Az EEG területei, munkaerő-gazdálkodás, bér-gazdálkodás, munkaerő fejlesztés, a munkavégzés szervezése
13. hét	Bevezetés az üzleti tervezés folyamatába TE: Az üzleti terv részei, felépítésének hangsúlyos elemei, a pénzügyi terv
14. hét	Bevezetés a stratégiai tervezésbe TE: A stratégiai terv részei, jövőkép, külső-belső faktorok elemzése, stratégiai irányok, GE, SWOT, BCG, GSM mátrixok.

A tantárgy neve:		magyarul:		Pénzügytan			Kódja:	GT_AGML008-17
		angolul:		Finance studies				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		1 zárthelyi dolgozat min. 60 %-os teljesítése	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató:				neve:	Dr. Darabos Éva		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Nagy Tünde Orsolya		beosztása	egyetemi tanársegéd
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a pénzügyi alapfogalmakat, bankrendszer felépítését, a Magyar Nemzeti Bank feladatait, eszközrendszerét, a bankügyleteket, fizetési módokat, az értékpapírok és a valuta, deviza forgalmát, működését. A szemináriumokon a hallgatók a pénz időértékéhez és az értékpapírokhoz kapcsolódó számításokat sajátítják el.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> - Rendelkezik a pénzügyi ismeretek alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. - Tisztában van a pénzügyi szervezetek és intézmények létrehozására, struktúrájuk, szervezeti magatartásuk kialakítására és változtatására vonatkozó alapelvekkel és módszerekkel. - Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogszabályokat (Hitelintézeti törvény, Számviteli Törvény, Jegybank törvény) alapjait. - Birtokában van a pénzügytan alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven. <i>Képesség:</i> - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemző önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. - Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi pénzügyi folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerinti releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai döntései során. <i>Attitűd:</i> - Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt törekszik a változások követésére és megértésére. - Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). - Törekszik a folyamatos tanulásra, ismereteinek bővítésére a munka világában és azon kívül is. <i>Autonómia és felelősség:</i> - Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. - Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben képesítése szerinti gazdasági és pénzügyi tevékenységet szervez, irányít és ellenőriz. - Projektek, csoportmunkák, szervezeti egységek tagjaként a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A pénz időértéke, bankrendszer felépítése, pénzügyi szolgáltatások, bankügyletek, belföldi és külföldi fizetési módok, értékpapírok, valuta, deviza, árfolyamok, államháztartás rendszere, fizetési mérleg.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- az előadásokon és a gyakorlatokon való aktív részvétel,
- a gyakorlatokon az eredményes munkához szükséges tárgyi feltételek: a gyakorlat anyaga nyomtatott formában, és a számításokhoz táblázatok (kamat, diszkont, annuitás).

Értékelés

A megfelelő felkészülés érdekében elvárt és ajánlott az előadásokon való részvétel. Követelmény a gyakorlati foglalkozásokon való felkészült megjelenés és aktív részvétel.

- A félév során 2 zárthelyi dolgozat 60-60%-os teljesítése szükséges a gyakorlat anyagából külön-külön dolgozatonként, a mi a kollokviumi jegy részét képezi.
- Sikertelen zárthelyi dolgozat csak egy alkalommal javítható, aki a szorgalmi időszak alatt nem teljesíteti a követelményt, a vizsgaidőszak első három hetében csak akkor pótolhat, ha igazoltan (orvosi igazolás) maradt távol a dolgozatírásról.
- Írásbeli kollokvium az előadások anyagából a vizsgaidőszakban megadott időpontban, minimum 60%-os teljesítés szükséges.
- **Érdemjegy:** a gyakorlat és az előadás anyagából elért eredmény 50-50%-os arányban számít be.

Aki az aláírást megszerezte, de a zárthelyi dolgozatok eredménye nem éri el az 60%-ot, az adott félévben nem teljesíti a tárgyhöz előírt kreditet. A következő félévben **vizsgakurzus**ként veheti fel, a vizsgaidőszakban megadott időpontokban a gyakorlat és az előadás anyagából egyszerre vizsgázik. A vizsgaidőszakban 3 vizsga alkalom kerül meghirdetésre. Minimum 60-60% teljesítése szükséges a sikeres érdemjegy eléréséhez.

Kötelező szakirodalom:

Az előadások és a gyakorlat anyaga. (E-learningben elérhető)
Darabos Éva: Pénzügyi ismeretek. Kézirat, 2019. Debrecen. 57 oldal.

Ajánlott szakirodalom:

- 1 Zeller Gyula-Koltai Zoltán: Pénzügyi alapismeretek. Pécs, 2017. 1-3., 6.1.,8-9.,12-14. fejezet.
- 2 Katona Klára (szerk.): A pénzügyi közvetítő rendszer funkciói. Wolters Kluwer 2018. II-III. fejezet.
- 3 Brealey-Myers: Modern vállalati pénzügyek (Panem-McGraw-Hill)
- 4 **PÉNZÜGY –SZÁMVITEL:** <http://odin.agr.unideb.hu/hefop/>

KÖZGAZDASÁGI SZEMLE, STATISZTIKAI SZEMLE, PÉNZÜGY SZEMLE, HITELINTÉZETI SZEMLE, HVG, FIGYELŐ FOLYÓIRATOK AKTUÁLIS CIKKE

Heti bontott tematika	
1.	A pénz funkciói, pénz időértéke. A pénz időértéke, jövőérték számítás, egyszerű kamatszámítás. TE: Időérték számítás elsajátítása.
2.	A pénzügyi intézményi rendszer. Az MNB jogállása és feladatai. Jövőérték számítás TE: Jövőérték számítás, kamatos kamatszámítás elsajátítása.
3.	A monetáris politika, eszközszerkeze. Prudens működés. Jelenérték számítás TE: Jelenérték számítás elsajátítása
4.	Pénzügyi szolgáltatások. TE: Speciális pénzáramlás sorozatok – egyszerű és növekvő tagú örökjáradék
5.	Bankügyletek (aktív-, passzív bankügyletek). Annuitás jelenértéke. TE: Annuitás jelenérték számítás elsajátítása, alkalmazásának gyakorlati hasznosítása.
6.	Hitelek csoportosítása, formái, biztosítékok. Annuitás jelenértéke. TE: Annuitás jelenérték számítás elsajátítása, alkalmazásának gyakorlati hasznosítása.
7.	Factoring, forfáit, lízing. Annuitás jövőértéke számítás és gyakorlati alkalmazása. TE: Annuitás jövőérték számítás elsajátítása, alkalmazásának gyakorlati hasznosítása.
8.	Értékpapírok I. Értékpapírok fogalma, csoportosítása, fajtái. Követelést megtestesítő értékpapírok: váltó, kötvény, csekk. Annuitás jövőértéke. TE: Annuitás jövőérték számítás és gyakorlati alkalmazása.
9.	Kárpótlási jegy, állampapír, közraktárjegy, befektetési jegy, részvény, részjegy. Váltó, diszkontálás, faktorálás. Váltó, diszkontálás, faktorált követelés számítás.
10.	Pénzforgalom lebonyolítása I. Bankszámla szerződés, vállalkozói bankszámlák. Készpénzes és készpénz helyettesítő fizetési módok. TE: Kötvény jelenérték, árfolyam, kamatrugalmasság számítás.
11.	A pénzforgalom lebonyolítása II. Készpénz nélküli fizetési módok. TE: Kötvény árfolyam, kamatrugalmasság, megtérülés, IRR számítás,.
12.	A pénzforgalom lebonyolítása III. Külkereskedelemben használatos fizetési módok. TE: Részvényekkel kapcsolatos számítások.
13.	Valuta, deviza, konvertibilitás. Fizetési mérleg. Valuta árfolyamok, külkereskedelemben betöltött szerepe. TE: Részvényekkel kapcsolatos számítások.
14.	Államháztartás rendszere. Állami költségvetés, bevételek és kiadások. TE: Gyakorló feladatok.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:		Kommunikációs alapismeretek				Kódja:	GT_AGML004-17
	angolul:		Basic of Communication					
Felelős oktatási egység:			Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:			-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	5			

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. Juhász Csilla	beosztása	habilitált egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató	neve:	Dr. Kőmíves Péter Miklós Darnai Balázs	beosztása	tanársegéd ügyvivő szakértő

A kurzus célja, hogy a hallgatók

a tantárgy keretében elsajátítsák a kommunikáció alapjait, szintjeit, modelljeit, alapformáit. Videó-felvételes szerepjátékok keretében átélhessék a kommunikációs kapcsolat létrehozását, megteremtését, a meggyőzés formai és tartalmi elemeit, az írásbeliség technikáit. Ezekkel felkészítve őket a munka világában rájuk váró feladatokra, megfelelő készségeket kialakítva bennük.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri és alkalmazza a kommunikációs formákat, a kommunikáció buktatóit, szabályszerűségeit.
- Ismeri a szóbeli és írásbeli kommunikációt a szakmai életben.

Képesség:

- Magas szinten dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait, rendelkezik a hatékony információkutatás, -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Szakterületének egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít.

Attitűd:

- Elsajátítva a kommunikációs konfliktuskezelés lehetőségeit, megismerve ennek sikeres megvalósítását és a lehetséges kudarc tipizálható okait, azokat sikerrel alkalmazza.

Autonómia és felelősség:

- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kommunikáció alapjai; A kommunikáció szintjei; A kommunikáció modelljei, alapformái; A verbális kommunikáció szóban és írásban; A nonverbális kommunikáció; A kommunikációs kapcsolat létrehozása, megteremtése

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások tartása.

A gyakorlatokon tréningek, videó-felvételes szerepjátékok keretében élhetik át a hallgatók a kommunikációs kapcsolat létrehozását, megteremtését, a meggyőzés formai és tartalmi elemeit. beadandó dolgozat készítésekor megtapasztalják a tudományos igényességű írásbeliség technikáit.

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegy egyrészt a szemináriumi dolgozat érdemjegyének, másrészt a zárthelyi dolgozat eredményének számtani átlaga. Az elégségeshez 60-69,9%, a közepeshez 70-79,9%, a jóhoz 80-89,9% a jeleshez 90% feletti teljesítmény kell.

Kötelező szakirodalom:

Fodor L. – Kriskó E.: A hatékony kommunikáció alapjai. Noran Libro. Budapest 2014
Hofmeister-Tóth Á.: Üzleti kommunikáció és tárgyalástechnika. Akadémiai Kiadó Budapest, 2010
Pease, A.: Testbeszéd. 21. kiadás Park Kiadó Budapest 2012

Ajánlott szakirodalom:

Szabó K.: Kommunikáció felsőfokon Kossuth Kiadó Budapest, 2009
Montágh I.: Figyelem vagy fegyelem? Holnap Kiadó Budapest, 2008
Neményiné Gyimesi I.: Hogyan kommunikáljunk tárgyalás közben? Akadémiai Kiadó Budapest, 2009
Nierenberg, G. – Calero, H.: Testbeszéd-kalauz. Bagolyvár Könyvkiadó Budapest, 1998
Wacha I.: A korszerű retorika alapjai I-II. Szemimpex Kiadó 1996

Hetekre bontott tematika	
1. előadás	Kommunikáció alapjai TE*: A hallgató elsajátítja az alábbiakat: a kommunikáció fogalma, csoportosítása, a kommunikáció modellje, folyamata
2. tréning	Követelmények ismertetése. Bemutakozás TE A hallgató megismeri a tréning és a beadandó dolgozati követelményeket. Megtanulhatja milyen szempontokat alkalmazhat bemutatkozásnál
3. előadás	Nonverbális kommunikációs alapismeretek TE: Elsajátítja az alábbiakat: mi a nonverbális kommunikáció, hogyan csoportosítjuk, formái, térszabályozás
4. tréning	Vitakultúra (szóbeli kommunikációs sajátságok) TE: Megtapasztalja a kulturált vita formáját, sajátosságait.
5. előadás	Nonverbális kommunikáció TE: Elsajátítja a nonverbális kifejezésmódok formáit, jellemzőit
6. tréning	Nonverbális kommunikáció hallgatói kiselőadások TE: Fejleszti a prezentációs képességét.
7. előadás	Verbális kommunikáció, írásbeliség TE: Szembesül az írásbeli kommunikáció sajátosságaival, elsajátítva azokat.
8. tréning	A nemek közötti kommunikációs különbségek TE: Tudatosodik a hallgatóban, hogy a nemek kommunikációjában eltérések vannak, megismeri, melyek ezek.
9. előadás	Verbális kommunikáció, szóbeliség TE: Megtanulja a szóbeli kommunikáció sajátosságait, jellemzőit.
10. tréning	Kommunikációs zajok, zavarok, információ torzulás TE Megtapasztalja, hogy milyen sok kommunikációs zaj fordul elő, a legcsekélyebb szándékosság nélkül.
11. előadás	Zavarok a kommunikációban TE Megtanulja, Szembesül a kommunikációjára ható, abban előforduló zavarokkal
12. tréning	Verbális kommunikáció. Írásbeliség TE Megtanulja az írásbeli kommunikáció sajátosságait, jellemzőit
13. előadás	A nemek, népek közötti kommunikációs különbségek TE: Megtanulja a kommunikációban rejlő kulturális különbségeket.
14. tréning	A nemek, népek közötti kommunikációs különbségek Félév értékelése, zárás TE Gyakorolja a kulturális kommunikációs különbségek felismerését, kezelését.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	SZÁMVITEL I. (A számvitel alapjai)				Kódja:	GT_AGML009-17
		angolul:	Accounting I.					
Felelős oktatási egység:			Számvitel és Pénzügy Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:			-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit:	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Kiss Ágota			beosztása:	tanársegéd
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:	Hamad Mirjam, Szekeres Alexandra			beosztása:	PhD hallgató
A kurzus célja, hogy a hallgatók A kurzus célja, hogy bemutassa a hallgatóknak a számvitel elméleti megalapozását, alapelveit és alkalmazását, szabályozottságának, elveinek megismertetését, a gyakorlati alkalmazás kereteinek bemutatását, a vállalkozások önállóságának hangsúlyozása és a választási lehetőségek ismertetése mellett.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> Elsajátította a számviteli alapismereteket, melyek a további számviteli tanulmányaihoz alapot nyújtanak. <i>Képesség:</i> Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre. <i>Attitűd:</i> Nytott és befogadó a számviteli ismeretek és gyakorlat új eredményei iránt. <i>Autonómia és felelősség:</i> Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei A tárgy a vállalati vagyoni változásainak kettős könyvvitelen alapuló elszámolását ismerteti meg a hallgatókkal, és betekintést ad a vállalati beszámoló részeinek, elsősorban a mérleg és eredménykimutatás összeállításának folyamataiba.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Az elméleti megalapozás után a gyakorlatokon elhangzottak, megoldott feladatok.								
Értékelés Aláírás megszerzésének követelményei: - Az aláírás feltétele a félév során két zárthelyi dolgozat minimum 50-50%-os, átlagban minimum 60%-os teljesítése. A zárthelyi dolgozatok tartalma: az elméleti anyagra vonatkozó tesztek, igaz-hamis állítások és rövid kérdések (definíciók, képletek, összefüggések), valamint gyakorlati, számítási, kettős könyvelési feladatok, pénzügyi kimutatások egyes részeinek összeállítása. Az aláírás pótlására egy alkalommal kerül sor. - A szemináriumokon való részvétel: 3 alkalomnál több hiányzás esetén – függetlenül attól, hogy igazolt vagy igazolatlan a távollét – a TVSZ 11. § (2) alapján nem adunk aláírást. Megajánlott jegy megszerzésének követelményei: A félévközi két zárthelyi dolgozat eredményeinek átlaga alapján az összességében 70%-ot meghaladó eredményeket megajánlott jegy formájában rögzítjük.								
Az érdemjegy megszerzésének követelményei: Az aláírással rendelkező hallgatók (a megajánlott jegy elfogadása kivételével) a vizsgaidőszakban írásbeli dolgozatot tesznek. A vizsga eredményei a következők szerint alakulnak: 0-59% - elégtelen 60-69% - elégséges 70-79% - közepes 80-89% - jó								

90%-100% - jeles

Kötelező szakirodalom:

Kozma András: Vázlatok a számvitel tanulásához 1. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2004, átdolgozva: 2017.

Kozma András: Vázlatok a számvitel tanulásához 2. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2001, átdolgozva: 2017.

Dr. Kozma András: Számviteli gyakorlatok I., átdolgozva: 2017.

Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar e-learning felületére feltöltött tananyagok

Ajánlott szakirodalom:

Siklósi Ágnes - Simon Szilvia - Veress Attila - Szíjártó Boglárka: Bevezetés a számvitelbe - számvitel alapjai példatár 2018. Perfekt Kiadó, 2018

Sztanó Imre: A számvitel alapjai, Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Részvénytársaság, Budapest, 2015

Horváth Katalin: Számvitel a gyakorlatban Saldo kiadó

Éva Katalin: Számvitelelemzés I-II.

Róth - Adorján - Lukács – Veit: Pénzügyi számvitel, Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft., Budapest, 2015

2000. évi C. törvény a számvitelről

Heti bontott tematika	
15.	A félévi tantárgyi követelmények és feladatok ismertetése. TE* Megismeri a kurzus követelményeit.
16.	A számvitel fogalma, célja, feladatai. TE Megismeri a számvitel fogalmát, céljait, feladatait.
17.	A mérleg felépítése, eszközök. TE Képes megérteni a mérleg felépítését.
18.	A mérleg felépítése, források TE Képes megérteni a mérleg felépítését.
19.	Az eredmény fogalma, csoportosítása, kimutatása. TE Képes megérteni az eredmény fogalmát, csoportosítását, kimutatásait.
20.	Gazdasági események és hatásuk a mérlegre, eredménykimutatásra I. TE Képesse válik értelmezni a gazdasági eseményeket és hatásukat a mérlegre, eredménykimutatásra.
21.	Gazdasági események és hatásuk a mérlegre, eredménykimutatásra II – összetett események TE Képesse válik értelmezni a gazdasági eseményeket és hatásukat a mérlegre, eredménykimutatásra.
22.	BESZÁMOLÁSI HÉT TE Félévközben felmerül t problémák gyakorlása.
23.	Könyvviteli alapfogalmak, A számviteli munka szakaszai, a számviteli rendszer TE Megismeri a könyvviteli alapfogalmakat, a számviteli munka szakaszait, a számviteli rendszert
24.	Számviteli alapelvek, számviteli politika TE Képesse válik a számviteli alapelvek, számviteli politika összeállítására
25.	A könyvvezetésről és a beszámolókészítésről általában TE Képesse válik a könyvvezetésről szerzett ismeretek alkalmazására.
26.	A mérleg szerkezete, jellemzői, mérlegtételek értékelése, minta zh TE Képesse válik a mérlegtételek értékelésére
27.	Írásbeli Dolgozat TE A megszerzett tudás átadására képes lesz.
28.	Konzultáció – írásbeli dolgozat pótlása TE Félévközben felmerült problémák gyakorlása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdasági matematika II.		Kódja:	GT_AGML010-17	
		angolul:		Calculus for Economics II.				
Felelős oktatási egység:				DE GTK, Ágazati Gazdaságtani és Módszertani Intézet, Kutatásmódszertan és Statisztika Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				Gazdasági matematika I.		Kódja:	GT_AGML001-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Vincze Szilvia		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	TTK, IK oktatói tartják a gyakorlatot, félévente változik, hogy éppen ki		beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók A kurzus az első féléves hasonló című kurzus folytatása. Célja az, hogy a hallgatók megismerjék a közgazdaságtanban használt lineáris algebrai fogalmakat és módszereket. Elsajátítsák a valószínűség-számítás alapjait, mely nélkülözhetetlen a statisztika megismeréséhez. A gyakorlatokon a megfelelő témákhoz kapcsolódó feladatok megoldásában szereznek jártasságot a hallgatók.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> - Információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási módszerek ismerete - Birtokába kerül mindannak a matematikai alaptudásnak, mely a természettudományos, gazdálkodási és gazdasági alapfogalmak ismeretét és gyakorlati hasznosítást biztosítja - megtanulják azokat az alapvető matematikai összefüggéseket, melyek szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez. <i>Képesség:</i> - Megszerzett matematikai alapismeretei révén képes szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozására - Képes a szakterületén fellépő problémák megoldásához szükséges matematikai alapismeretek hasznosítására <i>Attitűd:</i> - Érzékeny a szakterületével kapcsolatosan felmerülő problémákra, törekszik azok megelőzésére, elemzésére és integrált szemléletű megoldására, azok valódi kiváltó okainak megismerését követően - Törekszik arra, hogy a problémákat konstruktívan, kezdeményezően, lehetőleg a gazdálkodókkal, a lakossággal, a természetvédelmi és más szakmai szervezetekkel, a döntéshozókkal és a tudományos élet képviselőivel együttműködésben oldja meg <i>Autonómia és felelősség:</i> - Döntéseiért felelősséget vállal - Véleményét önállóan, szakmai megalapozottsággal fogalmazza meg - Szakmai kommunikációjába felelősen képviseli szakmai meggyőződését								
A kurzus rövid tartalma, témakörei - Lineáris algebrai fogalmak: vektorterek, mátrixok, determinánsok, lineáris egyenletrendszerek; - Többváltozós függvények feltételes szélsőérték-számítása - Kombinatorika, valószínűség-számítás - Statisztikai alapok								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek előadás; magyarázat; megbeszélés; strukturálás; kérdezés; visszacsatolás, a tanulók teljesítményének értékelése; szemléltetés; házi feladat								

Értékelés

A félév teljesítéséhez az előadásokon és a gyakorlatokon való aktív részvétel szükséges (gyakorlatokon legfeljebb 3 hiányzás engedhető meg).

A félév során két zárthelyi dolgozatot írunk, a 7. és a 14. héten, ezek megírása kötelező, mivel az előadás teljesítésének (azaz az aláírás megszerzésének) feltétele, hogy a két zárthelyi dolgozat maximális pontszámának legalább 30%-át érje el a hallgató. Akinek ez nem sikerül, a vizsgaidőszakban lesz még egy lehetősége. Az előadás aláírása feltétele a kollokviumi jegy megszerzésének.

A két zárthelyi dolgozat alapján kollokviumi jegymegajánlás történik (össz-pontszámra vonatkoztatva): 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-100% jeles.

- Akinek ez nem sikerül, azon hallgatóknak a vizsgaidőszakban lesz lehetőségük (aláírás megszerzése után) kollokviumi jegy megszerzésére, a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően.
- Akik kollokviumi jegyet szereztek a félévközi teljesítések során, de nem elégedettek a megszerzett jeggyel a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően lesz lehetőségük a javításra.

Kötelező szakirodalom:

- Bíró Fatime - Vincze Szilvia: A gazdasági matematika alapjai. Egyetemi jegyzet.
- Vincze Szilvia: Gazdasági matematika II, Előadáskövető ppt-k.

Ajánlott szakirodalom:

- Sydsaeter - Hammond: Matematika közgazdászoknak, Aula Kiadó, 1998.
- Denkinger Géza: Valószínűesszámitás, Tankönyvkiadó, 1982.
- Scharnitzky Viktor: Mátrixszámitás, Bolyai könyvek.
- Solt György: Valószínűesszámitás, Bolyai könyvek

Heti bontott tematika	
1.	Mátrix fogalma, műveletek mátrixokkal. Mátrix inverze. TE* Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése. Új fogalmak megismerése, feladatmegoldás
2.	Determináns fogalma, tulajdonságai, kifejtési tétel. TE* Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése. Új fogalmak megismerése, feladatmegoldás
3.	Ismételés: többváltozós függvények deriválása és feltétel nélküli szélsőérték-számítása. Lagrange-féle multiplikátorok módszere. TE Első féléves ismeretek ismételése, feladatmegoldás
4.	Lineáris egyenletrendszerek. Lineáris egyenletrendszer megoldhatósága. Gauss-elimináció. Cramer szabály. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése, új lineáris-egyenletrendszer megoldási módszerek elsajátítása
5.	Vektortér fogalma. Lin. kombináció, függőség és függetlenség fogalma. Kompatibilitás, generátorrendszer, dimenzió, bázis fogalma. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése. Alapvető fogalmak elsajátítása, feladatmegoldás
6.	Elemi bázistranszformáció, bázistranszformáció fogalma és alkalmazásai. TE Egy új gyakorlati módszer megismerése, feladatmegoldás
7.	Kombinatorika. Binomiális tétel. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése, feladatmegoldás.
8.	Valószínűségszámítás alapjai: eseménytér, műveletek eseményekkel, klasszikus Valószínűségszámítás. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése, feladatmegoldás.
9.	Mintavételezéses eljárások. TE A tanult képletek gyakorlása, feladatmegoldás.
10.	Feltételes valószínűség, függetlenség, a teljes valószínűség tétele. Bayes tétel. TE A tanult fogalmak gyakorlása, feladatmegoldások
11.	Az integrálfogalom kiterjesztése: improprius integrál, kettős integrál TE Első félévben tanult integrálszámítás ismételése. Az iproprius integrál számítása, alkalmazása a valószínűségszámításban, feladatmegoldás.
12.	Diszkrét és folytonos valószínűségi változók, eloszlás- és sűrűségfüggvény. TE Tanult definíciók értelmezése, feladatmegoldások
13.	Várható érték, szórás, nevezetes diszkrét eloszlások: binomiális, hipergeometrikus, geometriai és Poisson eloszlás. TE Tanult definíciók, tételek értelmezése, feladatmegoldások
14.	Nevezetes abszolút folytonos eloszlások: egyenletes eloszlás, exponenciális eloszlás, normális eloszlás. TE Tanult definíciók, tételek értelmezése, feladatmegoldások

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Mikroökonómia		Kódja:	GT_AGML011-17	
		angolul:		Microeconomics				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Közgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				Bevezetés a közgazdaságtanba Gazdasági matematika I.		Kódja:	GT_AGML002-17 GT_AGML001-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Kapás Judit		beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:		Karcagi-Kováts Andrea Kovács István Nádasi Levente Vona Máté Elek Nóra		beosztása:	adjunktus adjunktus tanársegéd tanársegéd tanársegéd	
A kurzus célja								
hogy a hallgatók elsajátítsák a mikroökonómia alapvető fogalmait, modelljeit és használni tudják azokat, illetve képesek legyenek ezeket alkalmazni. A hallgatóknak a kurzus végére ismerniük kell a fogyasztói és a vállalati viselkedés elemzéséhez szükséges legfontosabb elméleteket, fogalmakat, illetve eszközöket, és ezek alapján képesnek kell lenniük különböző problémák elemzésére.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) : felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.								
Képesség:								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd:								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
Autonómia és felelősség:								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.								
- Az elemzéseiért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus először áttekinti a mikroökonómiai alapelveket és módszereket, és a korábban már megismert fogalmakat (kereslet, kínálat, egyensúly) kibővítve vezet be új alkalmazási lehetőségeket (pl. árszabályozás). Ezután a fogyasztói optimalizálás levezetése következik: hasznossági függvény, költségvetési korlát, egyéni és piaci kereslet. A második nagy egységben a termeléselmélet, a profitmaximalizálás, és két alapvető iparági szerkezet (tökéletes verseny és monopólium) elemzése történik.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás és szemináriumi foglalkozások, feladatmegoldás								

Értékelés

A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:

0 - 50% – elégtelen

50%+1 pont - 63% – elégséges

64% - 75% – közepes

76% - 86% – jó

87% - 100% – jeles

Kötelező szakirodalom:

Jack Hirschleifer, Amihai Glazer, David Hirschleifer (2009): Mikroökonómia - Árelmélet és alkalmazásai - Döntések, piacok és információk. Osiris Kiadó, 2009

Berde, Éva (szerk.): Mikroökonómiai és piacelméleti példatár. TOKK, Budapest, 2009.

Ajánlott szakirodalom:

Varian, Hal R.: Mikroökonómia középfolon. KJK Kerszőv, Budapest, 2001. (vagy újabb kiadás)

Kopányi, M. (szerk.): Mikroökonómia. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1997.

Mankiw, G. N. (2011). A közgazdaságtan alapjai. Osiris, Budapest.

Bergstrom, Theodore C. – Varian, Hal R.: Mikroökonómiai gyakorlatok. Veszprémi Egyetemi Kiadó, 2002.

Heti bontott tematika	
1.	A mikroökonómia alapelvei TE: Határelemzés, racionalitás, önérdékkövetés, alternatív költség, pozitív-normatív elemzés
2.	Elemzési eszközök TE: piaci kereslet, kínálat, egyensúly optimalizálás, adózás, árszabályozás
3.	Költségvetési korlát TE: jövedelem, költségvetési egyenes, piaci cserearány
4.	Hasznosság és preferenciák TE: preferenciarendezés, közömbösségi görbék, hasznossági függvény, határhaszon
5.	Fogyasztói döntés TE: a fogyasztói optimum meghatározása a helyettesítési határráta és a piaci cserearány által
6.	A keresletelmélet néhány alkalmazása TE: jövedelem-fogyasztás görbe, Engel-görbe, ár-fogyasztás görbe, egyéni kereslet levezetése
7.	Piaci kereslet TE: piaci kereslet levezetése egyéni keresletből, rugalmassági mutatók
8.	A vállalat I. TE: vállalat tulajdonosa és vezetője közti különbség azonosítása, számviteli és gazdasági költség koncepció, profitmaximalizálás mint fő cél, költségfüggvények rövid és hosszú távon
9.	A vállalat II. TE: kompetitív vállalat rövid távú profitmaximalizálása, fedezeti és üzembeszárasi pontok
10.	A kompetitív piac egyensúlya TE: kompetitív iparág rövid és hosszú távon, a tökéletes verseny jóléti többletei
11.	Monopólium I. TE: monopolista profitmaximalizálási döntése, határbevétel
12.	Monopólium II. TE: monopólium melletti jóléti többletek, holtteher-vesztesség
13.	A termelési tényezők kereslete TE: rövid távú termelési függvény, határtermék, reálbér
14.	Összefoglalás

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Környezetgazdaságtan		Kódja:	GT_AGML013-17	
		angolul:		Environmental Economics				
Felelős oktatási egység:				DE-GTK Közgazdaságtan Intézet Környezetgazdaságtan Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős				neve:	Dr. Karcagi-Kováts Andrea		beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktatók				neve:	Bauerné Dr. Gáthy Andrea Dr. Dombi Mihály		beosztása	adjunktus adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgató								
- megismerje a környezetgazdaságtan és ökológiai gazdaságtan alapvető fogalmait; - megismerje a környezetgazdaságtan és ökológiai gazdaságtan környezeti és globális ökológiai problémákra adott válaszait, eszközeit; - képes legyen különbséget tenni a környezeti, társadalmi és gazdasági közelítések között; - képes legyen a környezeti, társadalmi és gazdasági folyamatok kölcsönhatásainak feltárására; - képes legyen ezen kapcsolatokat példákkal illusztrálni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.								
Képesség:								
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. - Képes más tudásterületekkel és társadalmi-gazdasági alrendszerekkel való együttműködésre.								
Attitűd:								
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével meghozni döntését. - Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).								
Autonómia és felelősség:								
Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A hallgatók a félév elején megismerik a globális ökológiai problémákat, a környezeti problémákat, a Gaia-hipotézist és azokat az új fogalmakat, melyeket ezen problémák hívtak életre (pl. nagy felgyorsulás, fordulópon, planetáris határok, eltartóképesség, körforgásos gazdaság, antropocén). Külön foglalkozunk a gazdasági növekedés és a környezeti minőség kapcsolatával, a környezeti Kuznets-görbéekkel. Bemutatásra kerülnek azok az alternatív indikátorok, amelyek a GDP hiányosságait hivatottak kiküszöbölni. Külön foglalkozunk a nem-monetáris számbavétellel, az anyagáram-elemzés makrogazdasági szintű modelljével és alkalmazásának lehetőségeivel. A tananyag kitér a környezet monetáris értékelésének lehetőségeire, az externális hatások közgazdasági következményeire. Mindezek ismeretében tárgyaljuk a környezetpolitikai eszközöket (direkt és indirekt szabályozási eszközök; zöld adók, támogatások), az EU és Magyarország fenntartható fejlődési stratégiáit, a vállalati környezetpolitikát (vállalati környezeti és CSR jelentések; EMAS, ISO 14000 szabványsorozat; vállalati környezetközponú irányítási rendszer). A félév végén ismertetünk néhány optimista és pesszimista scenáriót a jövőre vonatkozóan.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások során konkrét gyakorlati problémák ismertetésén keresztül vezetjük be az általánosabb fogalmakat, modelleket. Az oktatás során építünk a hallgató mikro- és makroökonómiai tudására.

Értékelés

A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:

0 - 50% – elégtelen

50%+1 pont - 63% – elégséges

64% - 75% – közepes

76% - 86% – jó

87% - 100% – jeles

A hallgatónak lehetősége van házi dolgozat készítésére előre megadott és egyeztetett témából. A házi dolgozat minőségétől függően a vizsgán elért legalább elégséges érdemjegy egy, különösen jó, eredeti dolgozat esetén két jeggyel is javítható.

Kötelező szakirodalom:

Kerekes Sándor (2007): A környezetgazdaságtan alapjai. Aula Kiadó, Budapest

Szlávik János (2013): Fenntartható gazdálkodás. Wolters Kluwer – Complex Kiadó, Bp., 273 o.

Bartus Gábor – Szalai Ákos (2012): Környezetgazdaságtani problémák elemzése. (Közpolitikai eszközök és joggazdaságtani magyarázatok), Pázmány Law Working Papers 2012/42, 229 o.
<http://plwp.jak.ppke.hu/images/files/2012/2012-42-Bartus-Szalai.pdf>

Ajánlott szakirodalom:

Pataki György – Takács-Sánta András (szerk.) (2004): Természet és gazdaság, Ökológiai gazdaságtan szöveggyűjtemény. Typotex Kiadó, Budapest

Heti bontott tematika	
1.	Globális ökológiai problémák TE: Gaia-hipotézis: környezeti vs. globális ökológiai problémák; tények ismertetése; új fogalmak megjelenése (nagy felgyorsulás, fordulópont, planetáris határok, eltartóképesség, körforgásos gazdaság, antropocén)
2.	Fenntartható fejlődés TE: a fenntartható fejlődés fogalma, értelmezési módjai, elvei; a termodinamika I. és II. törvényének érvényesülése; az eltartóképesség és a gazdaság lehetséges kölcsönhatásai
3.	A környezetgazdaságtan tárgya TE: a közgazdaságtan, környezetgazdaságtan és ökológiai gazdaságtan tárgya, módszerei és értékvalasztása
4.	A gazdasági növekedés és a környezeti minőség kapcsolata TE: Ehrlich – Ehrlich formula; a gazdasági növekedéshez kapcsolt optimizmus elméleti gyökerei
5.	A gazdasági növekedés és a környezeti minőség kapcsolata TE: környezeti Kuznets görbék
6.	A jólét jellemzése; nem-monetáris számbavétel TE: a GDP fogyatékoságai; alternatív mutatók; ökológiai lábnyom, az anyagáram-elemzés makrogazdasági szintű modellje, alkalmazásának lehetőségei
7.	Természeti erőforrások TE: természeti erőforrások csoportosítása; a közjavak túlhasználata; Hubbert görbe
8.	Természeti erőforrások TE: megújuló és nem megújuló természeti erőforrások optimális használata
9.	A környezet monetáris értékelése TE: teljes gazdasági érték; direkt és indirekt értékelési módszerek
10.	A környezetszennyezés gazdaságtana TE: externália fogalma, típusai; externális hatások közgazdasági következményei; pigoui adó; Coase-tétel; a szennyezés-csökkentés módjai
11.	Környezetpolitika TE: direkt és indirekt szabályozási eszközök; zöld adók, támogatások
12.	Az EU környezetpolitikája TE: történeti áttekintés; környezetvédelmi akcióprogramok; az EU fenntartható fejlődési stratégiája
13.	Vállalati környezetpolitika TE: vállalati környezeti és CSR jelentések; EMAS, ISO 14000 szabványsorozat; vállalati környezetközpontú irányítási rendszer (KIR)
14.	A jövő forgatókönyvei TE: a Meadows-modell scénáriói, Összefoglaló áttekintés

A tantárgy neve:		magyarul:		Szakmai idegen nyelv I.			Kódja:	GT_AGMLNY1-17
		angolul:		Professional language for Business I.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	angol
Levelező	x	Féléves		Féléves	20			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Troy Wiwczaroski		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Szabóné Enyedi Gabriella, Dr. Laczkóné Rácz Edit, Farkas János, Lázár Tímea, Dr. Nagyné Bodnár Klára, Johnathan Dabney		beosztása	nyelvtanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. A hallgatók megismerkednek a legfontosabb üzleti, gazdasági szakterületekkel és a szakterület jellemző szókincsével és témaival . Autentikus újságcikkek, gazdasági szereplőkkel készített interjúk és változatos feladatok segítik a szakmai szókincs elsajátítását. Jelentős szerepet kap a kommunikációs készségek fejlesztése mind írásban és szóban. A kurzus megismerteti a hallgatókat azokkal az idegen nyelvi készségekkel, nyelvi szerkezetekkel és szókincssel, amelyek elengedhetetlenek a végzettségüknek megfelelő munkahelyi feladatok ellátásához.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A nyelvtanuló rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével. Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információgyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. Ismeri a projektben, teamben való együttműködést, a projekt vezetés szabályait, etikai normáit. Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait, valamint a szakterületéhez kapcsolódó más szakterületek alapjait. Rendelkezik alapvető vezetési és szervezési, valamint projekt, illetve kis- és közepes vállalkozások indításának előkészítésére, indítására és vezetésére vonatkozó ismeretekkel. Elsajátította a hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait. Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének.

Képesség:

A nyelvtanuló képes projektet tervezni, szervezni, csoportos feladatmegoldásban részt venni. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez. Követi és értelmezi a világ gazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és kapcsolódó szakpolitikák változásait. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel. Képes szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban szakszerűen megfogalmazni, magyar és idegen nyelven a szakmai kommunikáció szabályai szerint azt prezentálni.

Attitűd:

A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező, fogékony az új információ befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra. Nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására, törekszik tudásának fejlesztésére, ebben társaival való együttműködésre. Nyitott a gazdasági, társadalmi környezet változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt, ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is. Törekszik az életen át tartó tanulásra.

Autonómia és felelősség:

Általános szakmai felügyelet mellett önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A gazdálkodási és menedzsment fogalomköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése. A gazdasági, üzleti élet legfontosabb fogalmainak, területeinek és folyamatainak megismerése. A következő témakörök feldolgozása: Alapvető gazdasági fogalmak, munkaerő toborzás, a munka világa (állás interjúk, szakmai önéletrajzok írása, stb.), tőzsde és befektetés, az üzleti környezet, környezetvédelem, bankok működése, banki szolgáltatások, vállalkozási formák, cégek felépítése, vezetői készségek és vezetési típusok, motiváció. Olvasott és hallott szövegek értése, vizsgafeladatok gyakorlása.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Folyamatosan szóban és írásban. Órai aktivitás (10%), heti számonkérés, beadandó írásbeli feladatok (20%), félévközi teszt (30%), félévzáró teszt (40%). Félév végén gyakorlati jegy

Kötelező szakirodalom:

Viczena Andrea: 1000 Questions and 1000 Answers (Business English), Lexika Kiadó Székesfehérvár, 274 old., ISBN: 978 615 5200 09 0
Cotton, D., Falvey, D., Kent, S., : Intermediate Market Leader 3rd Edition, Pearson, 175 old., ISBN: 978 1 4082 3695 6

Ajánlott szakirodalom:

Csernókné Jezerniczky Éva: Társalgás, Szituációk, Grafikonelemzés és Hallás Utáni Szövegértés-Üzleti Angol, Lexika Kiadó Székesfehérvár, 158 old., ISBN: 978 615 5200 08 3
Mascull, B., : Business Vocabulary in Use, Cambridge University Press, 172 old., ISBN: 978 0 52177529 8

Heti bontott tematika	
1.	Introduction, Studies, Interests, Future aspirations TE*Szakmai bemutatkozás az üzleti életben, tanulmányok, érdeklődési kör, jövőbeli tervek bemutatása
2.	Basic economic concepts and terms TE: Megismerkedés az alapvető gazdasági folyamatokkal, szakkifejezésekkel
3.	Recruitment, The process of finding a job TE: Megismerkedés az álláskeresés folyamatának egyes részeivel, hallás utáni értés technikái
4.	Job interviews, CVs, Covering letters, Letters of references TE:Szakmai önéletrajz, kísérőlevél megírásának elsajátítása, felkészülés állásinterjúkra
5.	The Stock Exchange, Types of investments TE: A tőzsde működésének, alapvető befektetési lehetőségeknek a megismerése, adatok értelmezése, összehasonlítása, diagramok leírása
6.	Business and the environment TE: Megismerkedés a vállalatok életével vállalatok bemutatása, szóbeli előadókészség gyakorlása
7.	Félévközi számonkérés TE: Az eddig elsajátított szókincs és ismeretek rendszerezése
8.	Environmental Protection, Sustainable development TE:A környezeti problémák tudatosítása, megoldásuk lehetőségei, környezettudatos magatartás kialakításának fontossága
9.	Writing business letters TE: Írásbeli kommunikáció fejlesztése, az üzleti levél tartalmi és formai követelményeinek megismerése
10.	Banking, Banking services TE: Megismerkedés a különböző típusú bankokkal, az ott folyó munkával, a bankok által nyújtott szolgáltatásokkal
11.	Forms of business, Company structures TE: Megismerkedés a létező vállalkozási formákkal. Összehasonlításuk, előnyeik, hátrányaik bemutatása. Cégek szervezeti struktúrájának elemzése Egyéni prezentációs feladatok gyakorlása
12.	Management skills and types of management TE: A különböző vezetési stílusok összehasonlítása. Szituációs szerepjátékok gyakorlása
13.	Motivation TE: A különböző motivációs technikák elsajátítása, a motiváció fontosságának tudatosítása. Csoportban történő munka készségeinek elsajátítása
14.	Félévvégi számonkérés TE: Az elsajátított témák és szókincs áttekintése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szakmai idegen nyelv I.			Kódja:	GT_AGMLNY1-17
		angolul:		Professional language for Business I.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				B2 szintű nyelvtudás			Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	német
Levelező	x	Féléves		Féléves	20			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Troy Wiwczaroski		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Valnerné Török Eszter Domonyi Renáta, Tóth Magdolna		beosztása	nyelvtanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. A hallgatók megismerkednek a legfontosabb üzleti, gazdasági szakterületekkel és a szakterület jellemző szókincsével és témáival. Autentikus újságcikkek, gazdasági szereplőkkel készített interjúk és változatos feladatok segítik a szakmai szókincs elsajátítását. Jelentős szerepet kap a kommunikációs készségek fejlesztése mind írásban és szóban. A kurzus megismerteti a hallgatókat azokkal az idegen nyelvi készségekkel, nyelvi szerkezetekkel és szókincssel, amelyek elengedhetetlenek a végzettségüknek megfelelő munkahelyi feladatok ellátásához.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A nyelvtanuló rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével. Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információgyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. Ismeri a projektben, teamben való együttműködést, a projekt vezetés szabályait, etikai normáit. Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait, valamint a szakterületéhez kapcsolódó más szakterületek alapjait. Rendelkezik alapvető vezetési és szervezési, valamint projekt, illetve kis- és közepes vállalkozások indításának előkészítésére, indítására és vezetésére vonatkozó ismeretekkel. Elsajátította a hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait. Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének.								
<i>Képesség:</i>								
A nyelvtanuló képes projektet tervezni, szervezni, csoportos feladatmegoldásban részt venni. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez. Követi és értelmezi a világ gazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és kapcsolódó szakpolitikák változásait. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel. Képes szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban szakszerűen megfogalmazni, magyar és idegen nyelven a szakmai kommunikáció szabályai szerint azt prezentálni.								
<i>Attitűd:</i>								
A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező, fogékony az új információ befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra. Nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására, törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Nyitott a gazdasági, társadalmi környezet változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. Befogadó mások véleménye, az ágazati regionális nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Általános szakmai felügyelet mellett önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A gazdálkodási és menedzsment fogalomköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése. A gazdasági, üzleti élet legfontosabb fogalmainak, területeinek és folyamatainak megismerése. A következő témakörök feldolgozása: Német nyelvű országok üzleti kultúrája, Németország gazdasága, alapvető gazdasági fogalmak, munkaerő toborzás, a munka világa (állás interjúk, szakmai önéletrajzok írása stb.), az üzleti környezet, vállalkozási formák, cégek felépítése, vezetői készségek és vezetési típusok, motiváció, kapcsolatfelvétel cégek között, szerződéskötés, értékesítés. Olvasott és hallott szövegek értése, üzleti levelezés alapismeretei, fontos levéltípusok formai és tartalmi követelményei, vizsgafeladatok gyakorlása.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Folyamatosan szóban és írásban. Órai aktivitás (10%), heti számonkérés, beadandó írásbeli feladatok (20%), félévközi teszt (30%), félévzáró teszt (40%). Félév végén gyakorlati jegy.

Kötelező szakirodalom:

Jörg Braunert –Wolfram Schlenker: Unternehmen Deutsch Aufbaukurs, Lehrbuch und Arbeitsbuch Klett Verlag Stuttgart

ISBN 978-3-12-675745-4; ISBN 978-3-12-675746-1

Olaszy Kamilla-Pákozdi Gonda Irén: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest ISBN: 978-963-06-3684-1

Ajánlott szakirodalom:

Dreyer-Schmitt: Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik Verlag für Deutsch ISBN 3-88532-717-1

Blick auf Deutschland, Landeskunde Deutsch als Fremdsprache, S. Kirchmeyer Klett Verlag Stuttgart ISBN 3-12-675442-x

Fachzeitschriften: Wirtschaftswoche, Tageblätter Wirtschaftsseiten

Heti bontott tematika	
1.	Vorstellung der eigenen Person, Deutschstudien, Interessen, Studienschwerpunkte *TE: Bemutatkozás az üzleti életben, tanulmányok, érdeklődési kör, jövőbeli tervek bemutatása.
2.	Deutschland – Landeskunde, Geographie und Wirtschaft der deutschsprachigen Länder *TE: Ismeretek szerzése a német nyelvű országok gazdaságáról.
3.	Verhaltensregeln in geschäftlichen Situationen *TE: Interkulturális ismeretek elsajátítása.
4.	Kontaktaufnahme, Vorstellung im Geschäftsleben *TE: Az üzleti kapcsolatfelvétel alapvető szabályainak megismerése. Bemutatkozás üzleti szituációban.
5.	Betriebsführung, Abteilungen in der Firma, Tagesprogramm *TE: Vállalati részlegek és feladataik megismerése, programegyeztetés, hallás utáni értés technikái.
6.	Branchen und Unternehmensformen *TE: A német gazdaság ágazati struktúrája, fontos nagyvállalatok megismerése. Vállalati adatok értelmezése és elemzése, diagrammok leírása.
7.	Félévközi számonkérés *TE: Az eddig elsajátított szókincs és ismeretek rendszerezése.
8.	Unternehmensstruktur und Unternehmenspräsentation *TE: Vállalatok bemutatása egyéni prezentációs feladatban. Hallás utáni értés és szóbeli előadókészség gyakorlása.
9.	Die schriftliche Kontaktaufnahme, Geschäftsbriefe, Anfragen formulieren *TE: Írásbeli kommunikáció fejlesztése, az üzleti levél formai és tartalmi követelményeinek megismerése.
10.	Der Geschäftsvertrag *TE: A német üzleti szerződés jellemzőinek megismerése, olvasásértési készség fejlesztése.
11.	Das Personalwesen, Mitarbeiter im Betrieb, Arbeitszeitmodelle *TE: Munkahelyi feladatkörök megismerése. Szituációs feladatok gyakorlása.
12.	Vertrieb, Verkaufsverhandlungen, Lieferungs- und Zahlungsbedingungen *TE: Értékesítési feladatok, tárgyalási technikák az ügyfelekkel.
13.	Import-Export, Auftragsabwicklung, Beschwerdemanagement *TE: Szállítás lebonyolításának lépései. A panaszok kezelésénél fontos technikák elsajátítása, hallás utáni értés fejlesztése, szerepjáték.
14.	Félévzáró számonkérés. *TE: Az elsajátított témák és szókincs áttekintése.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	SZÁMVITEL II. (Pénzügyi számvitel)				Kódja:	GT_AGML014-17
		angolul:	Accounting II.					
Felelős oktatási egység:			Számvitel és Pénzügy Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:			SZÁMVITEL I. (A számvitel alapjai)				Kódja:	GT_AGML009-17
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Kiss Ágota			beosztása:	tanársegéd
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:	Hamad Mirjam, Szekeres Alexandra			beosztása:	PhD hallgató
A kurzus célja, hogy a hallgatók A kurzus célja, hogy bemutassa a hallgatóknak a számvitel elméleti megalapozását és annak mélyebb részleteit, alapelveit és alkalmazását, szabályozottságának, elveinek megismertetését, a gyakorlati alkalmazás kereteinek bemutatását, a vállalkozások önállóságának hangsúlyozása és a választási lehetőségek ismertetése mellett. Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> Elsajátította a számviteli ismereteket, melyek révén a könyvelési alapismeretek birtokába kerül <i>Képesség:</i> Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre. <i>Attitűd:</i> Nytott és befogadó a számviteli ismeretek és gyakorlat új eredményei iránt. <i>Autonómia és felelősség:</i> Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei A tárgy a vállalati vagyoni változásainak kettős könyvvitelen alapuló elszámolását ismerteti meg a hallgatókkal, és betekintést ad a vállalati beszámoló részeinek, elsősorban a mérleg és eredménykimutatás összeállításának folyamataiba.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Az elméleti megalapozás után a gyakorlatokon elhangzottak, megoldott feladatok.								
Értékelés Aláírás megszerzésének követelményei: - Az aláírás feltétele a félév során két zárthelyi dolgozat minimum 50-50%-os, átlagban minimum 60%-os teljesítése. A zárthelyi dolgozatok tartalma: az elméleti anyagra vonatkozó tesztek, igaz-hamis állítások és rövid kérdések (definíciók, képletek, összefüggések), valamint gyakorlati, számítási, kettős könyvelési feladatok, pénzügyi kimutatások egyes részeinek összeállítása. Az aláírás pótlására egy alkalommal kerül sor. - A szemináriumokon való részvétel: 3 alkalomnál több hiányzás esetén – függetlenül attól, hogy igazolt vagy igazolatlan a távollét – a TVSZ 11. § (2) alapján nem adunk aláírást. Megajánlott jegy megszerzésének követelményei: A félévközi két zárthelyi dolgozat eredményeinek átlaga alapján az összességében 70%-ot meghaladó eredményeket megajánlott jegy formájában rögzítjük. Az érdemjegy megszerzésének követelményei: Az aláírással rendelkező hallgatók (a megajánlott jegy elfogadása kivételével) a vizsgaidőszakban írásbeli dolgozatot tesznek. A vizsga eredményei a következők szerint alakulnak: 0-59% - elégtelen 60-69% - elégséges 70-79% - közepes 80-89% - jó								

90%-100% - jeles

Kötelező olvasmány:

Kozma András: Vázlatok a számvitel tanulásához 2. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2001, átdolgozva: 2017.
Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar e-learning oldalára feltöltött tananyagok

Ajánlott szakirodalom:

Siklósi Ágnes - Veress Attila Számviteli feladatok a gyakorlatban. A Mérlegképes könyvelő képzés tankönyve
Kilencedik, bővített kiadás. Saldo Kiadó, 2018
Róth - Adorján - Lukács – Veit: Pénzügyi számvitel, Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft.,
Budapest, 2015
Róth - Adorján - Lukács – Veit: Pénzügyi számvitel feladatok. Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ
Kft., 2017
Róth – Adorján – Lukács – Veit: Számviteli esettanulmányok 2015. Magyar Könyvvizsgálói Kamara
Éva K (2006): Számvitelelemzés II-III, Perfekt, Budapest
2000. évi C. törvény a számvitelről

Heti bontott tematika	
1.	A félévi tantárgyi követelmények és feladatok ismertetése. TE* Megismeri a kurzus követelményeit.
2.	A mérlegtételek értékelése TE Megismeri a mérlegtételek értékelésének gyakorlatát.
3.	Az immateriális javak fogalma, fajtái, jellemzői, szerepe a gazdálkodásban, megjelenése a beszámolóban. Az immateriális javak állományváltozásai, főkönyvi elszámolásai. Az immateriális javak nyilvántartási rendszere TE Képes megérteni és alkalmazni az immateriális javakhoz kapcsolódó ismereteket
4.	A tárgyi eszközök fogalma, fajtái, jellemzői, szerepe a gazdálkodásban, megjelenése a beszámolóban. A tárgyi eszközök állományváltozásai, főkönyvi elszámolásai, nyilvántartási rendszere. TE Képes megérteni és alkalmazni a tárgyi eszközökhöz kapcsolódó ismereteket
5.	Befektetett pénzügyi eszközök fogalma, fajtái, megjelenésük a beszámolóban. A befektetett pénzügyi eszközök nyilvántartási rendszere, állományváltozásai, bizonylatolásuk, főkönyvi elszámolása. TE Képes megérteni és alkalmazni a pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó ismereteket
6.	A készletek fogalma, fajtái, szerepe a gazdálkodásban. Nyilvántartási lehetőségei, értékelési szabályai. Az anyagokkal kapcsolatos gazdasági események, azok bizonylatolása és a gazdasági események elszámolása TE Képes megérteni és alkalmazni a készletekhez kapcsolódó ismereteket
7.	Követelések fogalma, megjelenése a beszámolóban, analitikus nyilvántartási rendszere. A követelésekkel kapcsolatos gazdasági események, azok bizonylatolása, főkönyvi elszámolása TE Képes megérteni és alkalmazni a követelésekhez kapcsolódó ismereteket
8.	BESZÁMOLÁSI HÉT TE Félévközben felmerül t problémák gyakorlása.
9.	A forgóeszközök között nyilvántartott értékpapírok fogalma, megjelenése a beszámolóban. Analitikus és főkönyvi nyilvántartása, a gazdasági események bizonylatolása, elszámolása TE Képes megérteni és alkalmazni az értékpapírokhoz kapcsolódó ismereteket
10.	Pénzeszközök fogalma, fajtái, megjelenése a beszámolóban. A pénzeszközök analitikus és főkönyvi nyilvántartási rendszere. A pénzeszközök gazdasági eseményeinek bizonylatolás, elszámolása TE Képes megérteni és alkalmazni a pénzeszközökhöz kapcsolódó ismereteket.
11.	Aktív és passzív időbeli elhatárolások TE Képessé válik az időbeli elhatárolásokról szerzett ismeretek alkalmazására.
12.	Saját tőke, Céltartalékok, kötelezettségek TE Képessé válik a saját tőke, céltartalékok, kötelezettségekről szerzett ismeretek alkalmazására.
13.	Írásbeli Dolgozat TE A megszerzett tudás átadására képes lesz.
14.	Konzultáció – írásbeli dolgozat pótlása TE Félévközben felmerült problémák gyakorlása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Statisztika I.			Kódja:	GT_AGML015-17
		angolul:		Statistics I.				
Felelős oktatási egység:				Kutatómódszertan és Statisztika Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				Gazdasági Matematika I.			Kódja:	GT_AGML001-17
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Huzsvai László		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Prof. Dr. habil. Balogh Péter		beosztása	egyetemi tanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók a gazdasági elemzésben használható leíró statisztikai módszereket megismerjék, és a gazdaság és szervezéstudományok területén használható eljárásokat készség szinten alkalmazni tudják a gyakorlati feladatok megoldása során.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.								
<i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
<i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Mintavételezés, leíró statisztika, koncentráció, indexek, nevezetes eloszlások, hipotézis vizsgálatok, nem paraméteres próbák.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérünk a hallgatóstól. A félév végi aláírás feltétele a gyakorlatokon való aktív részvétel és az EXCEL táblázatkezelő program felhasználói szintű ismerete. Az előadások látogatása ajánlott, a gyakorlatoké kötelező.								
Értékelés								
A félév gyakorlati jeggyel zárul, amely elméleti és gyakorlati részből áll, melyet számítógépes rendszerben teljesítenek a hallgatók. A gyakorlati anyag: feladatmegoldás az Excel táblázatkezelő programban. Az elméleti rész számonkérése számítógépes teszttel történik. A sikeres gyakorlati jegyhez mindkét résznek legalább elégséges szinten kell teljesülnie. A végső minősítést az elméleti és gyakorlati tudás átlaga adja.								
Kötelező szakirodalom:								
Huzsvai L.: Statisztika gazdaságelemzők részére, Excel és R alkalmazások. Seneca Books, 2012. ISBN 978-963-08-5016-2								
Ajánlott szakirodalom:								
Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika I. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-348. o. Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika II. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-300. o. Hunyadi L. – Vita L.: Statisztikai képletek és táblázatok (oktatási segédlet), Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-51. o. Szűcs I.: Alkalmazott Statisztika Agroinform Kiadó, Budapest, 2002. 1-551. o.								

Heti bontott tematika	
1.	A statisztika fogalma, részterületei. Statisztikai alapfogalmak: alapsokaság, ismerv, paraméter, minta. A statisztikai munka fázisai. A statisztika alapfogalmai. Adatgyűjtési és adathasznosítási módok, adatforrások. Statisztikai lehetőségek az Excel táblázatkezelő programban. Függvények és eljárások, statisztikai alpműveletek.
2.	Mintavételezési eljárások, véletlen minta, szisztematikus hiba, paraméter. Adatbázisok. A jó adatbázis kritériumai. Adatbázis készítés szabályai. Független, azonos eloszlású minta, egyszerű minta, rétegzett minta. Csoportos minták, nem véletlen mintavételi eljárások, kombinált és mesterséges minták. Nem válaszolások a mintában. Kiválasztási arány számítása.
3.	Az adatok mérési szintjei. A különböző mérési szintekhez tartozó adatok jellemző értékeinek meghatározása. Adatábrázolások. Különböző mérési szintű változók jellemző értékeinek meghatározása. Diagramok készítése és értelmezése.
4.	Viszonyszámok. Összefüggések a viszonzszámok között. Megoszlási, koordinációs, összehasonlító, teljesítmény viszonzszámok számítása. Intenzitási viszonzszámok meghatározása.
5.	Centrális mutatók: medián, módusz, számított középértékek. Centrális mutatók meghatározása különböző mérési szintű változók esetén.
6.	Középértékek: számtani, geometriai, harmonikus, négyzetes. Súlyozott átlagok számítása. Átlagok (a számtani átlag és főbb tulajdonságai, egyéb átlagfajták és jellegzetes alkalmazási területeik).
7.	A szóródás mutatói: szórás, variancia, terjedelem, abszolút, relatív eltérések, variációs együttható, relatív variációs együttható. Szóródási mutatók számítása a teljes sokaságból és mintából.
8.	A koncentráció mérése, Lorenz görbe. Herfindahl-Hirschman-index. Összefüggések a koncentráció és szórás között. A koncentráció elemzés gyakorlata.
9.	Indexek Az érték-, ár- és volumenindex számítás alapjai. A Laspeyres- és Paasche-féle indexek. Index-összefüggések. A Fisher-féle indexek.
10.	A normális eloszlás mint modell. Eloszlás és sűrűség függvény. Ferdeség és csúcosság jellemzése Normáleloszlás előállítása. Sűrűség és eloszlás függvény elemzése. Standardizálás. Ferdeség és csúcosság számítása, gyakorlati értelmezése.
11.	A standard normál eloszlás nevezetes értékei, törvényszerűségei. Egyoldali aszimmetrikus, kétoldali szimmetrikus valószínűségek. Standard normális eloszlás előállítása. Az eloszlás függvény alapján a jellemző értékek meghatározása. Egyoldali, kétoldali valószínűségek meghatározása. Az Excel standard normális eloszlás függvényei és értelmezésük.
12.	Student-féle t-eloszlás. Az átlag standard hibája. Megbízhatósági tartományok. A standard hiba meghatározása. Különböző valószínűségekhez tartozó konfidencia intervallumok számítása. A megbízhatósági tartományok gyakorlati alkalmazása.
13.	Statisztikai hipotézisvizsgálatok, nem paraméteres próbák. Khi-négyzet próba. Függetlenségvizsgálat, illeszkedésvizsgálat, homogenitás-vizsgálat. Khi-négyzet próbák.
14.	Összefoglalás Gyakorlás a sikeres gyakorlati jegy megszerzése érdekében.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Makroökonómia	Kódja:	GT_AGML016-17
	angolul:	Macroeconomics		
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan Intézet		

Kötelező előtanulmány neve:				Mikroökonómia				Kódja:	GT_AGML011-17
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Czeglédi Pál		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Czeglédi Pál Nádasi Levente Elek Nóra Szabó-Morvai Ágnes		beosztása	egyetemi docens adjunktus tanársegéd	

A kurzus célja, hogy a hallgatók

megismerkedjenek a makroökonómia alapvető kérdéseivel, tárgyával és a makroökonómiai kérdések megválaszolásához szükséges eszközrendszer alapjaival. A kurzus során a hallgatónak képessé kell válniuk arra, hogy a zárt gazdaság elemzéséhez szükséges makroökonómiai modelleket használják különböző gazdasági folyamatok illetve gazdaságpolitikai akciók hatásainak elemzésében.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

Elsajátította a gazdaság makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit

Képesség:

A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.

Attitűd:

Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra

Autonómia és felelősség:

Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A makroökonómia kérdései. A makroökonómiai aggregátumok mérésének elvei: a gazdasági körforgás és a GDP, nominális és reál GDP, a GDP felhasználása, a GDP-deflátor és a fogyasztói árindex; a munkanélküliség mérése. A gazdaság hosszú távon: az árupiac és a kölcsönforrások piacának egyensúlya, a tényezőpiaci egyensúly és a jövedelemelosztás; a természetes munkanélküliség elméletei. A pénz jelentősége és az infláció: a pénz funkciói és a pénzkínálat; a pénz mennyiségi elmélete; a pénzkereslet; az infláció társadalmi költségei. A gazdaság rövid távú modelljei: a keynesi kereszt, az IS-LM modell, az aggregált kereslet és az aggregált kínálat modellje. A rövid és a hosszú távú következtetések viszonya: a várakozásokkal kiegészített Phillips-görbe, és a fogyasztási függvény Friedman- és Modigliani-féle elméletei.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadás, feladatmegoldás, hipotetikus gazdaságpolitikai és egyéb változások hatásának magyarázata a grafikus és matematikai formában felírt modellekben

Értékelés

A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:

0 - 50% – elégtelen

50%+1 pont - 63% – elégséges

64% - 75% – közepes

76% - 86% – jó

87% - 100% – jeles

Kötelező szakirodalom:

Mankiw, G. (1999): Makroökonómia. Osiris, Budapest.

Misz József – Palotai Dániel (2004): Makroökonómia feladatgyűjtemény. Panem, Budapest.

Ajánlott szakirodalom:

Pete Péter (1996): Bevezetés a monetáris makroökonómiába. Osiris, Budapest.

Kaufmann, R. T. (2002): Makroökonómiai munkafüzet és feladatgyűjtemény N. Gregory Mankiw Makroökonómia című tankönyvéhez. Osiris, Budapest.

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés: A makroökonómia fő kérdései és módszertana TE*: A makroökonómiai jellegű problémák sajátosságai
2.	A makroökonómiai aggregátumok TE: A GDP és az infláció kiszámolásának alapelvei
3.	A gazdaság hosszú távon: az árupiac és a kölcsönforrások piacának egyensúlya TE: A reálkamatláb árupiac-tisztító szerepe
4.	A tényezőpiaci egyensúly és a jövedelemelosztás TE: Az Euler-tétel és feltételei
5.	A munkapiac és munkanélküliség TE: A természetes munkanélküliség okai
6.	A pénz funkciói a pénz mennyiségi elmélete TE: Az infláció és a pénzkínálat hosszú távú kapcsolata
7.	Pénzkereslet, pénzkínálat TE: A pénzkereslet és a nominális illetve reál GDP kapcsolata
8.	Az infláció, az infláció költségei, Fisher-hatás TE: A reál és a nominális kamatláb különbsége, a várt infláció szerepe
9.	A keynesi kereszt TE: A kiadási és adómultiplikátor magyarázata
10.	Az IS-LM-modell TE: A pénz és az árupiaci folyamatok összefüggése
11.	Gazdaságpolitikai az IS-LM modellben TE: A modellen belül értelmezhető fiskális és monetáris akciók hatása az outputra és a kamatlábra
12.	Aggregált kereslet és aggregált kínálat TE: A ragadós árak szerepének megértése
13.	Phillips-görbe TE: Az infláció és a munkanélküliség rövid távú kapcsolata
14.	A fogyasztási függvény Friedman- és Modigliani-féle elméletei TE: A jelenbeli fogyasztás és a jövőben várható jövedelem kapcsolata

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdasági közjog			Kódja:	GT_AGML017-17
		angolul:		Business Public Law				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Károlyi Géza	beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		Dr. Törő Emese	beosztása	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a gazdasági jog makro szintű szegmensének, az államháztartás rendszerének jogi szabályaival. A félév központi témája az adó jog, amellyel a hallgatók elméleti és gyakorlati szinten is megismerkedhet.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A hallgató olyan alapvető gazdasági-pénzügyi jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző adónemek alapvető anyagi jogi és eljárásjogi sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. Az államháztartás alrendszerei: központi és helyi önkormányzati alrendszer felépítése és költségvetése. 2. Az adóigazgatási eljárás, az adókötelezettség eljárási szabályai. 3. Az egyes adónemek: természetes személyek és vállalkozások költségvetési kapcsolatai. A szemináriumokon adófeladatok megoldása révén gyakorlati tudást is szerezhetnek a hallgatók.

Képesség:

Legyen tisztában az államháztartás rendszerszintű felépítésével és kategóriáival, költségvetési jellemzőivel. Tudja elhelyezni az egyes adónemeket a költségvetési bevételek megfelelő csoportjában, ismerje tanult adónemek alapvető szabályait (adóalanyok köre, adóalap meghatározása, adómérték, adókedvezmények).

Legyen képes a természetes személyhez és a cégekhez kapcsolódó egyes adófajták közötti különbségek meghatározására.

Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. saját vállalkozás alapítása esetén a vonatkozó adónemek átlátása útján a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.

Attitűd:

A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő adójogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse a magyar adórendszer tagozódását és lényegét, a munkája során felmerülő alapvető adójogi formákat magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.

Autonómia és felelősség:

A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt az egyes adónemeket érintő kérdésekben.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A gazdasági közjog fogalma. Az államháztartás rendszere. Adójogi alapfogalmak, az adózás rendje, adóigazgatási eljárás. A személyi jövedelemadó: összevonás alá eső jövedelmek, külön adózó jövedelmek. Egyéni vállalkozók, mezőgazdasági termelők adózása, járulékfizetése. VSZJA, EVA, KATA szerint adózó vállalkozások adózása. Társasági adóalanyok köre, adóalap meghatározása, adókedvezmények. Az általános forgalmi adó, jövedéki adó. Helyi adók. Illetékjog.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

előadás, igény szerint konzultáció, szemináriumokon adófeladatok megoldása, melyen keresztül gyakorlati tudás is elsajátítható.

Értékelés

A félév során két zárthelyi dolgozat írása, ezek alapján jegymegajánlás történik. Emellett a vizsgajegy írásbeli vizsgán is megszerezhető.

2-es (elégséges) érdemjegy a zárthelyi dolgozatokon: a maximálisan elérhető pontok 50 %-ától.

Kötelező szakirodalom:

Károlyi –Törő (2015): Természetes személyek és vállalkozások költségvetési kapcsolatai. Debrecen, Kiadta: Kebo Print Kft.

Ajánlott szakirodalom:

Fézer-Károlyi-Petkó-Törő (2014): Jogi személyek a gazdasági forgalomban. Debrecen, Kapitális Kft.

Heti bontott tematika	
1.	A gazdasági közjog fogalma, az államháztartás rendszere: a közjogi jogviszony sajátosságai, kógens szabályozás. Az államháztartás alrendszerei: a központi költségvetés megalkotási folyamata, szerkezeti tagolása. A társadalombiztosítási alapok költségvetése. Az elkülönített állami pénzalapok fajtái és költségvetésük. A helyi önkormányzati alrendszer sajátosságai. TE: Ismeri a közjogi szabályozásban érvényesülő kógens sajátosságait, az államháztartás szerkezetét és az alrendszerek költségvetésének – azaz a bevételi forrásaik és kiadási költségük – alapvető jellemzőit.
2.	Adójogi alapfogalmak, az adózás rendje, adóigazgatási eljárás: Az adóügyi jogviszony fogalma, adóalany és adóhatóság, határköri és illetékességi szabályok. Az adók csoportosítása. Az adókötelezettség fogalma, megsértésének jogkövetkezményei. Az adóigazgatási eljárás formái és szabályai, jogorvoslati lehetőségek. TE: Ismeri az adójog által használt alapvető fogalmak jelentését, az adóhatóság által lefolytatható adóigazgatási eljárás szakaszait, a jogorvoslati formákat.
3.	A személyi jövedelemadó I.: összevonás alá eső jövedelmek: Szja alanyok köre, adóköteles és adómentes bevételek köre. Az összevonás alá eső jövedelmek kategóriái: önálló tevékenység, nem önálló tevékenység, egyéb tevékenység, átalányban megállapított jövedelem szabályai. Adóalapot csökkentő tételek: családi kedvezmény, első házasságok kedvezménye. TE: Ismeri a természetes személyek szja-köteles jövedelmének kategóriáit, az összevonás alá eső bevételek jövedelem megállapítási szabályait.
4.	Szja II. A mezőgazdasági vállalkozások formái és adózásuk: A mezőgazdasági vállalkozók köre: östermelő és kistermelő fogalma és adózási szabályaik. TE: Különbséget tud tenni a mezőgazdasági vállalkozók között és ismeri az adózásuk főbb szabályait.
5.	Szja III. Az egyéni vállalkozó adózása: az egyéni vállalkozó fogalma, szja szerinti adózásának két formája: a külön adózó vszja és osztalékadó szabályai, az összevonás alá eső átalányadózási jellemzői. A kata főbb szabályai: adóalanyok köre, adóalap meghatározása. TE: Alapos ismereteket sajátít el az egyéni vállalkozó adózási lehetőségeit illetően, képes elkülöníteni a választható négyféle adónem jellemezőit.
6.	Szja IV. Külön adózó jövedelmek az szja-ban: tőkejövedelmek, vagyónátruházásból származó jövedelmek, egyes juttatások és vegyes jövedelmek formái és adózásuk. TE: Részletes ismeretekkel bír a külön adózó egyes jövedelmek formáiról és adózásukról.
7.	1. Zárthelyi dolgozat. Középpontban az államháztartás szerkezeti rendje, az adójogi alapfogalmak értelmezése, illetve az szja szabályai állnak. TE: Ismeri az adóügyi jogviszony alanyi körét, tartalmi sajátosságait, az adókötelezettség elemeit és a személyi jövedelemadó szabályait.
8.	TAO alanyok köre, adóalap meghatározása: A belföldi és külföldi illetőségű TAO alanyok köre. Az adóalapot csökkentő és növelő tételek kategóriái. Az adókedvezmények szabályai. TE: Ismeri a társasági adó alapvető szabályait.
9.	TAO és KIVA szerint adózó vállalkozások: A társas vállalkozások által választható két adónem összevetése és értékelése gyakorlati példákon keresztül. TE: Ismeri a cégek jövedelme utáni adózási formákat, el tudja határozni azokat.
10.	Az általános forgalmi adó általános szabályai: Az áfa jellemzői, gazdasági tevékenység fogalma. Közösségen belüli termékértékesítés áfa szabályai. Termékexport és import

	fogalma, adózása. Előzetesen felszámított áfa és fizetendő áfa fogalma. Adólevonási jog korlátozása. TE: Ismeri az áfa elszámolás főbb elemeit, az elszámolandó áfa megállapításának alapvető szabályait.
11.	Az általános forgalmi adó: különös adózási módok. Az adómentesség formái és szabályai az áfában. A fordított adózás jelentősége. Különös adózási módok esetei és szabályai. TE: Ismeretekkel bír az egyes gazdasági eseményekhez kapcsolódó áfa szabályok tekintetében.
12.	Helyi és települési adók sajátosságai: A helyi adók típusai: vagyoni típusú helyi adók, kommunális adók és iparüzési adók kivetésének főbb szabályai. A települési adók sajátosságai. TE: Ismeri a helyi önkormányzatok által alkalmazható adók két nagy csoportját, el tudja különíteni a helyi és a települési adók fajtáit.
13.	Illetékjog: Az illeték fogalma, rendszere: vagyonszerzési illetékek (ingyenes és visszerthes), valamint eljárási illetékek (bíróági és közigazgatási) fajtái. TE: Ismeri az illetékek rendszerét, helyesen használja a fogalmakat és ismeri a főbb szabályokat.
14.	2. Zárthelyi dolgozat. Középpontban a TAO, az áfa, a helyi adók és az illetékjog főbb szabályai. TE: Alapos ismeretekkel bír az egyes adónemek kategorizálása és főbb szabályai tekintetében, tudja a csoportosítási szempontokat és adott szituációban fel tudja vázolni a választható alternatívákat.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Marketing				Kódja:	GT_AGML019-17
		angolul:						
Felelős oktatási egység:			DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet, Marketing Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:			-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Kontor Enikő			beosztása:	egyetemi adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:	Dr. Fehér András			beosztása	egyetemi tanársegéd
A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a piaccal, annak működésével, valamint a vállalatok piaci műveleteivel kapcsolatos alapismereteket és készségeket. A kurzus végére a hallgatók rendelkeznek egy üzleti probléma megoldásához szükséges ismeretekkel, képességekkel.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> - A kurzus elvégzése után a hallgató rendelkezik a marketing tudományág alapfogalmaival, érti a marketingkoncepció lényegét. - Megérti és alkalmazza a piacszegmentáció, a fogyasztói és szervezeti vásárlói magatartás, a vállalati gyakorlatban alkalmazott marketingeszközök (marketing-mix) és a marketingrendszer működtetésének összefüggésrendszerét. - Birtokában van az alapvető piackutatási, információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. - Elsajátította a marketing tudományágának az alapvető szakmai szókincsét, azt használni tudja.								
<i>Képesség:</i> - A hallgató képessé válik egy szervezet marketing folyamatainak menedzselésére, marketing eszköztárának adott üzleti szituációban való alkalmazására. - Képes alapvető összefüggések feltárására, elemzésére, következtetések levonására, ezek alapján döntést előkészítő javaslatok megfogalmazására. - Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel, alkalmas projektben, csoportos feladatmegoldásban való részvételre.								
<i>Attitűd:</i> - A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató a megfelelő tudás birtokában pozitív hozzáállással, kreatívan, magabiztosan kezeljen egy üzleti problémát. - Fogékony az új információk befogadására, új szakmai ismeretekre, nyitott a vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> - A kurzus – a megfelelő alapok biztosításával – hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a későbbiek során önállóan el tudjon mélyülni a marketing egyes részterületeiben, továbbfejlessze magát. - Gazdálkodó szervezetben a marketing folyamatokat szervezi, irányítja és ellenőrzi. - Munkáját a szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartásával végzi.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus áttekinti a következő témaköröket: a piac és a marketing alapfogalmai, helyzetelemzés, mikro-makro környezet elemzése, versenyelemzés, fogyasztói magatartás vizsgálata, STP marketing, a marketing eszközrendszere: termékpolitika, árpolitika, értékesítési csatornapolitika, kommunikációs politika; piackutatás elméleti és gyakorlati kérdései.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások, modern infokommunikációs eszközök felhasználásával. Az elméleti anyag illusztrációja esettanulmányokon keresztül. Konzultációs lehetőség biztosított.

Szemináriumokon:

- projektfeladat csoportmunkában: az elméleti előadások témaköreinek feldolgozása egy választott termék/márkacsoporton keresztül,
- esettanulmányok alkalmazása,
- a témakörhöz kapcsolódó konkrét, aktuális vállalati esetek megbeszélése,
- reklámfilmek, kommunikációs megoldások elemzése,
- egyéni prezentációk.

Értékelés

A jegy három részből tevődik össze:

- Két írásbeli zárthelyi dolgozat: egy a szorgalmi időszak közepén, egy a végén.
- Szemináriumi munka csoportos és egyéni értékelése.

Kötelező és ajánlott szakirodalom:

- Kotler, P.–Keller, K. L. (2012): Marketingmenedzsment, Akadémiai Kiadó, Budapest (kijelölt részek – 1, 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 15, 17. fejezetek; a nem kijelölt részek ajánlott irodalomnak tekintendők).

Heti bontott tematika	
1.	Tematika, követelményrendszer ismertetése. Bevezetés, a marketing szerepe az üzleti életben és társadalomban. TE: A marketing alapfogalmai: piac, kereslet, kínálat, szükséglet-igény-kereslet összefüggésrendszere, a marketing szerepe, a marketingmenedzsment folyamata.
2.	Marketingkörnyezet elemzése TE: A makro-mikrokörnyezet elemei, a versenykörnyezet, illetve ezek elemzésére alkalmas modellek és módszerek.
3.	Fogyasztói magatartás I. TE: A fogyasztók magatartását befolyásoló tényezők: a kulturális, társadalmi és személyes tényezők.
4.	Fogyasztói magatartás II. TE: A vásárlási döntési folyamat egyes lépései, ezek vizsgálati módszerei: problémafelismerés, információkeresés, az alternatívák értékelése, vásárlási döntés, vásárlás utáni fogyasztói magatartás.
5.	Szegmentáció, célcsoportképzés, pozicionálás TE: Az STP marketing lényege, szerepe: fogyasztói/üzleti piacok szegmentációja, célpiacok kiválasztása, pozicionálás.
6.	Stratégiai tervezés alapfogalmai TE: A marketingstratégiák és tervek kidolgozásának feladatai, módszerei: küldetés megfogalmazása, helyzetelemzés, célok meghatározása, stratégia típusai, programok meghatározása (marketing-mix tervezése), visszacsatolás lehetőségei és feladata. A marketingterv felépítése.
7.	Zárthelyi dolgozat
8.	Termékpolitika I. TE: A termékstratégia kialakításának a fogalmi köre, lényegi döntései: termékfogalma, termékjellemzők, márka, minőség csomagolás, dizájn.
9.	Termékpolitikai II. TE: A termék-mix döntések, és az ezt támogató modellek: termékstratégiák, portfóliómodellek (Ansoff-mátrix, BCG mátrix, GE mátrix), új termék-stratégiák.
10.	Árpolitika TE: Az árak megállapításának a lényegi kérdései: ármegállapítás lépései, árstratégiák, árváltozásokra való reagálás.
11.	Értékesítési csatornapolitika TE: A marketingcsatorna fogalma, csatornatervezési döntések, illetve a különböző marketingcsatorna-rendszerek közül való választásnak a szempontjai. A nagy- és kiskereskedelem funkciói, szerepe, feladatai.
12.	Integrált marketingkommunikációs politika I. TE: A marketingkommunikáció modelljei, valamint a hatékony marketingkommunikáció kidolgozásának a lépései, fontos szempontjai.
13.	Integrált marketingkommunikációs politika II. TE: A marketingkommunikációs-mix elemei: reklám, eladásösztönzés, PR, személyes eladás, online marketing, új digitális kommunikációs platformok.
14.	Marketinginformációs rendszer TE: A marketinginformációs rendszer felépítése, elemeinek szinergikus hatása. A piackutatás alapvető fogalmai: mintavétel, szekunder kutatás, primer kutatás, a piackutatás folyamata.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szakmai idegen nyelv II.			Kódja:	GT_AGMLNY2-17
		angolul:		Professional language for Business II.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	angol
Levelező	x	Féléves		Féléves	20			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Troy Wiwczaroski		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:		Dr. Szabóné Enyedi Gabriella, Dr. Laczkóné Rácz Edit, Farkas János, Lázár Tímea, Dr. Nagyné Bodnár Klára, Johnathan Dabney		beosztása	nyelvtanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. A hallgatók megismerkednek a legfontosabb üzleti, gazdasági szakterületekkel és a szakterület jellemző szókincsével és témáival. Autentikus újságcikkek, gazdasági szereplőkkel készített interjúk és változatos feladatok segítik a szakmai szókincs elsajátítását. Jelentős szerepet kap a kommunikációs készségek fejlesztése mind írásban és szóban. A kurzus megismerteti a hallgatókat azokkal az idegen nyelvi készségekkel, nyelvi szerkezetekkel és szókincsel, amelyek elengedhetetlenek a végzettségüknek megfelelő munkahelyi feladatok ellátásához.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: A nyelvtanuló rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével. Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információgyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. Ismeri a projektben, teamben való együttműködést, a projekt vezetés szabályait, etikai normáit. Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait, valamint a szakterületéhez kapcsolódó más szakterületek alapjait. Rendelkezik alapvető vezetési és szervezési, valamint projekt, illetve kis- és közepes vállalkozások indításának előkészítésére, indítására és vezetésére vonatkozó ismeretekkel. Elsajátította a hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait. Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének.								
Képesség: A nyelvtanuló képes projektet tervezni, szervezni, csoportos feladatmegoldásban részt venni. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez. Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és kapcsolódó szakpolitikák változásait. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel. Képes szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban szakszerűen megfogalmazni, magyar és idegen nyelven a szakmai kommunikáció szabályai szerint azt prezentálni.								
Attitűd: A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező, fogékony az új információ befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra. Nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására, törekszik tudásának fejlesztésére, ebben társaival való együttműködésre. Nyitott a gazdasági, társadalmi környezet változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is.. Törekszik az életen át tartó tanulásra.								
Autonómia és felelősség: Általános szakmai felügyelet mellett önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A gazdálkodási és menedzsment fogalomköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése. A gazdasági, üzleti élet legfontosabb fogalmainak, területeinek és folyamatainak megismerése. A következő témakörök feldolgozása: Fair trade, nagykereskedelem, kiskereskedelem, fúziók és felvásárlások, franchise vállalkozások, üzleti etika és etikátlan üzleti gyakorlatok, az internet szerepe, e-kereskedelem, marketing, reklám, protekcionizmus, nemzetközi kereskedelem, kereskedelmi szokványok, az Európai Unió. Olvasott és hallott szövegek értése, vizsgafeladatok gyakorlása.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Folyamatosan szóban és írásban. Órai aktivitás (10%), heti számonkérés, beadandó írásbeli feladatok (20%), félévközi teszt (30%), félévzáró teszt (40%). Félév végén kollokvium.

Kötelező szakirodalom:

Viczena Andrea: 1000 Questions and 1000 Answers (Business English), Lexika Kiadó Székesfehérvár, 274 old., ISBN: 978 615 5200 09 0

Cotton, D., Falvey, D., Kent, S., : Intermediate Market Leader 3rd Edition, Pearson, 175 old., ISBN: 978 1 4082 3695 6

Ajánlott szakirodalom:

Csernókné Jezerniczky Éva: Társalgás, Szituációk, Grafikonelemzés és Hallás Utáni Szövegértés-Üzleti Angol, Lexika Kiadó Székesfehérvár, 158 old., ISBN: 978 615 5200 08 3

Mascull, B.: Business Vocabulary in Use, Cambridge University Press, 172 old., ISBN: 978 0 52177529 8

Heti bontott tematika	
1.	Fair trade TE*: A nyelvtanulók megismerkednek a „Fair trade” fogalmával, gyakorlatával, annak a fejlődő országokra gyakorolt hatásával
2.	Wholesale trade, Retail trade TE: Értékesítési utak és csatornák megismerése, előnyök és hátrányok elemzése, érvelési technikák gyakorlása. A kereskedelem alapfogalmai, kis- és nagykereskedelmi egységek jellemzése.
3.	Mergers and acquisitions TE:A nyelvtanulók megismerkednek a vállalatok növekedésének lehetőségeivel. Szenvető szervezetek használatának gyakorlása.
4.	Franchising TE: A „Franchising” előnyeinek, hátrányainak összehasonlítása. Szókincsfejlesztés és az olvasásértési készség fejlesztése, szituációs feladatok gyakorlása.
5.	Business Ethics TE: A nyelvtanulók megismerkednek az angol nyelvű országok üzleti etikettjével, kulturális különbségeikkel, a multikulturális környezet viselkedési szabályaival, etikus és etikátlan üzleti gyakorlatokkal.
6.	Internet, E-commerce TE: Megismerkednek az internet szerepével a vállalatok életében, elemzik előnyeiket, hátrányaikat, használatának veszélyeit. Hallás utáni értés fejlesztése.
7.	Félévközi számonkérés TE: Az eddig elsajátított szókincs és ismeretek rendszerezése, számonkérése.
8.	Marketing (Promotion, PR., Market Research) TE: A marketing szakterületei és a marketing eszközeinek áttekintése. A piackutatás módszereinek összehasonlítása. PR és eladás ösztönzés módszereinek megismerése.
9.	Advertising TE:Reklámozás alapjainak elsajátítása, különböző reklámhordozók összehasonlítása, előnyeik, hátrányaik. Hivatalos levelek írásának gyakorlása.
10.	Protectionism TE: Megismerkedés a fogalom jelentésével, azokkal a körülményekkel, melyek indokolhatják használatának a létjogosultságát.
11.	International business TE: Nemzetközi kereskedelem fogalmának elsajátítása,, nemzetközi kereskedelmi klauzulák, szakszókincs elsajátítása.
12.	The European Union TE:Az Európai Unió és intézményei. Magyarország és az EU kapcsolatának aktuális kérdései. Szóbeli kommunikációs készségek fejlesztése.
13.	Writing business letters, memos, e-mails, reports, etc. TE: Írásbeli kommunikáció (tovább)fejlesztése, beszámolók, e-mail-ek, feljegyzések írása, gyakorlása. Ajánlatkérés és ajánlatok írásának gyakorlása.
14.	Félévzáró számonkérés TE: Az elsajátított szókincs és témák áttekintése, számonkérése.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szakmai idegen nyelv II.			Kódja:	GT_AGMLNY2-17
		angolul:		Professional language for Business II.				
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	német
Levelező	x	Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Troy Wiwczaroski			beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:		Valnerné Török Eszter Domonyi Renáta, Tóth Magdolna			beosztása	nyelvtanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. A hallgatók megismerkednek a legfontosabb üzleti, gazdasági szakterületekkel és a szakterület jellemző szókincsével és témáival. Autentikus újságcikkek, gazdasági szereplőkkel készített interjúk és változatos feladatok segítik a szakmai szókincs elsajátítását. Jelentős szerepet kap a kommunikációs készségek fejlesztése mind írásban és szóban. A kurzus megismerteti a hallgatókat azokkal az idegen nyelvi készségekkel, nyelvi szerkezetekkel és szókincssel, amelyek elengedhetetlenek a végzettségüknek megfelelő munkahelyi feladatok ellátásához.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A nyelvtanuló rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével. Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információgyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. Ismeri a projektben, teamben való együttműködést, a projekt vezetés szabályait, etikai normáit. Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait, valamint a szakterületéhez kapcsolódó más szakterületek alapjait. Rendelkezik alapvető vezetési és szervezési, valamint projekt, illetve kis- és közepes vállalkozások indításának előkészítésére, indítására és vezetésére vonatkozó ismeretekkel. Elsajátította a hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait. Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének.								
Képesség:								
A nyelvtanuló képes projektet tervezni, szervezni, csoportos feladatmegoldásban részt venni. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez. Követi és értelmezi a világ gazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és kapcsolódó szakpolitikák változásait. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel. Képes szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban szakszerűen megfogalmazni, magyar és idegen nyelven a szakmai kommunikáció szabályai szerint azt prezentálni.								
Attitűd:								
A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező, fogékony az új információ befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra. Nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására, törekszik tudásának fejlesztésére, ebben társaival való együttműködésre. Nyitott a gazdasági, társadalmi környezet változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is.. Törekszik az életen át tartó tanulásra.								
Autonómia és felelősség:								
Általános szakmai felügyelet mellett önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A gazdálkodási és menedzsment fogalomköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése. A gazdasági, üzleti élet legfontosabb fogalmainak, területeinek és folyamatainak megismerése. A következő témakörök feldolgozása: üzleti etika és etikátlan üzleti gyakorlatok, cégalapítás kérdései, vállalkozási formák, fúziók és felvásárlások, franchise vállalkozások, bankok és banki szolgáltatások, marketing, marketingeszközök, reklám, vásárok és kiállítások Németországban, értékesítési csatornák, kereskedelmi egységek, az Európai Unió és Magyarország aktuális gazdasági kérdései. Olvasott és hallott szövegek értése, üzleti levelezés és további vizsgafeladatok gyakorlása.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Folyamatosan szóban és írásban. Órai aktivitás (10%), heti számonkérés, beadandó írásbeli feladatok (20%), félévközi teszt (30%), félévzáró teszt (40%). Félév végén kollokvium.

Kötelező szakirodalom:

Jürgen Bolten: Marktchance Wirtschaftsdeutsch Mittelstufe 2 Klett Verlag ISBN 3-12-675140-7

Olaszy Kamilla- Pákozdi Gonda Irén: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest ISBN 978-963-06-3684-1

Ajánlott szakirodalom:

Sümeгинé, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskenntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046

Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2

Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche, Focus

Dreyer-Schmitt: Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik Verlag für Deutsch ISBN 3-88532-717-1

Blick auf Deutschland, Landeskunde Deutsch als Fremdsprache, S. Kirchmeyer Klett Verlag Stuttgart ISBN 3-12-675442-

Heti bontott tematika	
1.	Unternehmenskultur in Deutschland, Verhaltensregeln im Geschäftsleben. Grammatik und Wortschatztest *TE: A nyelvtanulók megismerik a német vállalati kultúrát és vállalati értékeket, gyarapítják interkulturális ismereteiket. Üzleti etikett a német nyelvű országokban, kulturális különbségek elemzése, viselkedési szabályok multikulturális környezetben.
2.	Selbständigkeit, Existenzgründung Grammatik: Perfekt, Passiv *TE: Cégalapítási ismeretek elsajátítása. Szenvedő szerkezetek használatának gyakorlása.
3.	Unternehmensformen, Unternehmenszusammenschlüsse Grammatik: Passiv mit Modalverb *TE: Németországi vállalkozási formák megismerése, fúziók és felvásárlások, hallás utáni értés technikái.
4.	Standortfaktoren Arbeitsmarktsituation in Deutschland und in Ungarn Grammatik: Präpositionen *TE: Vállalati környezet elemzésének szempontjai, munkaerőpiaci statisztikák értelmezése, diagrammok elemzése.
5.	Abgaben und Steuern, Steuerarten und Steuersysteme Lohnkosten, Arbeitszeit Grammatik: Adjektivdeklinaton *TE: Vállalati adatok értelmezése és elemzése, statisztikák és diagrammok leírása. Adózással kapcsolatos ismeretek elsajátítása, szókincsbővítés.
6.	Férlévközi számokkérés *TE: Az eddig elsajátított szókincs és ismeretek rendszerezése.
7.	Bankwesen, Dienstleistungen der Banken, Bankensysteme *TE: Banki szolgáltatások és bankrendszerek áttekintése, komplex szövegek értésének technikái.
8.	Finanzierung, Investitionen Anlageformen, Wertpapiere Grammatik: Infinitivkonstruktionen *TE: Beruházási lehetőségek összehasonlítása, befektetési formák, értékpapírok. Írásbeli kommunikáció fejlesztése, az üzleti levél formai és tartalmi követelményei. Ajánlatkérés és ajánlatok írásának gyakorlása.
9.	Markt, Grundbegriffe des Marketing Marketinginstrumente und ihre Aufgaben Grammatik: Finalsätze und andere zu+Infinitiv Konstruktionen *TE: A piaccal kapcsolatos alapfogalmak megismerése, a marketing szakterületei és a marketing eszközeinek áttekintése. Szókincsfejlesztés és az olvasásértési készség fejlesztése, szituációs feladatok gyakorlása.
10.	Befragungsformen in der Marktforschung Öffentlichkeitsarbeit und Verkaufsförderung Grammatik: Partizipien und Relativsätze *TE: A piackutatás módszereinek összehasonlítása, érvelés gyakorlása. PR és eladás ösztönzés módszereinek megismerése, hallás utáni értés fejlesztése.
11.	Werbung, Werbeträger und Werbemittel Messen und Ausstellungen *TE: Reklámozás, reklámszövegek olvasása és reklámlevél írása. A vásárlás, mint a marketingkommunikáció eszköze, vásári üzleti tárgyalások, szituációs feladatok gyakorlása.
12.	Vertrieb, Vertriebswege und Vertriebsmittel Handel und Handelsformen. Einzelhandel und Großhandel. Franchising. *TE: Értékesítési utak és csatornák megismerése, előnyök és hátrányok elemzése, az érvelési technikák gyakorlása. A kereskedelem alapfogalmai, kis- és nagykereskedelmi egységek jellemzése. Reklamációs levél írása.
13.	Die Europäische Union und Ungarn Aktuelle Wirtschaftsfragen der EU *TE: Az Európai Unió és intézményeinek felépítése. Magyarország és az EU kapcsolatának aktuális kérdése, szóbeli kommunikációs készségek fejlesztése.

14.	Félévzáró számonkérés.
	*TE: Az elsajátított témák és szókincs áttekintése.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Nemzetközi közgazdaságtan				Kódja:	GT_AGML021-17
		angolul:	International Economics					
Felelős oktatási egység:			Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:			Makroökonómia				Kódja:	GT_AGML016-17
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Kapás Judit		beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:		Czeglédi Pál Kovács István Nádasi Levente Elek Nóra		beosztása:	egyetemi docens adjunktus adjunktus tanársegéd	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a nemzetközi közgazdasági elmélet alapvető összefüggéseit. A tárgy keretében a hallgatók megismerik a nemzetközi kereskedelem alapvető elméleteit, a kereskedelempolitika eszközeit, a nemzetközi fizetésekkel kapcsolatos legalapvetőbb összefüggéseket, valamint a jövedelem meghatározódását nyitott gazdaságban. Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit <i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. <i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra <i>Autonómia és felelősség:</i> Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal								
A kurzus rövid tartalma, témakörei A kurzus első fele a tiszta kereskedelem elméletét tekinti át, a második fele a pedig a nemzetközi pénzügyek alapösszefüggéseivel ismerteti meg a hallgatókat. A tiszta kereskedelem elméletével foglalkozó rész tárgyalja a ricardói komparatív előnyök tanát, a nemzetközi kereskedelem sztenderd (neoklasszikus) modelljét, a Heckscher-Ohlin-modellt, illetve a protekcionizmus jóléti hatásait. A nemzetközi pénzügyekre fókuszáló második rész a devizapiac alapfogalmait, a fedezetlen kamatparitás, illetve a vásárlóerő-paritás elméleteit tárgyalja, és megismerteti a hallgatókat a nyitott gazdaság egyszerű makroökonómiai modelljével.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadás, feladatmegoldás, hipotetikus gazdaságpolitikai és egyéb változások hatásának magyarázata a grafikus és matematikai formában felírt modellekben								
Értékelés A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50%+1 pont - 63% – elégséges 64% - 75% – közepes 76% - 86% – jó 87% - 100% – jeles								

Kötelező szakirodalom:

Bock Gyula – Misz József: Nemzetközi közgazdaságtan. Trimester, Tatabánya, 2006.

Bock Gyula – Misz József: Nemzetközi közgazdaságtan feladatok gyűjteménye. Trimester, Tatabánya, 2002. (vagy: Bock Gyula: Nemzetközi közgazdaságtan feladatok. Trimester, Tatabánya, 2007.)

Bock Gyula – Martin Hajdu György – Réz András – Tóth Ferenc: Nemzetközi közgazdaságtan. Aula Kiadó, Budapest, 1995.

Major Klára – Szabó-Bakos Eszter – Szilágyi Katalin: Nemzetközi gazdaságtan feladatgyűjtemény. Panem Könyvkiadó, 2004, Budapest

Ajánlott szakirodalom:

Paul R. Krugman – Maurice Obstfeld: Nemzetközi gazdaságtan. Elmélet és gazdaságpolitika. Panem Könyvkiadó, 2003, Budapest.

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés: a nemzetközi közgazdaságtan tárgya és legfontosabb kérdései, a zárt és a nyitott gazdaság elemzésének eltérése TE*: A nemzetközi közgazdaságtan fő kérdései. A mikro- és makroökonómiai tudás alkalmazásának szükségessége
2.	A nemzetközi munkamegosztás alapelve: a komparatív előnyök tana. A ricardói modell TE: A komparatív előny fogalmának megértése, a komparatív előny és a kereskedelem szerkezete közötti összefüggés
3.	Csökkenő hozadék a ricardói modellben. A nemzetközi kereskedelem alapmodellje I. TE: A termelési lehetőségek határa a neoklasszikus feltevések szerint, az autark és a szabadkereskedelem melletti egyensúly kis ország esetén
4.	A nemzetközi kereskedelem alapmodellje II. TE: Komparatív előny a neoklasszikus modellben, egyensúly két országgal, számolási példa
5.	A Heckscher-Ohlin modell. Leontief paradoxon TE: A tétel megfogalmazása és értelmezése: relatív tényezőellátottság, tényezőintenzitás. Teljesülnek-e a modell predikciói?
6.	A kereskedelempolitika eszközei I. TE: A protekcionista eszközök osztályozása, a vám jóléti hatása parciális elemzéssel
7.	A kereskedelempolitika eszközei II. TE: A kvóta jóléti hatása parciális elemzéssel, a protekcionista gazdaságpolitika értékelése, néhány megállapítás a protekcionizmus politikai gazdaságtanából
8.	A nemzetközi fizetési mérleg TE: A nemzetközi fizetési mérleg szerkezete és a könyvelési elvek
9.	Devizapiac, kamatparitás TE: Az árfolyammal és a devizapiaci tranzakciókkal kapcsolatos legalapvetőbb fogalmak, a kamatparitás levezetése és értelmezése
10.	Árfolyamrezsimek TE: A rögzített és a lebegő árfolyamrendszer közötti különbségek, a devizapiaci intervenció szerepe és értelmezése, a gyakorlatban létező árfolyamrendszer-típusok értékelése
11.	Valutaárfolyam-elméletek TE: A kamatparitás mint árfolyamelmélet, az abszolút és a relatív vásárlóerő-paritás értelmezése. Mennyiben teljesül a vásárlóerő-paritás?
12.	Nyitott gazdaság rövid távú egyensúlya TE: Rövid távú jövedelemmeghatározódás zárt tőkepiacú nyitott gazdaságban
13.	Nemzetközi pénzügyi rendszer TE: A nemzetközi pénzügyi rendszer fejlődésének négy fő állomása és azok rövid jellemzése
14.	Összefoglalás TE: A félév rendszerezett áttekintése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Statisztika II.				Kódja:	GT_AGML025-17
		angolul:	Statistics II.					
Felelős oktatási egység:			Kutatásmódszertan és Statisztika Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:			Statisztika I.				Kódja:	GT_AGML015-17
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. habil. Huzsvai László		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:		Prof. Dr. habil. Balogh Péter		beosztása	egyetemi tanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók a Statisztika I. tárgy ismereteire építve a gazdaság és szervezéstudományok területén használható eljárásokat készség szinten alkalmazni tudják a gyakorlati feladatok megoldása során. Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. <i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. <i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. <i>Autonómia és felelősség:</i> Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Paraméteres statisztikai próbák, variancia-analízis, korrelációk, regresszió-analízis, idősorok analízise.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérünk a hallgatóktól. A félév végi aláírás feltétele a gyakorlatokon való aktív részvétel és az EXCEL táblázatkezelő program felhasználói szintű ismerete. Az előadások látogatása ajánlott, a gyakorlatoké kötelező.								
Értékelés A félév kollokviummal zárul, amely elméleti és gyakorlati részből áll, melyet számítógépes rendszerben teljesítenek a hallgatók. A gyakorlati anyag: feladatmegoldás az Excel táblázatkezelő programban. Az elméleti rész számonkérése számítógépes teszttel történik. A sikeres kollokviumhoz mindkét résznek legalább elégséges szinten kell teljesülnie. A végső minősítést az elméleti és gyakorlati tudás számtani átlaga adja.								
Kötelező szakirodalom: Huzsvai L.: Statisztika gazdaságelemzők részére, Excel és R alkalmazások. Seneca Books, 2012. ISBN 978-963-08-5016-2 Huzsvai L. – Vincze Sz.: SPSS könyv. Seneca Books, 2012. ISBN 978-963-08-5666-9								
Ajánlott szakirodalom: Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika I. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-348. o. Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika II. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-300. o. Hunyadi L. – Vita L.: Statisztikai képletek és táblázatok (oktatási segédlet), Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-51. o. Szűcs I.: Alkalmazott Statisztika Agroinform Kiadó, Budapest, 2002. 1-551. o.								

Heti bontott tematika	
1.	Matematikai statisztika, hipotézis vizsgálatok. A nullhipotézis és az alternatív hipotézis felírása. . Az átlag és középérték összehasonlító tesztekhez szükséges minimális mintaszám meghatározása. A döntés és az elkövethető hibák, elsőfajú, másodfajú hiba. Egyoldali, kétoldali hipotézisek. Elfogadási, elutasítási tartományok. Kritikus értékek. . Az átlag és középérték összehasonlító tesztekhez szükséges minimális mintaszám meghatározása.
2.	Paraméteres próbák. A paraméteres próbák alkalmazhatósági feltételei. Középérték összehasonlító tesztek. Egymintás z és t-próba. Független kétmintás t-próba. Párosított t-próba. Validálás. Példák kétmintás, két független mintából származó egyoldalú és kétoldalú próbák (várható értékek, arányok, szórásnégyzetek) összehasonlítása különböző mintanagyság és különböző szignifikancia szint mellett.
3.	A t-próba általánosítása. Egy-szemponthus variancia-analízis. ANOVA tábla készítése és értelmezése. Az alkalmazás néhány gyakorlati kérdése. Szignifikáns differencia. Példa variancia-analízis alkalmazására. Az ANOVA tábla készítése és értelmezése. Példák hipotézis-ellenőrzések készítése táblázatkezelő programmal. Az eredmények értelmezése és értékelése.
4.	A variancia-analízis alkalmazhatósági feltételei. A validálás menete. Az első és másodfajú hiba meghatározása. A variancia-analízis ereje. Példa variancia-analízis alkalmazására. Az ANOVA tábla készítése és értelmezése. Példák hipotézis-ellenőrzések készítése táblázatkezelő programmal. Az eredmények értelmezése és értékelése.
5.	Összefüggés vizsgálatok I. Korreláció. Szorzatmomentum korreláció: Pearson. Rangkorrelációk: Kendall, Spearman. Példák a különböző korrelációk meghatározásához. Az eredmények értelmezése.
6.	Összefüggés vizsgálatok II. Regresszió-analízis. A regresszió-analízis alkalmazásának feltételei. Példák a regressziós függvények meghatározásához. Az eredmények értelmezése.
7.	Kétváltozós lineáris regresszió. Lineáris korrelációs együttható. Determinációs együttható. Statisztikai következtetések lineáris regresszió alapján (paraméterek tesztelése, regressziós becslések készítése). Interpoláció, extrapoláció. Példa kétváltozós lineáris regresszió számítására, a becsült paraméterek tesztelésére és a szignifikánsnak bizonyuló eredmények értelmezésére.
8.	Többváltozós lineáris regresszió. Parciális regressziós együtthatók tesztelése és értelmezése. Korrelációs index. Példák többváltozós lineáris regresszióra. (Regressziós modell összeállítása, paraméterek becslése, tesztelése, értelmezése. Parciális elaszticitási együttható és értelmezése. Regressziós becslés készítése. Példák táblázatkezelő programmal, többváltozós lineáris regresszió készítésére. Becsült paraméterek tesztelése és értelmezése. Optimális modell előállítása.
9.	A jó modell kritériumai és mérése. Elaszticitás fogalma, mérése. Parciális elaszticitás. Cobb-Douglas függvény. Példák az elaszticitás meghatározásához. A Cobb-Douglas függvény gyakorlati alkalmazása.
10.	Idősorok analízise. Trend, ciklus, szezonális és hiba. Az idősorok dekompozíciója. Az idősorok elemzése átlagokkal (a jelenség átlagos nagysága, az abszolút és relatív változások átlaga). Példa az idősor adatainak átlagolására stock és flow típusú sokaságokra nézve. Példa az átlagos abszolút és az átlagos relatív változás számítására és értelmezésére. (HV I. 5.)
11.	Idősorok analízise. Trend analízis: mozgó átlagolás, analitikus trendszámítás (lineáris regresszió). Példák mozgó átlagok számítására, és az eredeti idősorral együtt történő ábrázolására. Példa lineáris trend számítására és a paraméterek értelmezésére.
12.	Szezonális jellege és mérése. Additív és multiplikatív modellek. Példák a szezonális eltérése és szezonindexek számítására és értelmezésére. Példák extrapoláció készítésére. Számítógépes idősorelemzés készítése, az outputok értelmezése.
13.	Szezonális eltérések és szezonindexek számítása, értelmezése és felhasználása. Szezonális kiigazítás. Extrapoláció.

	Példák a szezonális eltérése és szezonindexek számítására és értelmezésére. Példák extrapoláció készítésére. Számítógépes idősorelemzés készítése, az outputok értelmezése.
14.	Összefoglalás
	Gyakorlás a sikeres kollokviumi jegy megszerzése érdekében.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	EU ismeretek				Kódja:	GT_AGML031-17
		angolul:	EU Studies					
Felelős oktatási egység:			DE GTK VNKI Európai Integrációs Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:			-				Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr.Tőkés Tibor			beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:	Dr.Tőkés Tibor			beosztása	adjunktus
A kurzus célja, hogy az alapképzésben résztvevő hallgatók megismerkedjenek az Európai Unió kialakulásával, történetével, intézményrendszerével, működésével. Cél még annak elérése, hogy a hallgatók később a gyakorlatban is képesek legyenek ezen ismeretek alapján eligazodni az Európai Unióval kapcsolatos történetekben, emellett képesek legyenek a felmerülő problémákat értelmezni, elemezni azokról önálló véleményyt alkotni								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> A közgazdász-jelölt a stúdium sikeres teljesítése után rendelkezik az Európai Unióhoz kapcsolódó alapvető fogalmak, elméletek, tények, ismeretével, elsajátította az EU-val kapcsolatos szaknyelvet, az integrációval és annak intézményrendszerével kapcsolatos legfontosabb összefüggéseket. Ismeri az Unióval kapcsolatos legfontosabb történelmi eseményeket az intézményrendszer kialakulását és működését. Ismeri az EU bővítésével kialakult kihívások során felmerült problémákat, és azok megoldásait. Tisztában van az intézményrendszer átalakításával és fejlődésével összefüggő tényekkel, problémákkal és az azokra adott válaszok sikerességével. <i>Képesség:</i> Az elsajátított alapismeretek segítségével képes tájékozódni az integrációval kapcsolatos folyamatokban értékelni és elemezni azokat. A tanult elméletek és ismeretek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg az integrációval illetve annak fejlődésével kapcsolatban. Követi és értelmezi az EU-val kapcsolatos legfontosabb világgazdasági, nemzetközi folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során. <i>Attitűd:</i> Tevékenysége során képes az EU-val kapcsolatos változások illetve újdonságok befogadására illetve szakterületébe való beépítésére. Törekszik az elsajátított ismeretek figyelembevételére illetve a szakterületéhez szükséges az integrációval kapcsolatos információk figyelemmel kísérésére és ezen információk fölhasználására. <i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan képes az elsajátított ismeretek alapján az Európai Unióval kapcsolatos véleményalkotásra. .Döntései későbbi munkája során ezeket az ismereteket felhasználja illetve képes azokat önállóan fölhasználni szakterületével kapcsolatban.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Integrációs alapismeretek: a világgazdasági integrációk kialakulása, története, jelentősége, integrációkkal kapcsolatos alapfogalmak. Az Európai Integráció története: az EU kialakulása és fejlődése a kezdetektől napjainkig. Integrációs törekvések Európában 1945 előtt. Az Európai Közösségek megalakulása: ESZAK, EGK, EURATOM, 1945-1957. Az EK története 1957-től az első bővítésig. Az EK története 1973-tól a Maastrichti Szerződésig. Az EU 1993 és 2004 között. A megabővítéstől napjainkig tartó időszak eseményei. Az EU intézményrendszere. Az egységes belső piac. A GMU kialakítása. Regionális politika és CAP. Kül- és biztonságpolitika, bel- és igazságügyi együttműködés, és a Schengeni Acquis. Bővítéspolitika, reformfolyamat az EU-ban, az integráció jövője. Az Európai Unió és Magyarország								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A félév során a témával kapcsolatban hallgatók számára 14 előadás megtartására kerül sor, az előadásokból készült anyagokat hallgatók a félév során megkapják, azokat a félév során a szakirodalmakkal együtt felhasználhatják a felkészüléshez.

Értékelés

A félév írásbeli vizsgával zárul. A hallgatók ezen a vizsgán adnak számot a félévben megszerzett tudásukról. Az érdemjegy megállapítása: 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

Az előadáson elhangzottak, illetve az azokon kiadott anyagok

Horváth Zoltán (2011): Kézikönyv az Európai Unióról. 8. kiadás, HVG-Orac Kiadó, Budapest, p. 684. ISBN 978 963 258 129 3 (a könyvből a fenti témákat lefedő fejezetek)

Ajánlott szakirodalom:

Kende Tamás – Szűcs Tamás (2005)(szerk.): Bevezetés az Európai Unió politikáiba. Complex Kiadó, Budapest, p.1359, ISBN 963 224 848 1

Kengyel Ákos (2010): Az Európai Unió közös politikái, Akadémiai Kiadó, Budapest, p.555. ISBN 978 963 05 8748 8

Palánkai Tibor: Az európai integráció gazdaságtana. Aula Kiadó, 2004, p. 502, ISBN: 9639478903

Heti bontott tematika	
1.	Integrációs Alapismeretek TE: A hallgatók az előadás során megismerkednek az integráció alapfogalmaival.
2.	Az Európai Unió története I. Előzmények-Alapszerződések TE: Az előadás során bemutatásra kerülnek az Európa egyesítésére tett történelmi próbálkozások illetve az egységes Európa gondolata. Bemutatásra kerül az EU alapszerződések kialakulása, a hallgatók megismerik az alapszerződéseket (ESZAK, EGK, EURATOM) és képesek eligazodni azokkal kapcsolatban.
3.	Az Európai Unió története II. Az 1960-as évektől 1993-ig TE: A hallgatók megismerik az Unió 1960 és 1993 közötti történetét. Az első időszak sikereitől a bővítéssel illetve az olajválságokkal kapcsolatos nehézségektől az első szerződésmódosításon át a Közösség egységes belső piacának megteremtéséig, azaz az Európai Unió kialakításáig.
4.	Az Európai Unió története IV. Az 1990-es évek és az új évezred TE: A kilencvenes évek folyamatai új kihívások elé állították az Uniót, megtörtént a keleti nyitás, a szerződések több sikeres vagy éppen sikertelen reformja, Magyarország belép a közösségbe. Az előadás után a hallgatók átláthatják az EU-val kapcsolatos reformfolyamatot és a 90-es évek átalakulását
5.	Az Európai Unió intézményrendszere I. A Tanács, a Bizottság és a Parlament. A Bíróság, a Számvevőszék, Régiók Bizottsága, Gazdasági és Szociális Bizottság, Európai Beruházási Bank, A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank, Európai Ombudsman, Europol, Európai Községi Ügynökségek TE: Az előadás során a hallgatók megismerik EU intézményeit és azok szerepét a jogalkotásban és a döntéshozatalban
6.	Az Európai Unió intézményrendszere II. Döntéshozatali eljárás az Európai Unióban TE: A hallgatók az előző előadásra alapozva az előadás után képesek átlátni az EU döntéshozatalát az egyes jogalkotási eljárásokat
7.	Az Európai Unió közös belső piaca és a négy alapszabadság A gazdasági és monetáris unió, EGT TE: A hallgatók az előadás után tisztában lesznek az egységes belső piac működésével, alapelveivel valamint a gazdasági és monetáris unió kialakulásával és működésével
8.	Az Európai Unió Regionális Politikája TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják a gazdasági-társadalmi-területi kohézió politikáját és annak folyamatait
9.	Az Európai Unió Közös Agrárpolitikája Az Európai Unió Vidékfejlesztési politikája TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az Unió Közös Agrár- és Vidékfejlesztési Politikáját és annak folyamatait
10.	A közös kül- és biztonságpolitika TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az EU közös kül- és biztonságpolitikáját és az azzal kapcsolatos kihívásokat.
11.	Bel- és igazságügyi együttműködés az Európai Unióban TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az Unió bel- és igazságügyi politikáját és a szabadság a biztonság és a jog érvényesülésének térségére tett erőfeszítéseit. Tisztában lesznek a Schengeni Rendszer működésével illetve az EU ezzel kapcsolatos kihívásaival
12.	Bővülési folyamat az Európai Unióban 1973, 1981, 1986, 1995, 2004, 2007, 2013 TE: Az előadás után a hallgatók átlátják az integráció bővülésének folyamatát illetve az azzal kapcsolatos kihívásokat és nehézségeket valamint az arra adott válaszokat. Látni fogják hogyan lett a hatokból huszonnyolcak. Megismerik az elmélyülés-kibővülés dilemmáját.
13.	Kérdések az Európai Unió további fejlődésével kapcsolatban, (Eurozóna, Alkotmány, Alapjogi Charta, Törökország, bevándorlás, Schengen, Reformfolyamat, BREXIT). TE: A hallgatók az előadás után átlátják az EU előtt álló jelenlegi kihívásokat és kritikai véleményt alkothatnak az ezekkel kapcsolatos válaszokról, illetve a szükséges lépésekről.

14.	Az Európai Unió és Magyarország TE: Az előadás után a hallgatók tisztán látják majd Magyarországot és az EU kapcsolatrendszerét. Az elhangzottak alapján mérlegelhetik a tagságunk előnyeit és hátrányait és erről képesek lesznek önálló véleményt alkotni.
-----	--

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdaságtörténet				Kódja:	GT_AGML036-17
		angolul:		Economic History					
Felelős oktatási egység:				Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Mazsu János		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		Nagy Sándor		beosztása	tanársegéd
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a modern világgazdasági rendszer születésének és formálódásának történetét, a globalizáció folyamatait és szerkezetét.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás: A hallgató számára a gazdaságtörténet alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismerete,									
Képesség: a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatoknak, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikáknak, jogszabályok változásainak értelmezése és alkalmazása javaslatai, döntései során,									
Attitűd: A hallgató fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. - Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).									
Autonómia és felelősség: Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
Az előadás célja a modern világgazdasági rendszer születésének, fejlődésének gazdaságtörténeti bemutatása, a világgazdasági rendszer szerkezeti és integrációs folyamataira. A megközelítés módszere: elemzés a gazdaság egy-egy hangsúlyos területének, problémájának elemzésén keresztül, a 19-20. századi regionális és globális folyamatokból vett példák segítségével. Arra törekszünk, hogy a kutatási területek, problémák, témakörök eredményeit, jellegzetességeit konkrét példák segítségével feltárjuk, és egyúttal bemutassuk az ipari modernizáció rövid és hosszú távú gazdasági és társadalmi következményeit, a globalizáció jellegét és előrehaladását. Az előadás kiegészítő célja annak az érzékeltetése, hogy a gazdaság- és társadalomtörténet olyan tudásterület, amelyek ismerete segíti a jelenkori gazdasági folyamatok megértését.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Előadás, prezentáció Gyakorlat:kis csoportos feldolgozás, tanulói prezentáció (esettanulmányok)									
Értékelés									
Írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban, Vizsgafeladat: az előadás tematikájában szereplő témák közül kettő, amelyek közül a vizsgázó egyet választhatóan dolgoz ki kifejtő módszerrel (esszé)									

Kötelező szakirodalom:

- Cameron, Rondo: A világgazdaság története a kőkorszaktól napjainkig, Maecenas, Budapest, 1994.
- Nyugat-európai gazdaság- és társadalomtörténet. A rurális társadalomtól a gondoskodó államig. (ed. H. A. Dideriks, J. Th. Lindblad, D. J. Noordam, G. C. Quispel, B. M. A. de Vries) Osiris, Bp. 1995.
- Kövér György: Iparosodás agrárországban. Bp. , 1982.

Ajánlott szakirodalom:

- Norman J. G. Pounds: Európa történeti földrajza. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.
- Randy C. Epping: Világgazdaság dióhéjban. Typotex Kiadó. Budapest, 2003

Heti bontott tematika	
1.	Fogalmak, recepciók, elméletek a modern gazdasági vilárendszer kialakulásához TE* A félév fogalmi megalapozásának megértése
2.	A „világgazdaság nélküli világ” a kapitalizmus kialakulása előtt. Kereskedelem az ókorban és középkorban TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
3.	A világkereskedelem jellege és térszerkezetei - első korszak: 15-16. századtól az 1780-as évekig (a nagy földrajzi felfedezések – a gyarmatosítás) TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
4.	A világkereskedelem jellege és térszerkezetei - feudális távolsági kereskedelem; a világgazdaság kialakulása TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
5.	A modern világgazdaság kialakulása és az ipari kapitalizmus első korszaka (1780-1870) TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
6.	A modern világgazdasági rendszer második korszaka és a monopolkapitalizmus (1870- 1945) TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
7.	A modernizáció társadalomtörténete (demográfiai viszonyok, migráció, társadalmi mobilitás) TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
8.	A világgazdaság régiói, centrum/ok és perifériák • A centrum régió/k TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
9.	A világgazdaság régiói, centrum/ok és perifériák • Ázsia TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
10.	A világgazdaság régiói, centrum/ok és perifériák • A muszlim világ TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
11.	A világgazdaság régiói, centrum/ok és perifériák • Afrika TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
12.	A világgazdaság régiói, centrum/ok és perifériák • Dél-Amerika, Ausztrália TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
13.	A globalizáció - többpólusú világgazdaság kialakulása TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
14.	Merre tovább? TE A féléves anyag alapján kreatív kérdések, hipotézisek megfogalmazása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Közösségi választások elmélete		Kódja:	GT_AGML037-17	
		angolul:		Public Choice Theory				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Kapás Judit		beosztása:	egyetemi tanár
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Elek Nóra Ilona		beosztása:	egyetemi tanársegéd
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a közösségi döntések legfontosabb okait; a közösségi döntések alapvető elméleteit és a döntések jellemzőit.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.								
Képesség: A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd: Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
Autonómia és felelősség: Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus első két előadása a kormányzati szektor tevékenységeiről, főbb vonásairól és gazdasági jelentőségéről szól. Ezt követően néhány előadás a közösségi döntések elemzésével és a döntések során felmerülő problémákkal foglalkozik. Ezután a kormányzat jóléti szolgáltatásain belül az egészségügyi rendszerrel, a nyugdíjbiztosítással és az oktatási rendszerrel kapcsolatos közgazdasági kérdések elemzése történik meg.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az előadások során egyes témáknál diákat is használunk. Emellett a tananyag jobb megértését és elmélyítését szolgálja az, hogy a hallgatóknak kiselőadás formájában lehetőségük van referálni az ajánlott irodalmak között megadott cikkekből. A referálás után a cikkek vitája, közös megbeszélése történik.								
Értékelés								
Az írásbeli vizsgán elért eredmény (illetve legalább elégséges vizsga esetén a kiselőadással szerzett, maximum 15%, többletpont) adja a kollokvium jegyét az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50%+1 pont - 63% – elégséges 64% - 75% – közepes 76% - 86% – jó 87% - 100% – jeles								

Kötelező szakirodalom:

Stiglitz, J. E. (2000): A kormányzati szektor gazdaságtana. KJK-Kerszöv Jogi és Üzleti Kiadó Kft., Budapest. Johnson, D. B. (1999): Közösségi döntések elmélete. Osiris Kiadó, Budapest.

Ajánlott szakirodalom:**Egészségügy:**

Mihályi Péter (2007): Az egészségbiztosítás reformjának fogalmi keretei. Esély, 5. sz. 3-33. o. Letölthető:

http://www.stud.u-szeged.hu/szttsz/HU_Az%20eu_bizt_reformjanak_fogalmi_keretei.pdf

Mihályi Péter (2007): A biztosítói verseny szerepe a minőség javításában. Egészségügyi Gazdasági Szemle, 45. évf. 3. sz. 2-7. o.

Mihályi Péter (2002): Az egészségügyi és egészségbiztosítási piacok sajátos vonásai. Egészségügyi Gazdasági Szemle, 40. évf. 5. sz. 509-524. o.

Mihályi Péter (2003): Bevezetés az egészségügy közgazdaságtanába. Veszprémi Egyetemi Kiadó, Veszprém.

Kornai János (2007): Az egészségbiztosítási reform fő kérdései. Népszabadság 2007. február 3-ai szám, „Hétvége melléklet”, 6-8. o.

Gulácsi László – Kovács Erzsébet – August Oesterle – Boncz Imre (2007): Verseny az egészségügyben. Egyesült államokbeli és nyugat-európai példák. Közgazdasági Szemle, 54. évf. 5. sz. 480–498. o.

Nyugdíjrendszer:

Augusztinovics Mária – Gál Róbert Iván – Matits Ágnes – Máté Levente – Simonovits András – Stahl János (2002):

A magyar nyugdíjrendszer az 1998-as reform előtt és után. Közgazdasági Szemle, 49. évf. 6. sz. 473-517. o.

Németh György (2009): A nyugdíjreformról. Közgazdasági Szemle, 56. évf. 3. sz. 239-269. o.

Simonovits András (2008): A magyar nyugdíjrendszer reformja: 1996-2007. Külgazdaság, 1-2. sz. 82109. o.

Oktatás:

Friedman, Milton (1996): Kapitalizmus és szabadság. Akadémiai Kiadó, Budapest. 6. fejezet.

Semjén András (1997): Állami szerepvállalás és finanszírozás a közoktatásban. Új Pedagógiai Szemle, 2. sz. 17-31. o. (Letölthető: <http://www.ofi.hu/tudastar/allami-szerepvallalas>)

Kováts Gergely (2006): A felsőoktatási intézmények finanszírozási modelljei. Közgazdasági Szemle, LIII. évfolyam, 10. szám, 919-938. o.

Egyéb ajánlott irodalom:

Friedman, Milton (1996): Kapitalizmus és szabadság. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Elster, Jon (1997): A társadalom fogaskerekei. Osiris Kiadó.

Coase, R. H. (2004): A társadalmi költség problémája. Megjelent: Coase, R. H.: A vállalat, a piac és a jog. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 137-214. o.

Heti bontott tematika		
időpont	téma	tananyag
1.	A kormányzati szektor a vegyes gazdaságokban. A kormányzati szektor főbb vonásai.	Stiglitz 25-77. o.
	TE* A kormányzati szektor közgazdaságtanának felépítésével és a kormányzati tevékenységekkel kapcsolatos alapismeretek megszerzése.	
2.	A kormányzat gazdasági jelentősége	Stiglitz 78-102. o.
	TE A piaci és a kormányzati kudarcok azonosítása, elsajátítása.	
3.	A döntési viselkedés vizsgálata: magánpiac és politikai piac	Johnson 24-76. o.
	TE A közgazdaságtan módszertani keretének és a döntések alapjául szolgáló elvek megismerése, illetve a magánpiac és a politikai piac közötti különbségek és hasonlóságok megértése	
4.	Közösségi döntések	Johnson 11-23. o.
	TE A közösségi döntések elméletét megalapozó közgazdászok gondolkodásmódjával, valamint az elmélet kialakulásával való megismerkedés.	
5.	A szavazás	Johnson 100-120. o.
	TE A szavazási eljárások és a racionális tájékozatlanság okainak megismerése	
6.	A preferenciák kifejezésének más eszközei	Johnson 160-173. o.
	TE A népszavazással kapcsolatos kérdések és a közvélemény-kutatások választói viselkedésre gyakorolt hatásának megértése, valamint a kivonulási és tiltakozási magatartás szempontjainak megértése	
7.	A politikai piac	Johnson 174-201. o. kivéve: 177-186. o.
	TE A politikai piac szereplőinek, azaz a politikai pártok és a politikusok motivációinak megértése.	
8.	Az egészségügyi rendszer	Stiglitz 308-329. o.
	TE Az egészségügyi rendszer rövid történetének megismerése, az egészségügy szereplőinek azonosítása, az egészségügyben megjelenő piaci kudarcok megismerése.	
9.	Az egészségügyi rendszer	
	TE A magyar egészségügyi rendszer alapvető intézményeinek és mutatószámainak ismerete.	
10.	Nyugdíjbiztosítás	Stiglitz 340-356. o.
	TE A társadalmi nyugdíjbiztosítás rövid története és a legfontosabb közgazdasági problémáinak elsajátítása.	
11.	Nyugdíjbiztosítás	
	TE A magyar nyugdíjrendszer alapvető paramétereinek megismerése	
12.	Az oktatási rendszer	Stiglitz 380-393. o.
	TE Az oktatási rendszer felépítésének megismerése, az oktatásban megjelenő piaci kudarcok azonosítása és az állami szerepvállalás melletti és elleni érvek elsajátítása.	
13.	Az oktatási rendszer	
	TE A magyar oktatási rendszer alapvető intézményeinek és mutatószámainak ismerete.	
14.	Összefoglalás	
	TE A félév során szerzett ismeretek elmélyítése.	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdasági magánjog				Kódja:	GT_AGML012-17
		angolul:		Business Civil Law					
Felelős oktatási egység:				DE GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Károlyi Géza		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a gazdasági szféra alanyainak alapítási és működési sajátosságaival, amelynek keretében elsősorban az egyéni és társas vállalkozások létrehozásának személyi és vagyoni feltételeit, valamint szervezeti felépítésük és működésük jellemzőit sajátíthatják el. A kurzus betekintést ad a kereskedelmi szerződések, valamint a tulajdonjog alapvető szabályaiba is.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás: A hallgató olyan alapvető gazdasági jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző vállalkozási formák alapvető sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A gazdasági társaságok alapításának, működésének és megszűnésének közös anyagi jogi és eljárásjogi szabályai. 2. Az egyes vállalkozási formák specifikumai. 3. A tulajdonjog és a kötelmi jog alapvető rendelkezései.									
Képesség: Legyen tisztában az egyéni és társas vállalkozási formák típusaira jellemző speciális sajátosságokkal, az általuk történő tulajdonszerzés és szerződéskötés alapvető szabályaival. Tudja elhelyezni a gazdálkodó szervezetek és a nonprofit szféra alanyai között a tanult szervezeti formákat, ismerje az elhatárolási szempontjaikat. Legyen képes a cégekhez kapcsolódó alapítási és megszüntetési eljárások elkülönítésére, azok alapvető céljainak felismerésére. Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. saját vállalkozás alapítása és működtetése esetén a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.									
Attitűd: A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő társasági jogi és cégjogi tudás birtokában átlassa és elkülönítse a gazdasági szféra alanyainak körét, a munkája során felmerülő alapvető jogintézményeket (társaságalapítás, tulajdonszerzés, szerződéskötés) magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.									
Autonómia és felelősség: A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt a vállalkozási formákat érintő kérdésekben.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
Jogi alapfogalmak, közjog-magánjog elkülönítése. Állami szervek rendszere. A gazdasági élet alanyai (jogképeség, cselekvőképesség- jogi személyek). A természetes személy vállalkozási tevékenysége. A gazdasági társaságok közös szabályai. A gazdasági társaságok alapítása. A gazdasági társaságok szervezeti felépítése. A közkereseti társaság és a betéti társaság jellemzői. A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság jellemzői, a részvény. Egyéb jogi személy szervezetek (szövetkezet, civil szervezetek). A jogi személyek megszűnése, megszüntetése. A végelszámolási eljárás. A csőd- és felszámolási eljárás sajátosságai. Tulajdonjog, a tulajdon megszerzése. A polgári jogi szerződések általános szabályai.									

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	előadás, igény szerint konzultáció, joggyakorlat megismerése jogesetek bemutatásán keresztül
Értékelés	A félév során két zárthelyi dolgozat írása, ezek alapján jegymegajánlás történik. Emellett a vizsgajegy írásbeli vizsgán is megszerezhető. 2-es (elégséges) érdemjegy a zárthelyi dolgozatokon: a maximálisan elérhető pontok 50 %-ától.
Kötelező szakirodalom:	Károlyi – Prugberger – Törő – Helmeczi (2015): Gazdasági magánjog. Debrecen, KEBO PRINT Kft.
Ajánlott szakirodalom:	Fézer-Károlyi-Petkó-Törő (2014): Jogi személyek a gazdasági forgalomban. Debrecen, Kapitális Kft.

Heti bontott tematika	
1.	A jogi alapfogalmak, közjog-magánjog elkülönítése: jogforrási rendszer felépítése, jogszabályok és az állami irányítás egyéb jogi eszközei. Jogforrási hierarchia, jogalkotási folyamat. Jogrendszer tagozódása: diszpozitív magánjog – kógens közjog. TE: Ismeri a magyar jogrendszer alapvető felépítését, a jogszabályok típusait és egymáshoz való viszonyukat. Ismeri a két fő szabályozási modellt: a diszpozitív magánjogi rendelkezések és a kógens közjogi szabályozás alapvető szabályait.
2.	Állami szervek rendszere. A hatalmi ágak szétválasztása, hatalommegosztás. Országgyűlés, köztársasági elnök, kormány, minisztériumok feladat- és hatásköre. Alkotmánybíróság, bíróság, ügyészség, ombudsman intézménye, helyi önkormányzatok. TE: Ismeri a törvényhozó, végrehajtó és igazságszolgáltató hatalmi ágak intézményrendszerét, alapvető működését és funkcióit.
3.	A gazdasági élet alanyai (jogképesség, cselekvőképesség, jogi személyek). Jogalanyok köre – személyek joga – jogképesség. A természetes személyek jogképessége és cselekvőképessége. A jogi személy fogalmi ismérvei. TE: Ismeri a jogalanyok körét, azok jogképességének sajátosságait, a természetes személyek cselekvőképességét korlátozó és kizáró tényezőket.
4.	A természetes személy vállalkozási tevékenysége: Egyéni vállalkozás alapítása és működtetése, az egyéni cég sajátosságai. A mezőgazdasági vállalkozók köre, vállalkozó igazolvány nélküli „speciális vállalkozások” típusai, ismérvei TE: Ismeri a kizárólag magánszemélyhez köthető vállalkozási formák formáit, különbséget tud tenni azok jogi keretei között.
5.	A gazdasági társaságok közös szabályai. A gazdasági társaságok alapítása: a társasági jog alapelvei, a társasági szerződés tartalmi sajátosságai. A cégbejegyzési eljárás fajtái, szakaszai. Az előtársaság funkciója. TE: Alapos ismereteket sajátít el a gazdasági társaságok alapításának anyagi és eljárásjogi szabályozásával kapcsolatban, cégalapítás esetén ismeri a legfontosabb tudnivalókat, közreműködő személyeket, hatóságokat.
6.	A gazdasági társaságok szervezeti felépítése: legfőbb szerv működési szabályai, hatásköre, összehívása. A vezető tisztségviselő jogállása, feladata, felelőssége. Az ellenőrző szervek (felügyelőbizottság, könyvvizsgáló) kötelező esetei, feladatuk. TE: Részletes ismeretekkel bír a társaságoknál kötelező jelleggel működő szervek formáiról, valamint az opcionálisan létrehozható szervezetek jelentőségéről.
7.	1. Zárthelyi dolgozat. Középpontban a jogalanyokhoz kapcsolódó alapfogalmak (jogképesség, cselekvőképesség, cég, gazdasági társaság) értelmezése, illetve az egyéni vállalkozás működési sajátosságai, a gazdasági társaságok közös szabályai. TE: Ismeri a Magyarországon létrehozható vállalkozási formák típusait és működésükre vonatkozó közös szabályokat.
8.	A közkereseti és a betéti társaság sajátosságai. A kkt. és a bt. alapításának alanyi és vagyoni feltételei. A tagok személye és felelőssége. A kkt. és bt. szervezeti felépítésének specifikumai. A tagsági viszony megszüntetésének formái. TE: Ismeri a vizsgált két társasági forma választásának legfontosabb ismérveit, el tudja határolni más vállalkozási formáktól.
9.	A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság jellemzői, a részvény. A kft. alapításának alanyi és tárgyi feltételei, törzstőke, törzsbetét, üzletrész fogalmi sajátosságai.

	Tagok köre, felelőssége, jogállása. Mellékszolgáltatás és pótbefizetés jellemzői. Taggyűlés és ügyvezető működési sajátosságai. A zrt. és az nyrt. elhatárolása, szilárd alaptőke elve, részvényes személye és felelőssége. A részvény fogalma, részvényfajták. Monista és dualista irányítás. Corporate governance követelménye. TE: Ismeri a kft. és az rt. működési sajátosságait, alapításának előnyeit és hátrányait, tisztában van a részvény értékpapírrégi sajátosságaival.
10.	Egyéb jogi személy szervezetek (szövetkezet, civil szervezetek) A szövetkezet fajtái, a szociális szövetkezet. Részjegy - részjegytőke sajátosságai, változó alaptőke elve. Az alapítvány célja, működése, kuratórium. Egyesület fogalma és működése. TE: Ismeri a profitorientált vállalkozási formák közül a gazdasági társaságok mellett a szövetkezet jellemzőit, illetve a nonprofit szféra alanyait és céljukat.
11.	A jogi személyek megszűnése, megszüntetése. A végelszámolási eljárás. A csőd- és felszámolási eljárás sajátosságai. A gazdasági társaságok jogutódlással való megszűnése, az átalakulás formái (egyesülés, szétválás, cégformaváltás) és folyamata. A jogutód nélküli megszűnési formák, a végelszámolás alapvető sajátosságai. A fizetéseképtelenségi eljárások elkülönítése, a csőd- és a felszámolási eljárás alapvető szakaszai. TE: Ismeretekkel bír a társaságok megszűnési formái tekintetében, el tudja különíteni a fizetőképesség és a fizetéseképtelenség esetén lefolytatandó eljárásokat.
12.	Tulajdonjog, a tulajdon megszerzése A tulajdonjog tárgyai, a tulajdonjogi triász tartalma. A tulajdonjog megszerzésének eredeti és származékos jogcímei. A közös tulajdon szabályai. TE: Ismeri a tulajdonjog tartamát alkotó birtoklás, használat és rendelkezési jog jelentőségét, meg tudja nevezni a tulajdonjog megszerzésének legalapvetőbb jogcímeit.
13.	A polgári jogi szerződések általános szabályai: A szerződés fogalma, alanya, tárgya, megkötésének folyamata. A szerződésszegés esetei és jogkövetkezményei. A szerződési biztosítékok köre és alkalmazásuk célja, funkciója. TE: Ismeri a szerződéskötés általános szabályait, a foglaló, zálogjog, kötbér és kezesség alkalmazási szabályait, valamint tisztában van a szerződésszegés főbb eseteivel (késelelem, hibás teljesítés) és jogkövetkezményeivel.
14.	2. Zárthelyi dolgozat. Középpontban az egyes gazdasági társaságokra vonatkozó speciális sajátosságok, a tulajdonjog és a szerződéskötés alapvető szabályai. TE: Alapos ismeretekkel bír az egyes gazdasági társaságok elhatárolási sajátosságairól, az alapítás személyi és vagyoni különbségeiről, a tagok felelősségéről. Ismeri a megszüntetési és a fizetéseképtelenségi eljárások (végelszámolás, felszámolás, csődeljárás) alapvető jellemzőit, a tulajdonjog tartalmi sajátosságait és a tulajdonszerzési módokat.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szervezeti magatartás I				Kódja:	GT_AGML006-17
		angolul:		Organizational Behaviour I					
Felelős oktatási egység:				DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	4	magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Ujhelyi Mária		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Barizsné Dr. Hadházi Edit Dr. Pierog Anita Filep Roland		beosztása	egyetemi adjunktus egyetemi adjunktus PhD hallgató	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
megismerjék a szervezet formális és informális oldalának működését, a szervezeti magatartástudomány legfontosabb eredményeit. Cél, hogy szisztematikusabb képet kapjanak a szervezeti tagok, csoportok és az egész szervezet magatartását meghatározó és befolyásoló tényezőkről annak érdekében, hogy a megszerzett ismereteket a szervezetek eredményességének növelésére tudják majd használni.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
<i>Tudás:</i>									
A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén megismeri a szervezeti magatartástudomány legújabb kutatási eredményeit, megérti az emberek sokszínűségéből adódó előnyöket és nehézségeket és azt, hogy a különböző egyéni jellemzők és csoport dinamikai jelenségek hogyan hatnak a szervezet teljesítményére. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. Az egyéni magatartás meghatározói. 2. Csoportok hatása az egyének magatartására és a szervezet teljesítményére. 3. Szervezeti szintű változók (struktúra és kultúra) hatása a szervezetek teljesítményére.									
<i>Képesség:</i>									
Tisztában van az egyéni csoport és szervezeti szintű változók szervezeti teljesítményre gyakorolt lehetséges hatásaival. El tudja helyezni a megismert elméleteket a tudományterületen belül.									
Megérti az elméletek és modellek alkalmazási korlátait és lehetőségeit, azok előnyeit és hátrányait.									
Képes a szervezeten belül előforduló situációk elemzésére, az abban megjelenő különböző egyéni és csoportos magatartásformák felismerésére, önismeretszerzésre, képességfejlesztésre.									
Alkalmazni tudja a gyakorlatban, szervezeti szituációkban a megszerzett ismereteit, képes értelmezni, magyarázni, esetleg előre jelezni munkatársai jövőbeli magatartásformáit.									
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz.									
<i>Attitűd:</i>									
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő hozzáállást alakítson ki a szervezetek informális alrendszerével kapcsolatban. Nyitottá válik az önismeretszerzésre, képességfejlesztésre és az emberi magatartás tudatos megismerésére. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságpszichológiai alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy munkahelyi környezetben is eredményesen tudja menedzselni interperszonális kapcsolatait.									
<i>Autonómia és felelősség:</i>									
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, befogadó, hatékony és eredményes legyen. Az emberi kapcsolatokról felelősséggel formáljon véleményt. Önállóan tudjon döntést hozni saját tudásának, kompetenciáinak fejlesztéséről.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A kurzus áttekinti az angolszász szakirodalomban megjelenő sztenderd szervezeti magatartás témaköröket: képességek, személyiség, hiedelmek, értékek, attitűd, észlelés, döntéshozatal, motiváció, csoportok és teamek									

hatalom, szervezeti politika, vezetés, konfliktusok kezelése egyéni és szervezeti szinten, szervezeti struktúrák, szervezeti kultúra és változásmenedzselés.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadások, gyakorlatokon a témakörökhöz kapcsolódó tesztek, feladatok, esettanulmányok megoldása, informatikai eszközök alkalmazása, lehetőség a tapasztalati tanulás módszerének alkalmazására, képességfejlesztésre.
Értékelés Kollokvium írásbeli vizsga formájában, órai aktivitás figyelembevételével.
Kötelező szakirodalom: Bakacsi Gyula (2015): <i>A szervezeti magatartás alapjai</i> , Alaptankönyv Bachelor hallgatók számára. Semmelweis Kiadó, Budapest Robbins, Stephen P. – Judge, Timothy A. (2018): <i>Essentials of Organizational Behavior</i> , Fourteenth edition. Pearson Education Limited, Harlow, England.
Ajánlott szakirodalom: Dienesné Kovács Erzsébet - Berde Csaba (szerk.) (2003). <i>Vezetépszichológiai ismeretek</i> Campus Kiadó Debrecen Dobák Miklós – Antal Zsuzsanna (2013): <i>Vezetés és szervezés. Szervezetek kialakítása és működtetése</i> . Akadémiai Kiadó, Budapest

Heti bontott tematika	
1.	A szervezeti magatartás alapjai, tárgya, tartalma, modellje. TE: Ismeri és érti a szervezeti magatartás fogalmát, tárgyát és tartalmát.
2.	Egyén a szervezetben: képesség és személyiség. TE: Ismeri, érti a képesség és személyiség fogalmát, modelljeit, hatásukat a szervezetek teljesítményére.
3.	Egyén a szervezetben: érték, attitűd, hiedelem. Munkával kapcsolatos attitűdök. TE: Ismeri az értékek, hiedelmek, attitűdök fogalmát, jelentőségét, a munkával kapcsolatos attitűdök hatását a teljesítményre.
4.	Egyén a szervezetben: észlelés, tanulás, döntés. TE: Ismeri az észleléssel, tanulással, döntéshozattal kapcsolatos alapvető elméleteket, szerepüket a szervezetek működésében.
5.	A motiváció alapjai. TE: Ismeri a motiváció fogalmát, legfontosabb elméleteit és a motiváció jelentőségét a szervezetek működése szempontjából.
6.	Csoportok a szervezetben. TE: Ismeri a csoportok fogalmát a csoportok típusait, a csoporthoz csatlakozás egyéni és szervezeti előnyeit, hátrányait.
7.	Csoportszerepek, csoportfolyamatok, teamek. TE: Ismeri a csoportszerepeket, a csoportfolyamatokat és azok hatását a szervezetek működésére, a szervezeten belüli emberi kapcsolatok alakulására.
8.	Hatalom és szervezeti politika. TE: Ismeri a hatalom és szervezeti politika fogalmát, hatását az egyének közötti kapcsolatokra, a szervezet működésére.
9.	A személyes vezetés alapjai. TE: Ismeri a legfontosabb vezetéselméleti megközelítéseket, a különböző vezetési stílusok, magatartások szervezeti tagokra gyakorolt hatását, a vezetésstudomány újabb irányzatait.
10.	Konfliktusok egyéni szinten. TE: Ismeri az egyének közötti konfliktus kezelés modelljét, folyamatát, a lehetséges magatartásformákat, a konfliktusok megoldásának alternatíváit.
11.	Konfliktusok szervezeti szinten. TE: Ismeri a szervezeti konfliktusok kezelésének alternatíváit, azok hatását a szervezet működésére.
12.	A szervezeti magatartás és a szervezeti struktúra kapcsolata. TE: Ismeri a szervezeti struktúrák jellemzőit, az alapvető struktúra típusokat és azok hatékony alkalmazásának feltételeit.
13.	Szervezeti kultúra. TE: Ismeri a szervezeti kultúra fogalmát, jelentőségét, modelljeit, szervezeti működést befolyásoló hatását.
14.	Szervezeti változások menedzselése.

	TE: Ismeri a szervezeti változások menedzselésének folyamatát, az ezzel kapcsolatos alternatív modelleket, azok szervezeti működésre gyakorolt hatását.
--	---

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vállalati pénzügyek I.		Kódja:	GT_AGML018-17	
		angolul:		Corporate Finance I.				
Felelős oktatási egység:				Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				Pénzügytan		Kódja:	GT_AGML008-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Becsky-Nagy Patrícia		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Fazekas Balázs Boros Andrea Szabóné Szőke Réka		beosztása	tanársegéd ügyvivő szakértő tudományos segédmunkatárs
A kurzus célja, hogy a hallgatók a vállalati pénzügyek I. tárgy keretein belül megismerkedjenek a pénzügyi menedzsment alapjaival és a vállalatok pénzügyi folyamataival, az azokhoz kapcsolódó elemzési módszerekkel. A kurzus feltételeit teljesítő Hallgatók képesek átlátni és értékelni a vállalati gazdálkodási döntéseket és azok éves beszámolóra gyakorolt hatását.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait.								
<i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására.								
<i>Attitűd:</i> A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus során az éves beszámoló ismeretére, és adataira alapozva - a pénzáramlás szemléletet használva - a vállalati teljesítmény értékelése, a forgótőke menedzsment, és ezen belül a készpénz- és követelés-menedzsment; majd a kockázat alapjai, a fedezetszámítás és tőkeáttétel témaköröket dolgozzuk fel. A félév végén a pénz időértékére vonatkozó alapvető ismereteket tekintjük át, ezzel alapozzuk meg a következő félév hosszú távú pénzügyi menedzsmenthez kapcsolódó, értékelési témaköreit.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.								
Értékelés								
Értékelés								
Az aláírás feltétele a szemináriumok rendszeres látogatása. Amennyiben a hiányzások száma meghaladja a 3 alkalmat, az aláírás megtagadásra kerül.								

A félév folyamán előre megadott időpontban, 2 dolgozat megírására van lehetőség. (A dolgozatok megírása nem kötelező, nem feltétele az aláírásnak). A dolgozatok fogalmakat, és rövid összefüggéseket (esetleg igaz-hamis állításokat, teszteket), valamint a szemináriumokon megoldott problémákhoz hasonló feladatokat tartalmaznak. A dolgozatok időtartama: 50 perc. Félévi eredmény számítása: 1. ZH (50%), 2. ZH (50%). A két dolgozat eredménye alapján megajánlott jegy szerezhető. (A dolgozatok nem minősülnek vizsgaalkalomnak.)

Amennyiben a félévközi zh-k alapján a Hallgató nem szerzett megajánlott jegyet, azaz nem írta meg valamelyik dolgozatot, vagy a megszerzett érdemjegy elégtelen, akkor a vizsgaidőszakban írásbeli kollokviumi időpontokat biztosítunk. A vizsgalehetőség a javítani kívánó Hallgatókra is vonatkozik. Az értékelés az alábbiak szerint történik:

Az elért átlagpontoszám (%-ok) alapján:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A kollokviumok a teljes féléves anyagra vonatkozóan szintén fogalmakat, és rövid összefüggéseket (esetleg igaz-hamis állításokat, teszteket), valamint a szemináriumokon megoldott problémákhoz hasonló feladatokat tartalmaznak.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (Moodle-ban elérhetőek!)

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény I. – Időérték számítás és értékpapírok értékelésének alapjai. Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény II. – Befektetési és beruházási döntések. Debrecen

Illés Ivánné: Társaságok pénzügyei

Bélyácz Iván: A vállalati pénzügyek alapjai

Ajánlott szakirodalom:

Pálinkó-Szabó: Vállalati pénzügyek, BME

Brealey-Myers: Modern vállalati pénzügyek

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Vállalati pénzügyek, pénzügyi irányítás elméleti alapjai, gazdálkodási alapelvek, tudományos eredmények. Gyakorlat: Tematika és követelményrendszer, esettanulmány feldolgozása. A Hallgató megismeri a pénzügyi gondolkodás mérföldköveit.
2.	Előadás: A pénz időértéke I. Gyakorlat: Az időérték számítási feladatok PV, FV, EIR. A Hallgatók megismeri az időérték-számítás alapjait és egyszerű alkalmazási területeit.
3.	Előadás: A pénz időértéke II. Gyakorlat: Az időérték számítási feladatok: évjáradék, örökjáradék. A Hallgató képes pénzáramlás-sorozatokat értékelni.
4.	Előadás: Kockázat és hozamszámítás Gyakorlat: Kockázat és hozamszámítás A Hallgató megismeri a hozam-kockázat kompromisszumos döntések alapjait.
5.	Előadás: Fedezetszámítás Gyakorlat: Fedezetszámítás A Hallgató képes a vállalkozás működését a fedezetszámítás eszközével elemezni.
6.	Előadás: Tőkeáttétel Gyakorlat: DOL, DFL, DCL számítások. A Hallgatók megismerik a vállalkozások működési és finanszírozási kockázatait és azok mérésének eszközeit.
7.	Előadás: Az éves beszámoló, és a cash flow kimutatás Gyakorlat: Vállalati adatsor elemzése, cash flow kimutatás felépítése. A Hallgató képes az éves beszámoló adatait értelmezni pénzügyi szemlélettel.
8.	Előadás: Pénzügyi kimutatások elemzése I. Gyakorlat: Adatsorok alapján likviditási, tőkeszerkezeti, forgási sebesség mutatók számítása és értékelése. A Hallgató képes felmérni egy vállalkozás rövid- és hosszú távú fizetőképességét, hatékonyságot elemezni forgási sebesség alapján.
9.	Előadás: Pénzügyi kimutatások elemzése II. Gyakorlat: Jövedelmezőség, CF alapú mutatók és piaci érték mutatók. A Hallgató képes felmérni egy vállalkozás jövedelmezőségi helyzetét, pénztermelő képességét, általános piaci megítélését.
10.	Előadás: Forgótőke menedzsment Gyakorlat: Pénzciklus és működési ciklus A Hallgató képes a működési- és pénzciklus elemzési keretrendszerében értékelni a vállalkozás forgótőke-gazdálkodásának hatékonyságát.
11.	Előadás: Készpénzmenedzsment Gyakorlat: Készpénzmenedzsment A Hallgatók a megismert modellek alapján képesek elemezni a vállalkozások készpénz-gazdálkodásának hatékonyságát.
12.	Előadás: Követelésmenedzsment Gyakorlat: Követelésmenedzsment A Hallgató megismeri a követelések menedzselésének koncepcióját.
13.	Előadás: Komplex iparági alkalmazások Gyakorlat: A korábban elsajátított módszerek komplex alkalmazása összetett feladatokon keresztül. A Hallgatók képesek komplex képet alkotni a vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetéről.
14.	zh megírása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szervezeti magatartás II.				Kódja:	GT_AGML020-17		
		angolul:		Organizational Behaviour II.							
Felelős oktatási egység:				DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék							
Kötelező előtanulmány neve:				Szervezeti magatartás I.				Kódja:	GT_AGML006-17		
Típus		Óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat							
Nappali		Heti			Heti			gyakorlati jegy	3	magyar	
Levelező	x	Féléves	0	Féléves		10					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Barizsné Dr. Hadházi Edit			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		Filep Roland			beosztása	Ph.D. hallgató	
A kurzus célja, hogy a hallgatók											
A tantárgy oktatásának célja elmélyíteni a hallgatók ismereteit a szervezeti magatartástudományban. A Szervezeti magatartás I. tárgy során megismert összefüggések, elméletek, modellek alkalmazása csoport szituációban, esettanulmányok elemzésével, a tanultak gyakorlati jelentőségének további tudatosítása, lehetőség biztosítása önismeretszerzésre, képességfejlesztésre.											
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul											
Tudás:											
A hallgatók gyakorlati foglalkozások keretében ismerkednek meg a szervezeti magatartás tudomány legfontosabb fogalmaival, folyamataival. Tapasztalatokat szereznek a csoportok működéséről, alapvető önismeretre tesznek szert mind egyéni jellemzőikről, mind pedig csoportbeli szerepüket, magatartásukat illetően. A félév során a hallgatók az első gyakorlaton kialakított, későbbiekben állandó csoportban dolgoznak, így óráról órára ismereteket és tapasztalatokat szereznek a csoportmunka folyamatairól, előnyeiről, hátrányairól, megismerkednek saját csoportmunkával szembeni attitűdjeikkel, lehetőség szerint pozitív irányba próbáljuk a bennük kialakult ellenérzéseket megváltoztatni. A félév végére jártasságot szereznek a csoport szervezésével, működésével kapcsolatban, mindezt későbbi munkahelyi környezetben sikeresen kamatoztathatják.											
Képesség:											
A hallgató képes lesz a szervezeten belül előforduló szituációk elemzésére, az abban megjelenő különböző egyéni és csoportos magatartásformák felismerésére, önismeretszerzésre, képességfejlesztésre.											
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, szervezeti szituációkban a megszerzett ismereteit, tudja értelmezni, magyarázni, esetleg előre jelezni munkatársai jövőbeli magatartásformáit.											
A félév során fejlődik a hallgatók kommunikációs képessége és csoportmunkára való alkalmassága.											
Attitűd:											
A hallgatók nyitottá válnak saját és társaik, munkatársaik magatartásának megfigyelésére, elemzésére.											
Autonómia és felelősség:											
A kurzus alkalmassá teszi a hallgatók arra, hogy a szervezeten belüli emberi viselkedésformákat elemezze, esetlegesen előre jelezze, segíti a diákok döntéshozói képességének fejlődését, mind egyénileg, mind csoportban.											
A kurzus rövid tartalma, témakörei											
A kurzus témakörei átölelik a Szervezeti magatartás I. kurzus témaköreit, azokat gyakorlatorientáltan dolgozza fel: személyiség, képesség, attitűd, hiedelmek, értékek, észlelés, ítéletalkotási tendenciák, motiváció, tanulás, csoportok, teamek, hatalom, vezetés, konfliktusok egyéni és szervezeti szinten, szervezeti struktúrák, szervezeti kultúra, változásmenedzsment.											
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek											
A hallgatók az első órán kialakított csoportokban dolgoznak a félév során, ennek keretében megismerkednek a csoportok működésével. Közösén készítenek házi dolgozatot, prezentációt, melynek során gyakorlati tapasztalatokat szerezhetnek a munkahelyi csoportok működéséről. A szemináriumon kapott feladatokat a kialakult csoportok közös munkája eredményeként dolgozzuk fel.											

Értékelés

Órai munka, csoportos házi dolgozat és prezentáció, két zárthelyi dolgozat.

Kötelező szakirodalom:

Bakacsi Gyula (2015): A szervezeti magatartás alapjai, Alaptankönyv Bachelor hallgatók számára. Semmelweis Kiadó, Budapest

Dienesné Kovács Erzsébet - Berde Csaba (szerk.) (2003). Vezetépszichológiai ismeretek. Campus Kiadó, Debrecen

Ajánlott szakirodalom:

Dobák Miklós (2004): Szervezeti formák és vezetés. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Budapest

Robbins, Stephen P. – Judge, Timothy A. (2016): Essentials of Organizational Behavior, Thirteenth edition. Boston. Pearson Education Limited

A Marketing és menedzsment, valamint a Vezetéstudomány folyóiratok tanulmányozása

Heti bontott tematika	
1.	A Szervezeti magatartás I. tárgy érintett témaköreinek áttekintése, csoportok kialakítása TE: A hallgatók megismerik a csoportok kialakításának legfontosabb elveit, szempontjait.
2.	Személyiség TE: A hallgatók önismereti tesztek segítségével, több személyiségmodellt átfogva megismerik saját és társaik személyiségét.
3.	Képesség, hiedelem, értékek, attitűd TE: A hallgatók megismerik saját képességeiket, hiedelmeiket, értékeiket, attitűdjeit, döntően munkahelyi környezetre kivetítve.
4.	Észlelés, ítéletalkotási tendenciák TE: A hallgatók megismerik az észlelésbeli különbségek lényegét, azok gyakorlati jelentőségét, az ítéletalkotási tendenciákat, azok elkerülésének lehetőségeit.
5.	Motiváció TE: A hallgatók megismerik saját munkahelyi motivációs tényezőiket, foglalkoznak ennek gyakorlati jelentőségével, kitérve a lehetséges ösztönzős-menedzsment eszközökre is.
6.	Tanulás TE: A hallgatók megismerik a legfontosabb tanuláselméletek gyakorlati alkalmazásának lehetőségeit, bepillantanak a tanulásmódszertan alapjaiba is.
7.	Csoportok TE: Csoportos feladatokon keresztül megismerteti a legfontosabb csoportjellemzőket, csoportszerepeket.
8.	Teamek TE: A gyakorlat megismerteti a hallgatókkal a legfontosabb team-típusokat, elmélyíti a csoportmunka legfontosabb viselkedési formáit.
9.	Hatalom, szervezeti politika TE: A hatalom és engedelmisség legfontosabb befolyásoló tényezőinek ismertetése, a szervezeti politika eszközrendszerének használatának ismertetése.
10.	Vezetési alapok TE: Az alapvető vezetési stílusok megismerése, egyszerűbb vezetési szituációk elemzése.
11.	Konfliktus egyéni és szervezeti szinten TE: Megismerteti az egyéni és szervezeti konfliktus közötti különbséget, azok kezelési lehetőségeit, szituációs játékok alkalmazása mellett.
12.	Szervezeti struktúra TE: Az egyszerűbb szervezeti struktúrák jellemzése, konfiguráció készítése.
13.	Szervezeti kultúra TE: A szervezeti kultúra jellemzőinek megismerése ismert szervezetek példáján keresztül, azok tanult modellek szerint azonosítása.
14.	Változásmenedzsment

	TE: A változásmenedzsment fogalmának, folyamatainak elmélyítése, a változásokkal szemben egyéni és szervezeti ellenállás kezelésének és eszközeinek megismerése.
--	--

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdaságpolitika				Kódja:	GT_AGML022-17
		angolul:		Economic Policy					
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				Bevezetés a közgazdaságtanba				Kódja:	GT_AGML002-17
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Czeglédi Pál	beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		Czeglédi Pál	beosztása	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a gazdaságpolitika alapvető fogalmaival és összefüggéseivel, a képesek legyenek konkrét gazdaságpolitika kérdésekre alkalmazni a mikro- és makroökonómiából megtanultakat.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás: Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.									
Képesség: Követi és értelmezi a világ gazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során.									
Attitűd: Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.									
Autonómia és felelősség: Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A kurzus első néhány előadása a gazdaságpolitikával kapcsolatos alapfogalmakat és a gazdaságpolitikára vonatkozó közgazdasági elméleteket tekinti át. A második rész a gazdaságpolitika egy-egy nagyobb területére koncentrálna. Nagy hangsúly van a fiskális és a monetáris politikán, majd a nemzetközi környezet szerepe, a jóléti politika és a szocializmus jellemzése következik.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Előadás diasorral támogatva.									
Értékelés									
A vizsga írásbeli. A kötelező irodalom mellett az előadáson elhangzottak is szerves részét képezik a számon kért tananyagoknak.									
Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:									
0 - 50% – elégtelen									
50%+1 pont - 62% – elégséges									
63% - 74% – közepes									
75% - 86% – jó									
87% - 100% – jeles									

Kötelező szakirodalom:

- Bod Péter Ákos (2014): Bevezetés a gazdaságpolitikába. Akadémiai Kiadó, Budapest. (A kijelölt fejezetek)
- Hátori Balázs (2007): A szocialista rendszer. Megjelent: Szabó Katalin (szerk.): Összehasonlító gazdaságtan. Budapest: Aula. (7. fejezet, 157-185.)
- Magyar Nemzeti Bank (2012): Monetáris politika Magyarországon. Budapest: Magyar Nemzeti Bank. [link](#)
- Mankiw, G. (1999): Makroökonómia. Budapest: Osiris. (A kijelölt fejezetek)
- Stiglitz, J. (2000): A kormányzati szektor gazdaságtana. Budapest: KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft. (A kijelölt részek)

Ajánlott szakirodalom:

- Benczúr Péter–Kátay Gábor–Kiss Áron–Reizer Balázs–Szoboszlai Mihály (2011): Az adó és transzferrendszer változásainak elemzése viselkedési mikroszimulációs modell segítségével. MNB Szemle, október. [link](#)
- Benedek Dóra – Lelkes Orsolya – Scharle Ágota – Szabó Miklós (2006): A magyar államháztartási bevételek és kiadások szerkezete 1991-2004 között. Közgazdasági Szemle. 53(2), 119-143.
- Csermely Ágnes (2006): Az inflációs célkövetés rendszere Magyarországon Közgazdasági Szemle 53(12), 1058-1079.
- Kornai János (1995): Négy jellegzetesség. A magyar fejlődés politikai gazdaságtani megközelítésben. I. rész. Közgazdasági Szemle 42(12), 1097 – 1117.
- Kornai János (1996): Négy jellegzetesség. A magyar fejlődés politikai gazdaságtani megközelítésben. I. rész. Közgazdasági Szemle 43(1), 1- 29.
- Ohnsorge-Szabó László – Romhányi Balázs (2007): Hogyan jutottunk ide: magyar költségvetés, 2000-2006. Egy lépés a költségvetési összefüggések átfogó elemzése felé. Pénzügyi Szemle, 2, 239-285. oldal
- Scharle Ágota – Benczúr Péter – Kátay Gábor – Váradi Balázs (2010): Hogyan növelhető az adórendszer hatékonysága? MNB-tanulmányok 88. [link](#)
- Voszka Éva (2013): Államosítás, privatizáció, államosítás. Közgazdasági Szemle, 60(12), 1289–1317. o.

Heti bontott tematika	
1.	Az állam szerepe, az állami beavatkozás indokai, formái TE*: Az állami beavatkozás indokainak rendszerezése
2.	A gazdaságpolitika és a makrogazdasági szabályozás alapjai, gazdaságpolitikai információkat tartalmazó aggregátumok TE: A makroökonómiai mutatók gazdaságpolitika jelentősége és gazdaságpolitikai szempontú
3.	A gazdaságpolitikai gondolkodás fő irányzatai I TE: A gazdaságpolitikáról alkotott nézetek megváltozása: a századfordulós konszenzus és a keynesi fordulat
4.	A gazdaságpolitikai gondolkodás fő irányzatai II TE: A keynesi gazdaságpolitikai ajánlások 20. századbeli kritikái
5.	Fiskális politika alapkérdései TE: A kiadási oldali tételek osztályozása, deficit és az államadósság jelentősége
6.	Az adópolitika alapkérdései I TE: A direkt és indirekt adók közötti különbség, az adóteher viselése
7.	Az adópolitika alapkérdései II TE: Az arányos és a progresszív jövedelemadó holtteher-vesztesége, a Laffer-görbe
8.	A monetáris politika és intézményrendszere I. TE: A monetáris politika függetlenségének jelentősége
9.	A monetáris politika és intézményrendszere II TE: A magyar inflációs célkövetés sajátosságai
10.	Jóléti politika TE: Az állam jóléti szerepének értelmezése, a jóléti rendszerek megkülönböztetése
11.	A nemzetközi környezet kihívásai TE: Hogyan befolyásolja a gazdaságpolitikát a nemzetközi tőkeáramlás és kereskedelem szabadsága? A nemzetközi szervezetek szerepe
12.	A szocializmus jellemzése TE: A tervgazdaság sajátosságai
13.	A rendszerváltozás gazdaságpolitikai kérdései TE: Nagy gazdaságpolitikai dilemmák a szocializmus összeomlásakor
14.	Összefoglalás TE: Áttekintés, a tanultak rendszerezése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Világ gazdaságtan		Kódja:	GT_AGML023-17	
		angolul:		The World Economy				
Felelős oktatási egység:				Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Erdey László		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Márkus Ádám		beosztása:	tanársegéd
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a világ gazdaság mint szerves rendszer mozgástörvényeit és a nemzet gazdasági cselekvés világ gazdasági összefüggéseit								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzet gazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan, ismeri világ gazdaság működésének legfontosabb kereteit								
Képesség: követi és értelmezi a világ gazdasági folyamatokat								
Attitűd: Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Viselkedésében a nemzetközi nyitottság, a lojalitás és a társadalmi felelősségvállalás fontos szereppel bír								
Autonómia és felelősség: Munkaköréhez és munkafeladatához kapcsolódóan önállóan követi a világ gazdaság legfontosabb mozgásait. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kapitalizmus történelmi fejlődése. Népesedés, népesség. Erőforrások és a környezet. A mező gazdaság szerepe a világ gazdaságban. A feldolgozóipar szerepe a világ gazdaságban. A szolgáltatások szerepe a világ gazdaságban. Városok és városiasodás, közlekedés és kommunikáció. Közlekedés és kommunikáció. A fogyasztás a világ gazdaságban. Nemzetközi kereskedelem és beruházás. A nemzetközi kereskedelem szerkezete. Fejlettség és alulfejlettség a világ gazdaságban.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadások a legfontosabb aktuális világ gazdasági eseményekre kitérve								
Értékelés								
A vizsgaidőszakban írt vizsgadolgozattal. 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5)								

Kötelező szakirodalom:

Világ gazdaságtan (Szerk. Blahó András), Akadémiai Kiadó 2008. (a kijelölt fejezetek), ISBN 9789630585682
Csáki György: Nemzetközi gazdaságtan. Napvilág Kiadó 2017. (a kijelölt fejezetek), ISBN: 9789633841761

Ajánlott szakirodalom:

Stutz—Warf (2014): The World Economy: Geography, Business, Development, Pearson, ISBN 9781292021195
A gyakorlatokhoz kiadott aktualizált cikkgyűjtemény

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, a világgazdaságtan tárgyköre TE* A világgazdaságtan tárgykörének elhelyezése a gazdaságtudományokon belül
2.	A kapitalizmus történelmi fejlődése I. TE: A kapitalizmus történelmi elhelyezése, előzményei fejlődése
3.	A kapitalizmus történelmi fejlődése II. TE: a gyarmatosítás története, hatása napjaink világgazdaságára, az ipari forradalom és következményeinek máig tartó hatásai
4.	Népesedés, népesség TE: A világ népességmegoszlása, a népesség történelmi fejlődése, a demográfiai átmenet, migráció
5.	Erőforrások és környezet TE Ásványok és energiaforrások a világgazdaságban, fenntarthatóság
6.	A mezőgazdaság szerepe a világgazdaságban TE: A mezőgazdaság rendszerei, történelmi és földrajzi átalakulásai
7.	A feldolgozóipar szerepe a világgazdaságban TE: A feldolgozóipar fejlődése, földrajzi mozgásai, dezindusztrializáció, fordizmus és posztfordizmus, néhány fontosabb iparág esettanulmánya
8.	A szolgáltatások szerepe a világgazdaságban TE: A szolgáltatások szerepének növekedését indokló tényezők, a szolgáltatások munkaerőpiaca, főbb szolgáltatóágazatok esettanulmánya
9.	Városok és városiasodás TE: Urbanizáció, szuburbanizáció, exurbanizáció, a lakhatás szűrőmodellje, gettósodás, dzsentrifikáció, megavárosok
10.	Közlekedés és kommunikáció TE: a közlekedés és szállítás történelmi és földrajzi átalakulása, idő-tér és költség-tér konvergencia, a kommunikáció jelentősége napjaink globalizációjában
11.	A fogyasztás a világgazdaságban TE: fogyasztási modellek, a fogyasztási szokások átalakulása a világgazdaságban
12.	Nemzetközi kereskedelem és beruházás TE: a nemzetközi kereskedelem és beruházások legfontosabb alapfogalmai
13.	A nemzetközi kereskedelem szerkezete TE: a nemzetközi kereskedelem áru- és földrajzi szerkezetének átalakulása
14.	Fejlettség és alulfejlettség a világgazdaságban TE: a fejlődő világ sajátosságai, a legfontosabb fejlődési problémák és lehetséges válaszok

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Vállalati pénzügyek II.				Kódja:	GT_AGML024-17
		angolul:	Corporate Finance II.					
Felelős oktatási egység:			Számviteli és Pénzügyi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:			Vállalati pénzügyek I.				Kódja:	GT_AGML018-17
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. habil. Becsky-Nagy Patrícia		beosztása:	docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:		Dr. Fazekas Balázs		beosztása	tanársegéd	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a vállalatok hosszú távú pénzügyi menedzsmentjének és finanszírozásának alap-kérdéseivel Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait. <i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására. <i>Attitűd:</i> A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. <i>Autonómia és felelősség:</i> Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei A kurzus során a Hallgatók megismerkednek a beruházási döntésekkel, a pénzügyi befektetési lehetőségekkel, a kötvények és részvények értékelésével, a tőke költség számításával, a portfólió menedzsment és a tőkepiaci értékelés alapjaival, főbb jellemzőivel.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.								
Értékelés Az aláírás feltétele a szemináriumok rendszeres látogatása. Amennyiben a hiányzások száma meghaladja a 3 alkalmat, az aláírás megtagadásra kerül. A félév folyamán előre megadott időpontban, 2 dolgozat megírására van lehetőség. (A dolgozatok megírása nem kötelező, nem feltétele az aláírásnak). A dolgozatok fogalmakat, és rövid összefüggéseket (esetleg igaz-hamis állításokat, teszteket), valamint a szemináriumokon megoldott problémákhoz hasonló feladatokat tartalmaznak. A dolgozatok elméleti részében szerepelnek rövid fogalmi kérdések a Vállalati Pénzügyek 1. témakörökhöz kapcsolódóan, illetve a Vállalati Pénzügyek 2. során tárgyalt adott témakör kifejtése. A VP1 rövid kérdések és a VP2 kifejtést igénylő kérdései a Moodle rendszeren keresztül elérhetőek. A dolgozatok időtartama: 50 perc. Félévi								

eredmény számítása: 1. ZH (50%), 2. ZH (50%). A két dolgozat eredménye alapján megajánlott jegy szerzhető. (A dolgozatok nem minősülnek vizsgaalkalomnak.)

Amennyiben a félévközi zh-k alapján a Hallgató nem szerzett megajánlott jegyet, azaz nem írta meg valamelyik dolgozatot, vagy a megszerzett érdemjegye elégtelen, akkor a vizsgaidőszakban minden héten írásbeli kollektívumi időpontokban biztosítunk vizsgalehetőséget.

Az elért átlagpontoszám (%-ok) alapján:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A kollektívumok a teljes féléves anyagra vonatkoznak. Felépítésük megegyezik a félév során megírt két dolgozatával.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (Moodle-ban elérhetőek!)

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény I. – Időérték számítás és értékpapírok értékelésének alapjai. Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény II. – Befektetési és beruházási döntések. Debrecen

Illés Ivánné: Társaságok pénzügyei

Bélyácz Iván: A vállalati pénzügyek alapjai

Ajánlott szakirodalom:

Pálkó-Szabó: Vállalati pénzügyek, BME

Brealey-Myers: Modern vállalati pénzügyek

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Bevezetés, követelményrendszer, beruházási döntési módszerek I. Gyakorlat: Értékelési alapismeretek, beruházási döntések A Hallgató birtokába kerül a beruházások értékeléséhez szükséges alapvető ismereteknek.
2.	Előadás: Beruházási döntési módszerek II. Gyakorlat: Azonos és eltérő élettartamú beruházások összehasonlítása. A Hallgató a többféle módszerrel képes a befektetések széles skálájának értékelésére, összevetésére.
3.	Előadás: A finanszírozás alapjai, a kötvényfinanszírozás Gyakorlat: Kötvények értékelése A Hallgató ismeri a pénzügyi eszközök értékelésének alapelveit.
4.	Előadás: A kötvény és értékelése. Gyakorlat: Kötvények értékelése és a jellemzésükre használt mutatók számítása. A Hallgató a kötvényeket különböző aspektusai alapján képes értékelni.
5.	Előadás: A részvény és értékelése. Gyakorlat: Részvények értékelése A Hallgató tud részvényt értékelni.
6.	Előadás: Tőkeköltség számítás. WACC Gyakorlat: WACC számítás. A Hallgató képes számba venni a források költségeit.
7.	Előadás: Tőkeköltség és beruházási döntések Gyakorlat: WACC alkalmazása beruházási számítások során. A Hallgató szintetizálva a beruházás-értékelési módszereket és a WACC metodikát képes átfogóan meghatározni a projektek során megvalósuló értékkepződést.
8.	Előadás: Kockázat és hasznosság Gyakorlat: A hozam és kockázat mérése. A Hallgató képes az egyedi befektetések hozam-kockázati karakterisztikájának lefestésére.
9.	Előadás: Portfólióelmélet I. Gyakorlat: Kockázatos és kockázatmentes eszköz allokációja A Hallgató megismeri a portfólió-alkotás alapjait.
10.	Előadás: Portfólióelmélet II. Gyakorlat: Két kockázatos eszköz allokációja A Hallgató megismeri a hatékony portfóliók kialakításának metodikáját.
11.	Előadás: A CAPM modell Gyakorlat: A CAPM alkalmazása A Hallgató képes a leginkább elterjedt eszközárzási modell alkalmazására.
12.	Előadás: A tőkepiaci értékelés összefoglalása Gyakorlat: Komplex befektetési számítások A Hallgató átlátja a portfólió-alkotási és értékelési technikák és alapelvek komplex szisztémáját.
13.	Előadás: Származékos ügyletek alapjai, Összefoglalás Gyakorlat: Derivatívákhoz kapcsolódó alapvető számítások A hallgató képes átlátni a származtatott termékek alapvető jellemzőit.
14.	zh megírása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Marketing menedzsment			Kódja:	GT_AGML026-17
		angolul:		Marketing management				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet, Marketing Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Kontor Enikő	beosztása:	egyetemi adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megszerzett marketing ismereteiket üzleti problémák megoldása során alkalmazni tudják. A kurzus az új témák mellett az eddig tanultak elmélyítésére törekszik az előadások és a szemináriumok segítségével utóbbiakon egy szimulációs játék alkalmazásával.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> • A kurzus elvégzése után a hallgató ismeri a marketingmenedzsment folyamatát, megérti az összefüggésrendszerét. • Megérti és alkalmazza a vevőérték létrehozásának a koncepcióját, képes egy értékajánlat kidolgozására. • Átlátja egy gazdálkodó szervezet marketing döntéseinek az összefüggéseit. • Elsajátította a marketing tudományágának az alapvető szakmai szókincsét, azt használni tudja.								
<i>Képesség:</i> • A hallgató képessé válik egy szervezet marketing folyamatainak menedzselésére, marketing eszköztárának adott üzleti szituációban való alkalmazására. • Képes alapvető összefüggések feltárására, elemzésére, következtetések levonására, ezek alapján döntést előkészítő javaslatok megfogalmazására. • Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel, alkalmas projektben, csoportos feladatmegoldásban való részvételre.								
<i>Attitűd:</i> • A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató a megfelelő tudás birtokában pozitív hozzáállással, kreatívan, magabiztosan kezeljen egy üzleti problémát. • Fogékony az új információk befogadására, új szakmai ismeretekre, nyitott a vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> • A kurzus – a megfelelő alapok biztosításával – hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a későbbiek során önállóan el tudjon mélyülni a marketing egyes részterületeiben, továbbfejlessze magát. • Gazdálkodó szervezetben a marketing folyamatokat szervezi, irányítja és ellenőrzi. • Munkáját a szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartásával végzi.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus áttekinti a következő témaköröket: érték létrehozása a vevők számára, érték kinyerése a vevőktől, marketingkörnyezet elemzése, versenytárselemzés, marketingstratégiai döntések, speciális marketing területek (online marketing, szolgáltatásmarketing).								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- Előadások, modern infokommunikációs eszközök felhasználásával. Az elméleti anyag illusztrációja esettanulmányokon keresztül. Konzultációs lehetőség biztosított.
- Szemináriumokon számítógépes szimulációs játék alkalmazásával a marketing döntések, és a döntések következményeinek modellezése

Értékelés

A jegy két részből tevődik össze:

- Írásbeli zárthelyi dolgozat a szorgalmi időszak végén.
- Szemináriumi munka csoportos és egyéni értékelése.

Kötelező szakirodalom:

- Kotler, P. – Keller, K. L. (2012): Marketingmenedzsment, Akadémiai Kiadó, Budapest (kijelölt részek – 2., 3., 5., 9., 10. 11. 13., 21., 22.)
- Mason, C. H. – Perrault, W. D. (2002): The Marketing Game! 3rd Edition. McGraw-Hill Higher Education, New York, USA

Ajánlott szakirodalom:

- Rekettye Gábor (1997): Értékteremtés a marketingben, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest
- Józsa László – Piskóti István – Rekettye Gábor – Veres Zoltán (2005): Döntésorientált marketing, Akadémiai Kiadó, Budapest

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Tematika, követelményrendszer ismertetése. Bevezetés, a marketingmenedzsment folyamata. Szeminárium: A szimulációs marketing játék alapfeltételeinek a megismertetése, csoportbeosztás TE: a marketingmenedzsment folyamatának értékorientált megközelítése – érték létrehozása a vevők számára, érték kinyerése a vevőktől. Vevőérték, vevőtőke menedzselése.
2.	Előadás: - Szeminárium: Szimulációs játék TE: komplex vállalati marketing döntések meghozatala
3.	Előadás: A marketing környezet elemzése, helyzetelemzés Szeminárium: Szimulációs játék TE: A vállalatok makro környezetében zajló trendek megismerése, a mikrokörnyezet komplex értékelésének fontossága.
4.	Előadás: - Szeminárium: Szimulációs játék TE: komplex vállalati marketing döntések meghozatala
5.	Előadás: A piaci verseny összefüggései Szeminárium: Szimulációs játék TE: A piaci verseny összefüggései, vállalatok versenyerejét meghatározó környezeti erők, Porter öt-erő modellje, a verseny dinamikája, verseny-információs rendszer
6.	Előadás: - Szeminárium: Szimulációs játék TE: komplex vállalati marketing döntések meghozatala
7.	Előadás: Marketingstratégiai kérdések Szeminárium: Szimulációs játék TE: Marketing erőforrások menedzselése: elemzés, tervezés, végrehajtás, ellenőrzés. Elemzési modellek: SWOT, PESTEL. Portfólió modellek: BCG, GE, ANSOFF. Porter általános stratégiái. Marketing befektetések eredményének mérése: marketing ROI.
8.	Előadás: - Szeminárium: Szimulációs játék TE: komplex vállalati marketing döntések meghozatala
9.	Előadás: Speciális marketing területek: Online marketing Szeminárium: Szimulációs játék TE: Aktualitások és trendek az online marketing területén. Korlátlan kapcsolatfelvétel, véleménynyilvánítás, tárolás, hozzáférés az információkhoz és mobilitás. Digitális fogyasztó: „prosumer”, „always on” fogyasztó. Hazai online kereskedelem.
10.	Előadás: - Szeminárium: Szimulációs játék TE: komplex vállalati marketing döntések meghozatala
11.	Előadás: Speciális marketing területek: Szolgáltatásmarketing Szeminárium: Szimulációs játék TE: A szolgáltatásmarketing specialitásai. HIPI-elv és az ebből fakadó sajátosságok. Marketing-mix: 4P+3P. Az érzékelés kockázatát csökkentő mechanizmusok.
12.	Előadás: - Szeminárium: Szimulációs játék TE: komplex vállalati marketing döntések meghozatala
13.	Előadás: Speciális marketing területek: Márkaérték-menedzsment Szeminárium: Szimulációs játék TE: Márka teremtése és menedzselése. Márkaérték-modellek: BAV, BRANDZ. Márkaportfólió. Superbrands. Márkastratégiai kérdések.
14.	Előadás: Zárthelyi dolgozat Szeminárium: A döntési játék során történtek elemzésének szóbeli prezentációja.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Értékteremtő folyamatok menedzsmentje				Kódja:	GT_AGML027-17
	angolul:	Management of Value Creating Processes					
Felelős oktatási egység:		Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit
		Előadás		Gyakorlat			
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5		
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Pakurár Miklós			beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. Terjék László			beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. Ványi Noémi			beosztása:	adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgatók A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat a termelési és szolgáltatási folyamatok hatékony vállalati menedzselésével, képesek legyenek a folyamatok elemzésére, a minőség biztosítására, az értékteremtésre, és menedzselni az információ és a termékek áramlását az ellátási láncon keresztül, a vállalkozás sikerességének érdekében. Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit. Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait. Rendelkezik alapvető vezetési és szervezési, valamint projekt, illetve kis- és közepes vállalkozások indításának előkészítésére, indítására és vezetésére vonatkozó ismeretekkel. Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközök használatával. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait. Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven. <i>Képesség:</i> Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez. önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz. rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására. Alkalmazni tudja a gazdasági problémák megoldásának technikáit, a probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeire és korlátaira tekintettel. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel. Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis- és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni. A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. <i>Attitűd:</i> A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.							

Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. <i>Autonómiája és felelőssége:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért. Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben képesítése szerinti gazdasági tevékenységet szervez, irányít és ellenőriz. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Projektek, csoportmunkák, szervezeti egységek tagjaként a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi. Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.
A kurzus rövid tartalma, témakörei Bevezetés. Értékteremtő folyamatok felépítése. Stratégia. Döntéselemzés támogató eszközök és folyamatok. Minőség és minőségmenedzsment. Folyamatképesség és statisztikai folyamatkontrol. Előrejelzés. Termékek tervezése. Szolgáltatások tervezése. Folyamattervezés és technológia. Kapacitás- és létesítménytervezés. Létesítmény-elhelyezési döntéstámogató eszközök. Humán erőforrás. A munka mérését támogató döntés elemző eszközök. Projektek menedzselése.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadás, konzultáció, hallgatók önálló munkája.
Értékelés Kollokvium. A gyakorlaton kapott jegy és az elméleti tananyagból írt dolgozat átlaga.
Kötelező szakirodalom: Az előadásról készített digitális tananyag (PowerPoint) Berde Cs. - Hajós L. - Pakurár M.: Szervezés és logisztika. Debreceni Egyetem AMTC AVK, 2007 Demeter Krisztina: Termelés, szolgáltatás, logisztika - Az értékteremtés folyamatai Wolters Kluwer Kft., 2014, ISBN: 9789632953854 Ajánlott szakirodalom: Russell, R. S. - Taylor, B. W. : Operations Management, 8th Edition, Wiley & Sons, INC., ISBN10 1118808908, ISBN13 9781118808900, 2014

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés. Értékteremtő folyamatok felépítése. Termelési folyamatok. Szolgáltatási folyamatok. Az operatív menedzser szerepe. A menedzsment fejlődése. Ellátási lánc menedzsment. A globalizáció. Termelékenység és versenyképesség. TE*: Ismerje az értékteremtő folyamatok működésének lényegét, főbb sajátosságait. Értse a menedzsment fejlődésének folyamatát
2.	Stratégia. A stratégia kialakításának lépései: elsődleges feladat meghatározása, fő kompetenciák, termékek és szolgáltatások sajátosságai, a vállalat pozicionálása, stratégia lebontás. Hoshin módszer és balanced scorecard mint stratégia lebontó módszerek. Az operatív stratégia felépítése. TE: Tudja a stratégia kialakításának lépéseit. Értse meg a stratégia lebontás és a vállalat fejlődése közötti összefüggést.
3.	Döntéselemzés támogató eszközök és folyamatok. Optimista, pesszimista döntéshozó. Optimizmus koefficiens jelentése, alkalmazása. Döntéshozás maximax, maximin, azonos valószínűség és Hurwitz kritériumok szerint. TE: Tudjon alkalmazni döntéshozó technikákat a kockázat csökkentése érdekében. Értse a pesszimista és optimista döntések közötti különbséget.
4.	Minőség és minőségmenedzsment. A TQM és a minőségmenedzsment rendszerek. A Minőségmenedzsment eszközei. A fogyasztó, mint a minőségmenedzsment célja. Minőségfejlesztés. Lean six sigma. ISO 9000. TE: Ismerje a minőség mérésének módjait és fejlesztésének technikáit. Képes legyen alkalmazkodni a fogyasztó változó igényeihez.
5.	Folyamatképesség és statisztikai folyamatkontrol. A statisztikai folyamatellenőrzés szerepe a minőség menedzsmentjében. Attribútum és változó típusú adatok. Ellenőrző diagramok szerkesztése és használata: p, c, x átlag és R diagram. Tolerancia és folyamatképesség. TE: Ismerje az alapvető statisztikai folyamatellenőrző diagramok típusait, azok megszerkesztését, használatát a minőség ellenőrzésében és a selejt előállítás megelőzésében.
6.	Előrejelzés. Az előrejelzés jelentősége. A szükséglet előrejelzésének tényezői. Idősoros módszerek: mozgóátlag, súlyozott mozgóátlag, exponenciális simítás, lineáris trend. Regressziós módszerek: lineáris regresszió, korreláció. TE: Ismerje a legfontosabb előrejelzési módszereket, képes legyen a múlt adataiból előrejelzést készíteni a vállalkozások számára.
7.	Termékek tervezése. A terméktervezési folyamat: ötletgenerálás, megvalósíthatósági tanulmány, formatervezés, funkciótervezés, megbízhatóság, karbantarthatóság, használhatóság, termelési terv. Környezettudatos tervezés, robosztus tervezés. TE: Ismerje a terméktervezési folyamat lépéseit összefüggéseit. Értse a fogyasztói igény folyamatos változásához szükséges termékfejlesztési feladatok kapcsolatát és annak fontosságát.
8.	Szolgáltatások tervezése. A szolgáltató gazdaság. A szolgáltatás tervezés folyamata. A szolgáltatástervezés eszközei. Sorban állás elemzés a szolgáltatások javítása érdekében. Működési jellemzők, hagyományos költségösszefüggések a sorban állás elemzésben. A várakozás pszichológiája, sorban állási modellek. TE: Ismerje a szolgáltatások jellemzőit, a szolgáltatás tervezés eszközeit és folyamatát. Értse a sorban állás hatását a szolgáltató vállalkozásra és képes a sorban állási rendszer fejlesztésére.
9.	Folyamattervezés és technológia. Kiszervezés, leghatékonyabb folyamat kiválasztása fedezeti pont elemzéssel. Folyamatelemzés, folyamatábrák használata. folyamatok fejlesztése. Technológiai döntések: pénzügyi megalapozottság, elsőrendű technológiák. TE: Tudja a folyamatfejlesztés lépéseit, ismeri a legkedvezőbb termelési vagy szolgáltatási folyamat kiválasztására alkalmas módszerek használatát. Értse a folyamattervezés, folyamat kiválasztás fontossága és vállalkozás versenyképes működése közötti összefüggéseket.
10.	Kapacitás- és létesítménytervezés. A létesítmények berendezésének az alapjai. Alapvető létesítmény berendezési formák: folyamat elrendezés, termék elrendezés, fix pozíciójú elrendezés. Folyamat elrendezés, szolgáltatás elrendezés, termék elrendezés és hibrid elrendezés tervezése.

	TE: Ismerje a létesítmények berendezésének főbb típusait és azok megtervezésének módjait. Értse a létesítmények berendezésének és a létesítmények kapacitáskihasználtsága összefüggéseit.
11.	Létesítmény-elhelyezési döntéstámogató eszközök. A létesítmények típusai. Lokáció kiválasztása. A globális ellátási lánc tényezői. Elhelyezés elemzési technikák: elhelyezési tényezők minősítése, vonzasközpont technika, rakomány-távolság technika. TE: Ismerje a létesítmények típusait, a létesítmények elhelyezését befolyásoló tényezőket és a létesítmények elhelyezésére szolgáló technikákat. Értse a létesítmények földrajzi elhelyezése és azok eredményes működése közötti kapcsolatot.
12.	Humán erőforrás (HR = Human Resources) az operatív menedzsmentben. A HR és a minőség menedzsmentje. A HR menedzsment változása. Napjaink trendjei a HR menedzsmentben. Különbözőségek kezelése a HR-ben. Munkatervezés, munkaelemzés, tanulási görbe. TE: Tudja a humán erőforrás menedzsment jelenlegi jellemzőit, ismerje a munkatervezés és munkaelemzés módszereit. Értse a HR mint elsődleges erőforrás szerepét a vállalat működésében.
13.	A munka mérését támogató döntés elemző eszközök. Időtanulmányok: stopperórás időtanulmány, normaidő, munkaciklusok száma, elemi időadatok, előre meghatározott mozgásidő adatok. Munkanap felvételezés. TE: Tudja alkalmazni a hagyományos munkamérési módszereket, a stopperórás időtanulmányt és a munkanap felvételt. Értse, hogy a hagyományos módszerek alkalmazására jelenleg is szükség van, különösen a szolgáltatásokban.
14.	Projektek menedzselése. A projektterv elemei. Globális különbségek a projektmenedzsmentben. A projektek kontrollja: idő, költség, teljesítmény, kommunikáció. Projektek tervezése: Gannt diagram, CPM/PERT. Microsoft Project. Projektrövidítés, idő-költség elemzés. TE: Ismerje a projektek jellemzőit, a projekttervezés menetét, a tervezés módszereit (Gannt diagram, CPM/PERT, Microsoft Project). Tudja ellenőrzés alatt tartani a projekt megvalósítását. Értse a projektmenedzsment jelentőségét a termelésben, szolgáltatásban és a tudományban.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Stratégiai menedzsment				Kódja:	GT_AGML028-17			
		angolul:		Strategic Management								
Felelős oktatási egység:				DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet, Vállalatgazdaságtani Tanszék								
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-			
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve		
		Előadás		Gyakorlat		Labor						
Nappali		Heti				Heti				Kollokvium	4	magyar
Levelező	x			10				5				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Prof. Dr. Nábrádi András				beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja az, hogy a hallgatók												
1. A tantárgy célkitűzése, hogy a tananyagot abszolváló hallgatók tisztában legyenek a stratégiai menedzsment fő területeivel, a vállalati stratégiai tervezés módszerével, azt készség szinten tudják alkalmazni, megvalósítani.												
Tanulás eredmények, kompetenciák: a hallgató												
Tudás:												
A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén eligazodik a vállalati stratégia módszertanában, azokat megértve tudja a speciális eljárásokat a legmodernebb megközelítéseket elsajátítani. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A stratégiai tervezés folyamata, speciális eljárásai, A stratégia bevezetése, a szervezés, a vezetés és a csapatépítés területei. 3. A stratégia bevezetésének és folyamatának ellenőrzése. A tantárgy révén a hallgató megismeri a stratégiai tervezés legújabb kutatási irányait, területeit, eredményeit is.												
Képesség:												
Legyen tisztában a vállalati küldetés és jövőkép fontosságával, az üzleti környezet és a vállalati belső értékelésnek, valamint a versenytársak elemzésének módszerével.												
Tudja elhelyezni az elemzések alapján a vállalati stratégiai irányokat, a defenzív, az offenzív és az intenzív területekre a vállalaton belül.												
Értse a módszerek alkalmazási korlátait és lehetőségeit, azok előnyeit és hátrányait.												
Legyen képes ismereteit felhasználni az üzleti környezet elemzésére, a stratégiai irányok meghatározására, a lehetséges stratégiák megválasztására a stratégia bevezetésének és ellenőrzésének kérdésköreire.												
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.												
Attitűd:												
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő gazdálkodástudományi tudás, továbbá korszerű stratégiai szemlélet birtokában a végzés után az új szakmai információkat, kutatási eredményeket megfelelően értelmezni és értékelni tudja, továbbá alkalmas legyen gazdaságtudományi ismereteit gyarapítani. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságtudományi alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy a szakmai feladatait hatékonyan végezze.												
Autonómia és felelősség:												
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, egyben befogadó és hatékony legyen, továbbá szakmai jövőépítéssel kapcsolatos kérdésekben megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.												
A kurzus tartalma, témakörei												
A kurzus szervesen épít F.R. David Strategic Management Cases and Concepts című, 15-ik kiadást „megélt” 2015-ös könyvére, amelyet több, mint 300 egyetemen használnak a tárgykörben. A témakörök szervesen épülnek egymásra, a stratégiai tervezés logikai folyamatában. A tervezés során kiemelt részek: stratégiai küldetés és jövőkép, stratégiai elemzések, stratégiai irányok meghatározásnak módszerei, hosszú távú stratégiai célok rögzítése, lehetséges stratégiák, döntés a legjobb stratégiáról. A tervezést követően a stratégia bevezetésének és ellenőrzésének kérdéskörei kerülnek megtárgyalásra. A témakörök mindegyike magyar példákkal, illetve esettanulmányokkal bővített.												
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek												
Előadás, gyakorlatokon egy működő vállalkozás stratégiai tervének elkészítése, igény szerint konzultáció, az eredmények bemutatása, prezentálása.												

Értékelés

A félév során az előadáson elhangzottak alapján egy konkrét vállalkozás stratégiai tervének csoportmunkában történő elkészítése. A terv benyújtását követően (írásbeli értékelés) azt szóban is meg kell védeni. Az írásbeli rész max. 60%, a szóbeli max.40% eredményei alkotják a végső érdemjegyet.

Kötelező olvasmány:

Nábrádi A.-Pupos T. (szerk). A stratégiai és az üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2010.

Ajánlott szakirodalom:

Fred R. David, Forest R. David: Strategic management, Concepts and Cases. 15th Edition. Pearson Education Limited, 2015. ISBN: ISBN 10: 1-292-01689-2, ISBN 13: 978-1-292-01689-4

Heti bontott tematika	
1.	A stratégia fogalma, területei, a hagyományos és a stratégiai terv eltérése, a stratégia felépítése TE: A hallgató megismeri a hagyományos és a stratégiai tervezés közötti eltéréseket, a tervezés fázisainak bemutatásával ráhangolódik a témakör sajátosságaira.
2.	Stratégiai elemzések, az üzleti küldetés a jövőkép megfogalmazása TE: A hallgatók tisztában lesznek az üzleti küldetés kialakításának menetével, az értékrend és elvárások mikéntjével, valamint a jövőkép kialakításának sajátosságaival.
3.	A vállalkozás külső makro-környezetének elemzése, a PEST analízis TE: A politikai a gazdasági a szocio-kulturális és a technológiai tényezők vizsgálatának alapszabályait elsajátítva képesek lesznek a makrokörnyezeti elemzésekre.
4.	A vállalkozás külső mikro-környezetének elemzése, Porter féle öttényezős modell, Külső Faktor Értékelő Mátrix felállítása, értelmezése TE: A Porter f. 5 erő modell alkalmazásával a külső mikrokörnyezet elemzésének metodikáját sajátítják el, a KFÉM mátrix alkalmazásával a különböző elemek sztenderdizálása történik és számszerűsíthetővé válik azok hatása a vállalkozásra.
5.	A vállalkozás belső tényezőinek elemzése, erőforrás alapú megközelítés, kulcsfontosságú belső tényezők alapú megközelítés, értéklánc alapú megközelítés TE: A három eltérő módszerre épülő belső elemzés lehetővé teszi, hogy eltérő szektorális besorolású vállalkozások esetében is objektív vizsgálati eredmények születhessenek.
6.	A Belső Faktor Értékelő Mátrix meghatározásának számításmenete TE: BFÉM mátrix alkalmazásával a különböző belső tényezők sztenderdizálása történik és számszerűsíthetővé válik a javítandó területek egyébként heterogén befolyása.
7.	Versenytárs elemzés, a Competitive Profile Matrix (versenyképességi mátrix) elemi felállítása, az eredmények sugárdiagramos elemzése TE: A versenytárs elemzés alapjául a Consumer Satisfaction Index, illetve az abból levont következtetések szolgálnak. Ezt követően lehet a CPM mátrix alkalmazásával objektív alapokra fektetni az összehasonlítást. A sztenderdizálás módszerével kvantitatív számszerűsítések válnak valóvá.
8.	Potenciális stratégiai irányok meghatározásának módszerei, elméleti alapjai. TE: A potenciális stratégiai irányok a vállalati divíziókban eltérőek lehetnek. Ezek, bár egy vállalatról esik szó, mégis alapvetően különbözhetnek egymástól, amikor is az erőforrás allokáció optimalizálásával a lehető legnagyobb eredmény elérése törekszünk.
9.	Potenciális stratégiai irányok meghatározása, SWOT-2 mátrix, BCG Mátrix, GE mátrix, McKinsey mátrix, GSM mátrix, Porter f. generikus stratégiák TE: A lehetséges stratégiai irányok meghatározására eltérő megközelítésű módszerek kerülnek bemutatásra, amelyekkel a szektorális eltérések feloldhatók, más-más alapokon nyugvó elemzésekkel a stratégiai irányvektor objektív alapokra helyezhető.
10.	Hosszú távú stratégiai célkitűzések, offenzív stratégiák, integrációs stratégiák. TE: A hallgatók tisztában lesznek azzal, hogy mi a különbség a jövőkép és a hosszú távú stratégiai célkitűzések között. Megismerik a belső és a külső célkitűzések kapcsolatait. Az offenzív stratégiai irányok közül tisztában lesznek a vertikális integráció és a horizontális integráció adta lehetőségekkel, korlátokkal.
11.	Intenzív stratégiák, piacmélyítés-eladásösztönzés, piacfejlesztés, termékfejlesztés, kapcsolt és nem kapcsolt diverzifikációk TE: Az Ansoff f. megközelítés alkalmazásával a termék-piac kapcsolatok alapelemeivel ismerkednek meg a hallgatók. Az eladásösztönzés 16 módszerének, továbbá a piacfejlesztés

	és termékfejlesztés előnyeinek és veszélyeinek tisztázásával képesek lesznek elhelyezni a stratégiai eszközök tárházában az intenzív stratégiákat.
12.	Defenzív stratégiák, korlátozás, reorganizáció, leválasztás, részbeni értékesítés, felszámolás, végelszámolás, előnyei, korlátai, hátrányai. A kvantitatív Stratégiai Tervező Mátrix (Quantitative Strategic Planning Matrix) felépítése, alkalmazási lehetőségei. TE: A stratégiai söntés egyik kulcselem az, hogy mit ne tegyünk. Ha ez nem sikerült megtenni, akkor a leépítés, a visszafejlesztés szakaszait kell átgondoltan végrehajtani. A defenzív stratégiák ezekre a lehetőségekre mutatnak rá. A QSPM mátrix alkalmazásával objektívvá tehető az eltérő, de hasonló irányba mutató változatok közül a jobb megoldások kiválasztása.
13.	A stratégia megvalósítása TE: A döntést követően a stratégia bevezetését kell egy logikai láncolatra felépítve megtervezni. Ebben szervezési, csapatépítési, ösztönzési kérdések kerülnek elsődlegesen hangsúlyozásra, felkeltve a figyelmet ezek szükségességére.
14.	A stratégia megvalósulásának ellenőrzése TE: A külső és belső tényezőkben bekövetkező változások a stratégia folyamatos ellenőrzését, auditálását teszik szükségessé. A Gant diagram alkalmazásával folyamatos visszacsatolást lehet megvalósítani, időben lehet módosításokat kezdeményezni a stratégia hosszú távú sikeressége érdekében.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Emberi erőforrás menedzsment				Kódja:	GT_ AGML029-17
		angolul:	Human resource management					
Felelős oktatási egység:			VEZETÉS- ÉS SZERVEZÉSTUDOMÁNYI INTÉZET					
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Dajnoki Krisztina		beosztása:	intézetigazgató, egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:		Dr. Kőmíves Péter Héder Mária		beosztása	tanársegéd Ph.D hallgató	
A kurzus célja, hogy a hallgatók az emberi erőforrás gazdálkodással kapcsolatos alapvető feladatokat megismerjék. A témával kapcsolatos alapismeretek, fogalmak, modellek és módszerek elsajátítása, feltárja a rendszerek és módszerek közötti kapcsolatokat, amely kiegészülve gyakorlati példákkal alkalmassá teszi a hallgatót a humán erőforrás gazdálkodás integrált rendszerének értelmezésére. Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> Rendelkezik a humán erőforrás menedzsment alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, modelljeinek, tényeinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri munkaszervezetben való együttműködés szabályait, a humán erőforrás menedzsment funkcióinak összefüggéseit, egymásra való hatásukat. Ismeri a főbb tevékenységtérületekhez kapcsolódó HR tevékenységek módszereit, a HR rendszerek alapvető működését. <i>Képesség:</i> A tanult HR elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, HR területen döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival, HR orientációkkal, nemzetközi szemléletmódokkal. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően szervezetben a HR szervezeti egységet vezetni. <i>Attitűd:</i> Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. A minőségi munkavégzés érdekében probléma-érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások HR tevékenységének követésére és megértésére. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. <i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a HR tevékenységek, folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Az emberi erőforrás menedzsment alapjai.; Munkakörök kialakítása (elemzés, tervezés, értékelés)., Humán stratégia, emberi erőforrás- és munkaerő tervezés a szervezetben.; Munkaerő-ellátás folyamata a szervezetben.; Ösztönzés gyakorlata a szervezetben.; Az emberi erőforrások fejlesztése.; Karriermenedzsment alapjai.; Teljesítményértékelés								

alapjai.; A munkaügyi kapcsolatok rendszere.; EsélyEgyenlőségi Emberi Erőforrás Menedzsment (4EM) gyakorlata.; Humán controlling alapjai.; EEM információs rendszer kialakítása
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A félévközi munka gyakorlati aláírással zárul, melynek megszerzése a vizsgára jelentkezés feltétele. Az aláírás megszerzés követelményei: - o gyakorlati órák látogatása (legfeljebb 2 igazolt és/vagy igazolatlan hiányzás), - o gyakorlati teszt dolgozatok megfelelt minősítéssel (60%) történő teljesítése, - o a gyakorlatokon való aktív részvétel, - o a gyakorlati eredmények alapján megajánljuk a közepes (70-79%), a jó (80-89%) és jeles (90% felett) érdemjegyet,
Értékelés A gyakorlati aláírás megszerzése után a hallgató – amennyiben megajánlott jegyet nem szerzett, vagy nem fogadta el – írásbeli vizsgára bocsátható, melynek eredménye adja a jegyet.
Kötelező szakirodalom: Dajnoki K. – Kun A.I.: Bevezetés az emberi erőforrás menedzsmentbe. Debreceni Egyetem GTK, 2018. Poór J – Karoliny M.-né – Kovács I. É. – Illés B. Cs. (szerk.): A HR gyakorlata. Wolters Kluwer, Budapest, 2018. Karoliny M.-né – Poór J. (szerk.): Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv Rendszerek és alkalmazások. Complex Kiadó Kft., Budapest, 2016. Poór J. –Karoliny M.-né – Berde Cs. – Takács S. (szerk.): Átalakuló emberi erőforrás menedzsment, Complex Kiadó, Budapest, 2012. + előadás anyaga
Ajánlott szakirodalom: Dajnoki K. (szerk.): Munkaerő-piaci és HR ismeretek, Debreceni Egyetem, 2015, pp. 42-100 Dajnoki K.: Helyet mindenkinek! Fogyatékos, illetve megváltozott munkaképességű munkavállalók HR sajátosságainak feltárása az Észak-alföldi Régióban. Közép-Európai Monográfiák No12, Egyesület Közép-Európa Kutatására, Szeged, 2014.

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Az emberi erőforrás menedzsment alapjai
	Gyakorlat: Követelmények, személyiség szerepe a szervezetben
	TE: A hallgató megismeri az emberi erőforrás menedzsment fogalmát, céljait, funkcióit, fejlődését.
2.	Előadás: Munkakörök kialakítása (elemzés, tervezés, értékelés)
	Gyakorlat: Követelmények, személyiség szerepe a szervezetben
	TE: A hallgató megismeri a munkakör fogalmát, az elemzés folyamatát, módszereit a tervezés és értékelés módszereit, új irányait.
3.	Előadás: Humán stratégia,
	Gyakorlat: Munkakörök kialakítása a gyakorlatban: Munkaköri leírás tartalma
	TE: A hallgató megismeri a stratégia fogalmát, a stratégiai alkotás folyamatát, az emberi erőforrás tervezés, fázisait, és a létszámtervezés sajátosságait.
4.	Előadás: Emberi erőforrás- és munkaerő tervezés a szervezetben
	Gyakorlat: Munkakörök kialakítása a gyakorlatban: Munkaköri leírás tartalma
	TE: A hallgató megismeri az emberi erőforrás tervezés fázisait, a létszám tervezés folyamatát, a munkaerő igény és kínálat alapjait.
5.	Előadás: Munkaerő-ellátás folyamata a szervezetben
	Gyakorlat: Munkaerő-ellátás gyakorlata: Önéletrajz és motivációs levél
	TE: A hallgató megismeri a toborzás, kiválasztás és beillesztés sajátosságait, módszereit
6.	Előadás: Hazai fejlődés, nemzetközi sajátosságok, szemléletmódok
	Gyakorlat: Munkaerő-ellátás gyakorlata: Önéletrajz és motivációs levél
	TE: A hallgató megismeri a magyarországi HR fejlődését a nemzetközi orientációkat
7.	Előadás: Ösztönzés gyakorlata a szervezetben
	Gyakorlat: Eredményesség a szervezetben
	TE: A hallgató megismeri az ösztönzés alapjául szolgáló motivációs elméleteket, az ösztönzés menedzsment kialakításának főbb ismérveit, az ösztönzési rendszerek típusait
8.	Előadás: Az emberi erőforrások fejlesztése
	Gyakorlat: Eredményesség a szervezetben
	TE: A hallgató megismeri az emberi erőforrás fejlesztés jelentőségével, modelljével, fejlesztési módszereivel
9.	Előadás: Karriermenedzsment alapjai
	Gyakorlat: Ösztönzés gyakorlata: Munka értékek feltárása a gyakorlatban
	TE: A hallgató megismeri a karrier fogalmát, felfogását, a karriertervezési rendszer folyamatát
10.	Előadás: Teljesítményértékelés alapjai
	Gyakorlat: Ösztönzés gyakorlata: Munka értékek feltárása a gyakorlatban
	TE: A hallgató megismeri a teljesítmény fogalmát, a teljesítményértékelési rendszer kialakításának folyamatát, a teljesítményértékelési módszereket
11.	Előadás: A munkaügyi kapcsolatok rendszere
	Gyakorlat: Teljesítményértékelési interjú típusai, sajátosságai
	TE: A hallgató megismerkedik a munkaügyi kapcsolatok típusaival, a kollektívtárgyalás ismérveivel, az érdekképviseltek jelentőségével
12.	Előadás: Esélyegyenlőségi Emberi Erőforrás Menedzsment (4EM) gyakorlata
	Gyakorlat: Teljesítményértékelési interjú típusai, sajátosságai
	TE: A hallgató megismeri a fogyatékos illetve megváltozott munkaképességű személyek HR sajátosságaival
13.	Előadás: Humán controlling alapjai
	Gyakorlat: Munkaügyi kapcsolatok gyakorlata: Vezető kiválasztás
	TE: A hallgató megismerkedik a humán controlling jelentőségével a HR tevékenység mérésére, elemzésére szolgáló mutatókkal
14.	Előadás: EEM információs rendszer kialakítása
	Gyakorlat: Munkaügyi kapcsolatok gyakorlata: Vezető kiválasztás
	TE: A hallgató megismeri az emberi erőforrás információs rendszer fejlődését, a gyakorlatban alkalmazott rendszerek sajátosságait.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Kontrolling		Kódja:	GT_AGML030-17	
		angolul:		Controlling				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				Számvitel II.; (Pénzügyi számvitel); Vállalati pénzügyek I.		Kódja:	GT_AGML014-17 GT_AGML024-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti	2	kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Fenyves Veronika	beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Lakatos Vilmos	beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Kiss Anita	beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Tömöri Gergő	beosztása:	tanársegéd	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
- A hallgatók megismertetése a kontrolling fogalmával, funkciójával. - A hallgatók részére a kontrollingrendszer vállalaton belüli helyének és alapvető alrendszerének bemutatása. - A hallgatók megismertetése a kontrolling funkcionális területi sajátosságaival, ismertek nyújtása a kontrolling gyakorlati megvalósulásairól.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri a kontrolling összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a számviteli-vállalatgazdaságtani gondolkodás alapjait. Elsajátította a gazdasági folyamatok elemzésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.								
Képesség:								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd:								
Nyitott a pénzügyi tervezést és elemzést, a döntéselőkészítést érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően.								
Autonómia és felelősség:								
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A hallgatók megismertetése a kontrolling fogalmával, funkciójával. A kontrollingrendszer vállalaton belüli helyének és alapvető alrendszerének bemutatása. A kontrolling funkcionális területi sajátosságainak megismerése, ismertek nyújtása a kontrolling gyakorlati megvalósulásairól.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az előadások keretében a hallgatók a kontrollinggal kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat, esettanulmányokat végeznek, oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a kontrolling területén, a döntéstámogatásban, ok-okozati összefüggések feltárásában.								

Értékelés

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félévi aláírás megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók a gyakorlatokat rendszeresen látogassák, az igazolatlan hiányzás legfeljebb két szemináriumról megengedett.

Számonkérés módja:

A kollokviumi jegy (K) megszerzése: A kollokviumra a vizsgaidőszakban van lehetőség. A kollokvium írásban történik, a kollokviumi dolgozat gyakorlati és elméleti kérdéseket, feladatokat is tartalmaznak 50-50%-os arányban a szemeszterben leadott tananyagokra alapozva.

A kollokviumi dolgozat értékelése:

Az elért pontszám (%-ok) alapján:

60% alatt: 1, elégtelen

60-69%: 2, elégséges

70-79%: 3, közepes

80-89%: 4, jó

90-100%: 5, jeles

Kötelező szakirodalom:

Órai tananyag és a <https://elearning.unideb.hu/course/view.php?id=1403> –ra feltett anyagok.

Zéman Z.- Béhm I. (2016): A pénzügyi menedzsment kontroll elemzési eszköztára Akadémia Kiadó Zrt. ISBN: 9789630597746

Laáb Ágnes. Döntéstámogató vezetői számvitel Complex Kiadó Kft. Budapest 2011

Robert N. Anthony – Vijay Govindarajan: Menedzsmentkontroll-rendszerek Pánem Könyvkiadó Kft. Budapest 2013. ISBN: 9789635455126

Maczó K. (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ, 2007., <http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/controlling-gyakorlatban/ch01.html>

Ajánlott szakirodalom:

Horváth & Partners CONTROLLING Út egy hatékony controlling rendszerhez Complex Kiadó Kft. Budapest 2007

Kaplan, Robert S. – Atkinson, Anthony A.: Vezetői üzleti gazdaságtan – haladó vezetői számvitel. Panem Könyvkiadó Kft. Budapest 2003.

Wileman A: Költségmenedzsment – a hatékony költséggazdálkodás és – csökkentés stratégiái HVG Kiadó, Budapest 2009

Anthony, R. and Govindarajan, V., 2007. Management Control Systems, Chicago, Mc-Graw-Hill IRWIN

SZAKMA, **Controller Info folyóirat** aktuális számai. R. Subramanyam, John W (2014): Financial Statement

Heti bontott tematika	
1.	A pénzügyi és a vezetői számvitel összehasonlítása, kapcsolata a kontrollinggal. TE A hallgató képes átlátni a vezetői számvitel helyét a vállalkozásban.
2.	A költségek csoportosítása, flexibilis költségelemzés TE A hallgató képes megkülönböztetni, csoportosítani a költségeket
3.	Az önköltségszámítás szerepe a vállalatok életében TE A hallgató képes különböző önköltség számítási módszerek alkalmazására
4.	A kontrolling fogalma, a kontrolling koncepció lényege. TE A hallgató képes átlátni a kontrolling szerepét és helyét a vezetői döntéstámogatásban
5.	A vállalati kontrolling szervezet. A vállalati kontrolling rendszer és működése.I. TE A hallgató képes átlátni a különböző kontrolling szervezetek működését
6.	A vállalati kontrolling szervezet. A vállalati kontrolling rendszer és működése.II. TE A hallgató képes átlátni a különböző kontrolling szervezetek működését
7.	Vállalati kontrolling rendszerek kialakítása TE A hallgató képes szerepet vállalni a kontrolling szervezet kialakításában
8.	A kontroller és feladata TE A hallgató képes átlátni a kontroller feladatait
9.	Vállalati tervezés. Operatív és stratégiai tervezés TE A hallgató képes az operatív és stratégiai tervezési módszerek alkalmazására
10.	A teljesítmény mérés. Vállalati teljesítménymérési rendszerek I. TE A hallgató képes a teljesítménymérési rendszerek alkalmazására
11.	A teljesítmény mérés. Vállalati teljesítménymérési rendszerek II. TE A hallgató képes a teljesítménymérési rendszerek alkalmazására
12.	A kontrolling informatikai támogatása TE A hallgató megismeri a kontrolling informatikai támogatottságát
13.	Funkcionális kontrolling alrendszerek : pénzügyi kontrolling további kontrolling területek TE A hallgató képes értelmezni a különböző kontrolling alrendszereket
14.	Kontrolling a gyakorlatban TE A hallgató megismeri egy vállalkozás kontrolling rendszerét

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Üzleti tervezés			Kódja:	GT_AGML032-17
		angolul:		Business planning				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet Üzemtani és Vállalati Tervezés Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		G	3	magyar
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Szöllősi László		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Vida Viktória Dr. Kovács Krisztián Molnár Szilvia Karnai Laura		beosztása	adjunktus adjunktus doktorjelölt doktorandusz
A kurzus célja, hogy a hallgatók a félév során megismerjék és elsajátítsák az üzleti tervezés lényegét, szükségességét, információszükségletét, szerepét a vállalkozások működésében, illetve gyakorlatorientáltan a tervezői munka részleteit. Ezen túl a hallgatók az oktató iránymutatásai alapján team munkában (3-4 fő) készítik el egy induló vállalkozás üzleti tervét. A kurzus további célja, hogy szintetizálja és a hallgatók összefüggéseiben átlássák és alkalmazni tudják a kurzust megelőzően lehallgatott és elsajátított kurzusok (mikro- és makroökonómia, pénzügytan, marketing, vállalati gazdaságtan) ismereteit.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> A végzett hallgató képes a vállalkozások üzleti tervének elkészítéséhez szükséges adatok valósághű előállítására, hasznosítására, stratégiai és taktikai szintű döntések meghozatalára, korszerű tervezési, gazdálkodási eljárások és módszerek alkalmazására, a vállalkozások fejlesztési céljainak megvalósítását szolgáló helyzetfelmérésre és javaslattevésre. Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, vállalati szintű összefüggéseinek szintetizált ismeretével, a releváns gazdasági funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Elsajátította a vállalkozások üzleti tervezésének alapvető elméleteit, jellemzőit és módszertanát, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési és tervezési módszereknek. Ismeri a teamben, munkaszervezetben való együttműködés szabályait és etikai normáit. Összefüggéseiben átlátja és érti a vállalati gazdálkodás céljait, alapvető törvényszerűségeit. Tisztában van a vállalkozások létrehozására, tökestruktúrájuk kialakítására és változtatására vonatkozó alapelvekkel és módszerekkel. Rendelkezik a vállalkozások indításának előkészítésére és indítására vonatkozó ismeretekkel. Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit. Elsajátította a gazdálkodáshoz kapcsolódó reál- és pénzügyi folyamatok tervezésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.								
<i>Képesség:</i> A végzett hallgató képes gazdasági tevékenységet, projektet tervezni és elemezni. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemmez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít és döntéseket hoz vállalati szinten. Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására. Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére. Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt.								
<i>Attitűd:</i> A végzett hallgató a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.								

Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.

Autonómia és felelősség:

A végzett hallgató általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Alkalmassá válik munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése; általános és szakmai fejlődés).

A kurzus rövid tartalma, témakörei

- Követelményrendszer ismertetése;
- Alapfogalmak;
- Üzleti terv felépítése;
- Azonosító adatok;
- Vezetői összefoglaló;
- A vállalkozás bemutatása;
- Iparági elemzés;
- Termék, szolgáltatás bemutatása;
- Működési (termelési, szolgáltatási) terv;
- Marketing terv;
- Vezetőség, szervezeti felépítés;
- Struktúra és tökéletesítés;
- Pénzügyi terv;
- Kockázatbecslés;
- Főbb szakaszok ütemezése;
- Üzleti terv leadása;
- Hallgatói prezentációk;
- Zárthelyi dolgozat;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók 3-4 fős teamekben az adott szak szakterületéhez kapcsolódó üzleti tervet készítenek szabadon választott, de a tantárgyfelelőssel egyeztetett témában. Az üzleti terv legfőbb tartalmi és formai követelményei a tantárgyi programhoz csatolt mellékletben találhatók, amely kiegészül az oktató gyakorlatokon elhangzott előírásaival. A leadási határidő: A dolgozat leadása elektronikusan, a e-mail címre történő elküldéssel teljesíthető.

A félévi aláírás feltétele: 1) A gyakorlatok rendszeres látogatása a „Tanulmányi és vizsgaszabályzat” ide vonatkozó előírásai szerint. A jelenlét folyamatosan ellenőrzésre kerül. 2) Az oktató útmutatásai szerint elkészítendő üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek megfelelő kidolgozása és határidőre történő leadása. Az üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek nem megfelelő elkészítése, valamint a határidő be nem tartása a dolgozat visszautasítását és a félévi aláírás megtagadását vonja maga után. Azonnali aláírás megtagadást von maga után, ha a beadott üzleti terv nem a hallgató(k) saját munkájának eredménye, azaz a karon vagy más intézményben korábban benyújtott dolgozattal azonos, vagy részben azonos dolgozatot nyújt(anak) be.

A megfelelő előrehaladás ellenőrzését szolgálja a félév során kötelező részbeadás teljesítése. A részbeadás magában foglalja az elkészítendő üzleti terv témájának megadását (az üzleti koncepció egy mondatban történő megfogalmazása), illetve az üzleti tervet elkészítő team tagjainak véglegesítését. A részbeadás papíralapon történik a gyakorlaton kiadott lista kitöltésével. A részbeadás időpontja:

Az üzleti terv leadását követően a hallgatók 15 perces szóbeli prezentáció formájában hallgatótársaik és az oktató előtt ismertetik és szakmai vita keretében megvédik dolgozatukat.

A zárthelyi dolgozatban szereplő elméleti kérdések és gyakorlati feladatok a kurzus témakörökből kerülnek megfogalmazásra, igaz-hamis kérdések, rövid definíciójellegű kérdések, kifejtendő kérdések, valamint számítási feladatok formájában.

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegybe beleszámít egyrészt az előírások alapján elkészített és határidőre beadott üzleti terv (házi dolgozat) eredménye (max. 20 pont), másrészt annak szóbeli prezentációja (max. 5 pont), harmadrészt a szorgalmi időszak végén megírt zárthelyi dolgozat eredménye (max. 65 pont). Az üzleti terv eredményét annak szakmai minősége, a szöveges részek szakszerűsége, valamint az abban szereplő adatok számszaki pontossága határozza meg. A zárthelyi dolgozat egyszer pótolható, amelynek időpontja a szorgalmi időszak végén kerül

meghatározásra. A félév akkor tekinthető sikeresnek, ha mind a beadott üzleti terv, mind a zárthelyi dolgozat sikeresnek ítéltető (külön-külön 50% feletti teljesítmény) és a prezentáció is elfogadásra kerül.

Ponthatárok:	0-45	(1)
	46-57	(2)
	58-68	(3)
	69-79	(4)
	80-90	(5)

Kötelező szakirodalom:

- A félév során elhangzott és kiadott anyagok;
- Szöllősi L. – Szűcs I.: Az üzleti tervezés alapjai. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2015.
- Nábrádi A. – Pupos T. (Szerk.): A stratégiai és üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház Zrt., Budapest, 2010.

Ajánlott szakirodalom:

- Nagy L. – Szűcs I. (Szerk.): Gyakorlati alkalmazások – Az üzleti tervezés gyakorlata. Campus Kiadó, Debrecen, 2004.
- Nábrádi A. – Nagy A. (Szerk.): Vállalkozások működtetése az Európai Unióban. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2007.
- Bálint J. – Ferenczi T. – Szűcs I. (Szerk.): Üzleti tervezés, HEFOP BSc elektronikus tananyag, DE AMTC AVK, 2006.
- Eric S. Siegel – Brian R. Ford – Jay M. Bontsein: Üzleti terv kalauz. CONEX Kft, Budapest, 1996.
- Kresalek P.: Tervezés a vállalkozások gyakorlatában. Perfekt Rt. Budapest, 2003.

Heti bontott tematika	
1.	Követelményrendszer ismertetése; Alapfogalmak; TE*: Ismeri a tervezéssel kapcsolatos alapvető fogalmakat, a különböző terveket, azok sajátosságait és azok közötti alapvető összefüggéseket.
2.	Alapfogalmak; Üzleti terv felépítése; TE: Ismeri az üzleti tervek készítésének alapvető céljait, célrendszerét, a tervezés főbb folyamatait, a szükséges információkat és azok forrásait, képes üzleti koncepciókat megfogalmazni és ismeri az üzleti tervek főbb tartalmát, felépítését.
3.	Azonosító adatok; Vezetői összefoglaló; A vállalkozás bemutatása; A stratégiai tervezés alapvető összefüggései; TE: Ismeri a vezetői összefoglaló készítésének alapvető szakmai és tartalmi elemeit. Ismeri a stratégiai tervezés alapvető módszertani és szakmai kérdéseit, képes hosszú vállalati távú víziót, missziót és stratégiai célokat megfogalmazni és ezekhez középtávú célokat, akciókat rendelni. Ismeri egy már működő, vagy induló vállalkozás tényszerű bemutatásának tartalmi és szakmai elemeit.
4.	Iparági elemzés; TE: Ismeri az ágazati / iparági elemzés legfőbb szakmai és módszertani kérdéseit, képes szekunder adatokat összegyűjteni és azok alapján bemutatni egy iparágat, amelyből kiindulva megállapításokat és következtetéseket tesz a tervezett vállalkozás iparágon belüli helyzetére vonatkozóan.
5.	Termék, szolgáltatás bemutatása; TE: Ismeri az üzleti koncepció tárgyát képező termék / szolgáltatás és ehhez kapcsolódó piaci igény bemutatásához szükséges szakmai kérdéseket. Képes ezekhez kapcsolódó adatokat gyűjteni és feldolgozni.
6.	Működési (termelési, szolgáltatási) terv; Részbeadás; TE: Ismeri a működési tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket. Képes összeállítani és szakmailag átlátni egy adott termelő / szolgáltató / kereskedelmi tevékenység reálfolyamatait. Képes beazonosítani és számszakilag meghatározni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges erőforrásokat (befektetett- és forgóeszközök) és azok mennyiségét.
7.	Marketing terv; TE: Ismeri a marketing tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket és annak során alkalmazandó módszereket (PEST, SWOT, Porter-féle öttényezős modell). Ez alapján képes önálló adatgyűjtésre és marketing helyzetkép összeállítására. Képes marketing célkitűzések megfogalmazására és ehhez kapcsolódóan a marketing stratégia kidolgozására. Ismeri a piacszegmentálás, a célpiac meghatározás, a célpiaci marketingstratégiák, az árképzés és az eladásösztönzés, valamint a marketing költségvetés összeállításának alapvető szakmai kérdéseit és összefüggéseit.
8.	Vezetőség, szervezeti felépítés; Struktúra és tőkésítés; TE: Képes a működési tervben levezetett humán erőforrás igény kielégítéséhez / biztosításához kapcsolódó humán erőforrás politika és stratégia kidolgozására és bemutatására. Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit. Képes döntéseket hozni a külső források bevonását illetően, ismeri azok előnyeit és hátrányait. Be tudja mutatni számszakilag egy finanszírozási döntés pénzügyi hatásait, le tudja vezetni azok jövőbeli pénzáramait.
9.	Pénzügyi terv I.; TE: Ismeri a vállalkozási tevékenység pénzügyi folyamatainak bemutatására szolgáló kimutatásokat, az azok elkészítéséhez szükséges adatokat, módszereket és a reálfolyamatokkal való összefüggéseket. Képes összeállítani a vállalkozás árbevételi tervét, különböző bontású költségtervét, eredménytervét. Képes ezek szakmai értékelésére, elemzésére. Ismeri a mérlegterv összeállításának szakmai és módszertani összefüggéseit. Képes a pénzforgalmi terv összeállítására és szakmai értékelésére.
10.	Pénzügyi terv II.; TE: Ismeri a pénzügyi terv adatainak elemzéséhez használt módszereket és mutatókat: fedezeti pont elemzés, beruházás-gazdaságossági elemzés (nettó jelenérték, belső megtérülési ráta, jövedelmezőségi index, diszkontált megtérülési idő), pénzügyi mutatószámok (vagyon-, pénzügyi- és jövedelmezőségi mutatók). Képes az elemzések alapján döntést előkészíteni és döntést hozni egy üzleti ötlet megvalósíthatóságát illetően.

11.	Kockázatbecslés; Főbb szakaszok ütemezése; TE: Ismeri a gazdálkodási tevékenység során felmerülő kockázatok formáit, típusait, azok hatásainak kivédésére vagy csökkentésére alkalmazható általános eszközöket, módszereket. Ismeri a kockázatok számszaki kimutatására és elemzésére használható módszerek közül az érzékenységvizsgálatokat. Képes elvégezni a teljes üzleti terv reál- és pénzügyi folyamatainak kritikus-érték és szcenárió-elemzését. Képes összefüggéseiben átlátni és időben ütemezni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges feladatokat.
12.	Az üzleti terv prezentációjának szakmai és tartalmi felépítése; Konzultáció; Üzleti terv leadása; TE: A házi dolgozat (üzleti terv) elkészítése során team munkában képes lesz együttműködni társaival, ötleteket megosztani egymás között, s gyakorlati példán keresztül megtapasztalja és gyakorlatot szerez egy induló vállalkozás üzleti koncepciójának kidolgozásában.
13.	Hallgatói prezentációk; TE: A prezentáció eredményeként képes lesz a lényegkiemelésre és a legfontosabb összefüggések bemutatására. Fejlődik előadó- és vitakészsége.
14.	Zárthelyi dolgozat; TE: Elméleti és gyakorlati feladatok formájában számot ad a félév során elsajátított ismereteiről.

*TE tanulási eredmények

Az üzleti terv tartalmi és formai követelményei

Az üzleti terv előírt felépítése, tartalmi követelményei:

Fedőlap

Tartalomjegyzék

1. Azonosító adatok
2. Vezetői összefoglaló
3. A vállalkozás bemutatása
4. Iparági elemzés
5. A termék, szolgáltatás bemutatása
6. Működési (termelési / szolgáltatási) terv
7. Marketing terv
8. Vezetőség, szervezeti felépítés
9. Szekvencia és tőkésítés
10. Pénzügyi terv
11. Kockázatbecslés
12. Főbb szakaszok ütemezése

Mellékletek

Követelmény, hogy minden egyes fejezet az oktató gyakorlatokon elhangzott iránymutatásai szerint, a témának megfelelő részletettséggel kerüljön kidolgozásra. Az üzleti terv hiányos tartalommal (hiányzó fejezet) történő leadása a dolgozat visszautasítását és a félévi aláírás megtagadását vonja maga után.

Az üzleti terv formai követelményei:

- Terjedelem: legalább 35 oldal;
- Times New Roman, 12 betűméret, 1 (szimpla) sortáv, margó: alul-felül 2,5 cm, jobboldalon 2 cm, baloldalon 3 cm;
- Oldalszámozás a lap alján, középen;
- A táblázatok és ábrák szerkesztésére, valamint egyéb formai előírásokra a diplomadolgozatok formai követelményei az irányadóak;
- A dolgozat leadása elektronikusan, a gyakorlatvezető e-mail címére történő elküldéssel teljesíthető, amely magában foglal három file-t:
 - 1) Az üzleti terv 1 db Word dokumentumban (*.doc);
 - 2) Az üzleti tervben bemutatott számadatokat és háttérszámításokat tartalmazó 1 db Excel dokumentum (*.xls);
 - 3) A prezentáció ppt diaanyaga (*.ppt);

A tantárgy neve:		magyarul:		Nemzetközi üzleti ismeretek				Kódja:	GT_AGML033-17
		angolul:		International business					
Felelős oktatási egység:				Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		K	4	magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Erdey László			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:		Dr. Erdey László Nagy Sándor			beosztása	egyetemi docens tanársegéd	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek az áruk és szolgáltatások külkereskedelmének alapvető koncepcióival, állami szabályozásának eszközrendszerével, legfontosabb nemzetközi intézményeivel, a hazai és a nemzetközi makro- és mikro-környezet közötti legjelentősebb különbségekkel, a külkereskedelem technikájának egyes részleteivel, valamint európai uniós és magyarországi szabályozásának logikájával és részleteivel.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
<i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait.									
<i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. - Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során. - Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis- és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.									
<i>Attitűd:</i> Nytott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. - Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).									
<i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. - Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. - Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért..									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A piacok globalizációja és a cégek nemzetközivé válása. A nemzetközi üzleti élet kulturális környezete. Etika, társadalmi felelősség, fenntarthatóság és irányítás. A nemzetközi kereskedelem és beruházások elmélete. A nemzeti környezet politikai és jogi rendszerei. Kormányzati beavatkozás, regionális integrációk. Feltörekvő piacok. A nemzetközi pénzügyi rendszer. A globális cégek pénzügyi menedzsmentje és számvitele. A globális vállalatok stratégiája és szervezete. Piaci lehetőségek értékelése a globális piacokon. Export és globális outsourcing. Külföldi működőtőke-befektetések, tulajdoni alapú együttműködések, licensz, franchise és egyéb szerződéses együttműködések. A globális cégek marketing és humán erőforrás menedzsmentje									

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások a legfontosabb aktuális nemzetközi üzleti folyamatokra kitérve. Gyakorlatokon az adott témákhoz kapcsolódó csoportos témafeldolgozás és prezentáció.

Értékelés

A vizsgaidőszakban írt vizsgadolgozattal 70%, a szemináriumi munkával 30% szerezhető. 0– 50% elégtelen (1), 51– 62%, elégséges (2), 63– 74% közepes (3), 75– 86%, jó (4), 87–100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

Blahó András, Czakó Erzsébet, Poór József (szerkesztők): Nemzetközi menedzsment, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2015, kijelölt részek, ISBN 9789630595360

Csáki György: Nemzetközi gazdaságtan. Napvilág Kiadó 2017. (a kijelölt fejezetek), ISBN: 9789633841761

Az előadásokon és a szemináriumokon elhangzottak

Ajánlott szakirodalom:

A Külgazdaság c. folyóirat számai

S. Tamer Cavusgil, Gary Knight, John R. Riesenberger (2017): International Business: The New Realities, Global ed., 4th edition, Boston: Pearson, [2017], ISBN: 9781292152943

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, A nemzetközi üzleti ismeretek tárgyköre TE* A nemzetközi üzleti ismeretek kulcskonceptjeinek felvázolása. Megvilágítani, miben különböznek a nemzetközi tranzakciók a hazaiaktól. Azonosítani a nemzetközi üzleti élet legfontosabb szereplőit. Leírni a cégek nemzetközivé válásának legfontosabb okait. Miért érdemes nemzetközi üzleti ismereteket tanulni?
2.	A piacok globalizációja és a cégek nemzetközivé válása TE: A piacok globalizációja mint gondolati keretrendszer. A globalizáció előmozdítói. A technológiai fejlődés és a globalizáció. A globalizáció dimenziói. A piacok globalizációjának vállalati szintű következményei. A globalizáció társadalmi következményei.
3.	A nemzetközi üzleti élet kulturális környezete TE: Kultúra és kulturális kockázat, a kultúra dimenziói, a nyelv és a vallás szerepe a kultúrában, a kultúra hatása a nemzetközi üzleti kapcsolatokra, a kultúra modelljei és magyarázatai, a kultúra hatása a menedzsment folyamatokra
4.	Etika, társadalmi felelősség, fenntarthatóság és irányítás TE: Az etikus viselkedés és jelentősége a nemzetközi üzleti életben. Etikai kihívások a nemzetközi üzleti kapcsolatokban. A vállalatok társadalmi felelőssége. Fenntarthatóság. A vállalati kormányzás szerepe. Az etikus viselkedés keretrendszere.
5.	A nemzetközi kereskedelem és beruházások elmélete TE: Miért kereskednek a nemzetek? Hogyan növelhetik a nemzetek versenyképességüket? Miért és hogyan válnak a vállalatok nemzetközivé? Milyen stratégiákkal szerezhet a nemzetközivé váló vállalat versenyelőnyöket és hogyan tarthatja fenn azokat?
6.	A nemzeti környezet politikai és jogi rendszerei TE: A politikai és a jogi környezet. Politikai rendszerek. Jogrendszerek. A politikai és jogi rendszerek szereplői. A politikai rendszerből fakadó országgcockázati típusok azonosítása. A jogrendszerből fakadó országgcockázati típusok azonosítása. Az országgcockázat menedzsmentje
7.	Kormányzati beavatkozás, regionális integrációk TE: A kormányzati beavatkozások természete. A kormányzati beavatkozás eszközrendszere. A kormányzati beavatkozások evolúciója és következményei. A vállalatok lehetséges reakciói a kormányzati beavatkozásokra. A regionális integráció és gazdasági blokkok. A vezető gazdasági blokkok azonosítása. A regionális integráció előnyeinek és következményeinek azonosítása.
8.	Feltörekvő piacok. TE: A fejlett, a fejlődő és a feltörekvő piacok. A feltörekvő piacok vonzereje a nemzetközi üzleti élet számára. A feltörekvő piacok tényleges piacpotenciáljának értékelése. A feltörekvő piacok kockázatainak és kihívásainak értékelése. Sikerstratégiák feltörekvő piacokon. A vállalat társadalmi felelőssége, a fenntarthatóság és a globális szegénységi válság.
9.	Piaci lehetőségek értékelése a globális piacokon TE: A vállalat külföldi piacokra való lépésével kapcsolatos jellemzők elemzése. A termékek és szolgáltatások külföldi piacokon történő értékesítésre való alkalmassága. A célországok azonosítása. A piacpotenciál elemzése. Külföldi partnerválasztás. A vállalat értékesítési potenciáljának becslése.
10.	Export és globális outsourcing TE: Az export mint külpiacon lépési stratégia. Az export-import tranzakciók menedzsmentje. A külföldi közvetítők azonosítása és a velük végzett munka. Az outsourcing, a global sourcing és az offshoring. A global sourcing előnyei és kockázatai. A global sourcing stratégiái és az értéklánc menedzsment
11.	Külföldi közvetlen tőkebefektetések és vállalati együttműködések TE: Nemzetközi tőkeáramlás és együttműködés. Az FDI jellemzői. Az FDI és a vállalati együttműködések jellemzői. A külföldi közvetlen tőkebefektetések típusai. A nemzetközi vállalati együttműködések. A kiskereskedői tapasztalatok fontossága a külpiacon
12.	Licencia, franchise és egyéb szerződéses stratégiák TE: Szerződéses belépési stratégiák. Licencátadás mint belépési stratégia. A licencátadás előnyei és hátrányai. A franchise mint belépési stratégia. A franchise előnyei és hátrányai.

	Egyéb szerződéses belépési stratégiák. A szellemi tulajdonjogok megsértése mint globális probléma.
13.	A globális cégek marketingmenedzsmentje TE: A globális piacszegmentáció. Standardizáció és adaptáció a nemzetközi marketingben. Globális márkázás és termékfejlesztés. Nemzetközi árazás. Nemzetközi marketingkommunikáció. Nemzetközi disztribúció.
14.	A globális cégek humánerőforrás-menedzsmentje A HR stratégiai szerepe a nemzetközi üzleti kapcsolatokban. A nemzetközi toborzási politika. A nemzetközi alkalmazottak felkészítése és képzése. A nemzetközi alkalmazottak teljesítményértékelése és kompenzációja. A nemzetközi munkaügyi kapcsolatok. A nemzetközi munkaerő diverzitása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Döntéelmélet		Kódja:	GT_AGML034-17	
		angolul:		Decision-making theories				
Felelős oktatási egység:				DE-GTK Közgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Karcagi-Kováts Andrea		beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgató megismerje a gazdasági döntések területén használatos alapfogalmakat, módszertani eszközöket.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: - Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait. Képesség: - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. - Alkalmazni tudja a gazdasági problémák megoldásának technikáit, a probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeire és korlátaira tekintettel. Attitűd: - Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Autonómia és felelősség: - Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei A kurzus tárgyalja, hogy hogyan kell döntési problémákat megfogalmazni, strukturálni, modellezni. Áttekinti és elméleti háttérrel ad a döntési problémák megoldásához használt döntéstámogató rendszerek, szoftverek alkalmazásához.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A kurzus a gyakorlati problémák megoldását helyezi középpontba. Három szélesebb témakörből merít problémákat: többszemponútú döntési modellek, bizonytalanság melletti döntések, felételes optimalizálás. Az órákon konkrét gyakorlati problémák megoldásán keresztül vezetjük be az általánosabb fogalmakat, módszereket, modelleket.								
Értékelés A félév során két zárthelyi dolgozat megírására kötelező, az ott elért eredmények alapján a hallgatónak megajánlott jegy adható. Amennyiben nem sikerült a hallgatónak megajánlott jegyet szereznie, úgy a vizsgaidőszakban írásbeli vizsgát tesz. Az írásbeli vizsgadolgozatban az elméleti alapok számonkérése mellett az órákon tárgyalt típusokba sorolható döntési problémákat kell megoldani. A dolgozattal a gyakorlati problémamegoldó képesség mérésére helyezzünk nagyobb hangsúlyt.								
Kötelező szakirodalom: Temesi József: A döntéelmélet alapjai, Aula, Budapest, 2002 Ábrahám István: Döntéelméleti módszerek, Typotex, Budapest, 2013								
Ajánlott szakirodalom: Microsoft Excel Solver bővítmény elektronikus segédanyagai								

Heti bontott tematika		
1.		Bevezetés, követelmények ismertetése. Alapfogalmak: döntési folyamat, jellemző döntési problémák.
	Temesi: 1. fejezet	TE* a tantárgy témakörének, kérdéseinek megértése
2.		Elemi döntési módszerek: eliminációs eljárások, lexikográfikus módszer, optimista és pesszimista döntéshozó, egyszerű súlyozás, SMART
	Temesi: 2. fejezet	TE: a többszemponútú döntési problémák keretrendszerének megértése
3.		Csoportos döntések: egyéni és csoportos szempontsúlyok kapcsolata
	Temesi: 9. fejezet	TE: a csoportos döntéshozatal sajátosságainak ismerete
4.		Szavazási módszerek a döntéshozatalban: Borda, Condorcet, Bernardo, Cook-Seiford; paradoxonok
	Temesi: 10. fejezet	TE: a szavazási rendszerek és a döntéshozatali problémák kapcsolatának megértése
5.		Az Electre módszer
	Temesi: 102-112. o.	TE: egy fejlett döntéstámogató módszer alapjainak elsajátítása
6.		Az Electre II módszer
	Temesi: 102-112. o.	TE: az Electre módszercsalád részletesebb megismerése
7.		Zárthelyi dolgozat 1.
8.		Döntések bizonytalanság mellett. Döntési fák.
	Temesi: 3. fejezet	TE: bizonytalanság melletti döntéshozatali problémák megértése
9.		Döntések bizonytalanság mellett: várható hasznosság
	Temesi: 3. fejezet	TE: a várható hasznosság koncepciójának elsajátítása
10.		Matematikai programozás, közönséges és feltételes szélsőérték számítás
		TE: a szélsőérték-számítás és a döntéshozatal kapcsolata
11.		Feltételes optimalizálási típusfeladatok
		TE: gyakran előforduló problémátípusok megismerése
12.		Feltételes optimalizálás az Excel Solver segítségével 1.
		TE: az Excel Solver bővítmény használatának elsajátítása
13.		Feltételes optimalizálás az Excel Solver segítségével 2., összefoglalás
		TE: az Excel Solver használatában gyakorlat szerzése, a tananyag elmélyítése
14.		Zárthelyi dolgozat 2.
		TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Kis- és közepes vállalkozások menedzsmentje				Kódja:	GT_AGML501-17	
		angolul:								
Felelős oktatási egység:				DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve		
		Előadás		Gyakorlat						
Nappali		Heti		Heti		K	5	magyar		
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Hernádi László		beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók oktatói irányítás mellett jelenlegi vagy jövőbeli vállalkozások számára feladatmegoldást végezzenek. Ennek során a hallgatók az általuk készített munkaterv szerint a vállalkozó által meghatározott valós üzleti problémákat oldjanak meg. A projektfeladat kidolgozása során lehetőséget kapnak arra, hogy elméleti tudásukat és feladatmegoldó készségüket a gyakorlatban is kamatoztatni tudják.										
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul										
Tudás: A kurzus elvégzése után a hallgató rendelkezik a marketing tudományág alapfogalmaival, érti a marketingkoncepció lényegét. Megérti és alkalmazza a piacszegmentáció, a fogyasztói és szervezeti vásárlói magatartás, a vállalati gyakorlatban alkalmazott marketingeszközök (marketing-mix) és a marketingrendszer működtetésének összefüggésrendszerét. Birtokában van az alapvető piackutatási, információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. Elsajátította a marketing tudományágának az alapvető szakmai szókincsét, azt használni tudja.										
Képesség: A hallgató képessé válik egy szervezet marketing folyamatainak menedzselésére, marketing eszköztárának adott üzleti szituációban való alkalmazására. Képes alapvető összefüggések feltárására, elemzésére, következtetések levonására, ezek alapján döntést előkészítő javaslatok megfogalmazására. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel, alkalmas projektben, csoportos feladatmegoldásban való részvételre.										
Attitűd: A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató a megfelelő tudás birtokában pozitív hozzáállással kezeljen egy üzleti problémát. Törekszik az új információk befogadására, új szakmai ismeretekre, nyitott a vállalkozás környezetének változásai iránt. Projektekben, munkacsoportokban szívesen vállal feladatot.										
Autonómia és felelősség: A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a marketing funkcióhoz kapcsolódó feladatát önállóan ellássa, egyszerűbb szakmai elemzéseket elvégezzen, prezentációkat tartson. Munkáját a szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartásával végzi, azért felelősséget vállal.										
A kurzus rövid tartalma, témakörei										
A kurzus a következő témaköröket öleli fel: A vállalkozó, vállalkozás, kis- és középvállalat fogalma. A vállalkozás gazdasági, szociológiai és pszichológiai elméletei. A vállalkozói jellemzők és a vállalkozói döntésre ható tényezők. A kisvállalat szerepe a gazdaságban. A kisvállalatok alapítása, felkészülés az új vállalkozásra. Az üzleti terv tartalma, szerkezete, az üzleti tervezés folyamata. A kisvállalatok tevékenységi rendszere: a marketing– a piackutatás, a marketingmix. Az innováció – az innováció típusai, az innovációs ötletek forrásai. Az emberi erőforrás gazdálkodás jellemzői és feladatai. A logisztika – anyagi folyamatok és készletek. A termelés és szolgáltatás típusai, a termelés tevékenységrendszere. Pénzügyi elemzés és tervezés, költséggazdálkodás és árképzés. A kisvállalati válságkezelés, megszűnés és újrakezdés. A franchise és az ipari park. A hálózatosodás és a klaszter. Etika a kisvállalati gyakorlatban.										
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek										
Előadások, tantermi vita, megbeszélés, otthoni felkészülés a kötelező és az ajánlott irodalom anyagából. Az előadásokon és a gyakorlatokon való aktív részvétel. A félév során el kell készíteni egy projektmunkát, melynek folyamata: a helyzet értékelése – a problémák meghatározása – a megoldási változatok kidolgozása – az eredmények előrejelzése – a megfelelő változat kiválasztása – a megvalósíthatóság tervezése.										

Értékelés

Írásbeli és szóbeli vizsga.

A félévi munka értékelésének szempontjai: zárthelyi – 20%
 kutató- és projektmunka – 40%
 vizsga – 40%

A vizsga ponthatárai: 0 - 59 pont	elégtelen
60 - 69 pont	elégséges
70 - 79 pont	közepes
80 - 89 pont	jó
90 -100 pont	jeles

Kötelező szakirodalom:

Az előadáson elhangzottak

Fülöp Gy.: Kisvállalati gazdálkodás. AULA Kiadó, Budapest, 2004. ISBN 963 9585 31 9

Ajánlott szakirodalom:

R.D. Hisrich-M.P. Peters: Vállalkozás. Akadémiai Kiadó, Bp., 2001. c.könyvből a II. rész (117-317 o.) és a IV/4. rész (573-618 o.)

Ernst and Young: Üzleti tervezés. Ernst and Young Kft., Bp., 2003.

Gyakorlati tudnivalók az Európai Unióról. Kézikönyv. Gazdasági és Közlekedési Minisztérium Budapest, 2003.

Haraszi M.: Franchising a vállalkozók csodafegyvere? Trademark Kft. Budapest, 2002.

Hevesi Zs.: Vállalkozói kézikönyv. KJK. Budapest, 2005.

Szerb L.: Kisvállalati gazdaság- és vállalkozástan. Pécsi Tudományegyetem Kiadója, Pécs, 2006.

Pálincás J.: Vállalkozások szervezése. LSI Oktatásközpont, Budapest, 2000.

Vecsenyi J.: Vállalkozás. Az ötlettől az újramezdésig. AULA Kiadó, Bp., 2003.

Witt, F.K.-Witt, K.: Controlling kis- és középvállalkozások számára. Springer Hungarica, Budapest, 2004

Heti bontott tematika	
1.	A vállalkozó, vállalkozás, kis- és középvállalat fogalma. TE* Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
2.	A vállalkozás gazdasági, szociológiai és pszichológiai elméletei. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
3.	A vállalkozói jellemzők és a vállalkozói döntésre ható tényezők. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
4.	A kisvállalat szerepe a gazdaságban. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
5.	A kisvállalatok alapítása, felkészülés az új vállalkozásra. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
6.	Az üzleti terv tartalma, szerkezete, az üzleti tervezés folyamata. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
7.	A kisvállalatok tevékenységi rendszere: a marketing– a piackutatás, a marketingmix. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
8.	Az innováció – az innováció típusai, az innovációs ötletek forrásai. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
9.	Az emberi erőforrás gazdálkodás jellemzői és feladatai. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
10.	A logisztika – anyagi folyamatok és készletek. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
11.	A termelés és szolgáltatás típusai, a termelés tevékenységrendszere. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
12.	Pénzügyi elemzés és tervezés, költséggazdálkodás és árképzés. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
13.	A kisvállalati válságkezelés, megszűnés és újrakezdés. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
14.	A franchise és az ipari park. A hálózatosodás és a klaszter. Etika a kisvállalati gyakorlatban. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása

TE* tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Logisztika		Kódja:	GT_AGML502-17	
		angolul:		Logistics				
Felelős oktatási egység:				Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Terjék László		beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Ványi Noémi		beosztása	tanársegéd
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
ismerkedjenek meg a logisztika elméleti és gyakorlatias alapjaival és azok alkalmazási lehetőségeivel. Továbbá, hogy a kurzus a legújabb felfogás szerint mutassa be a korszerű logisztika interdiszciplináris tudományos alapjait a reálfolyamatok tárgyalásától, vagyis az áruáramlási rendszerektől kiindulva az ellátási lánc szemléletmódjáig. Cél, hogy a tantárgyi követelményeket teljesítő hallgatók az Európai Unió elvárásainak megfelelően tudják alkalmazni a szállítmányozás területein (közúti, vasúti, vízi, légi, kombinált, gyűjtő) tanult ismereteket.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Szakmai fogalomismeret, fogalomhasználat, a szakmában jelenlevő folyamatok és jelenségek felismerése, magyarázása, elemzése a beszerzés, gyártás, szolgáltatás, disztribúció, raktározás alapelemeinek ismerete, termelékenységi mutatók számítása, az áruszállítás menedzsmentfolyamatainak elemzése. Birtokában van a legalapvetőbb logisztikai információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereknek.								
Képesség:								
Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjti, rendszerezi; egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a szervezet rutin folyamataiban. Így a termelés eredményének a kiszámolása, Az egységköltség kiszámítása, Szállító értékelési módszerek, számítások, Folyamat-elrendezés tervezése: pl. blokk diagram módszer, Muther's grid módszer, Szállítmányozási döntéselemzési eszközök alapjainak alkalmazása pl.: szállítmányozási modell. Előrejelzés: idősoros módszerek, Készletértékelés								
Attitűd:								
A hallgató olyan attitűdfejlődésen menjen keresztül, amely egy pozitív affektív és kognitív beállítódást alakítson ki a logisztika iránt, azért, hogy inspirálja a hallgatót az autonóm és szervezett szakmai fejlődésre. Kritikusan tudja szemlélni saját munkáját. Törekedni fog tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére.								
Autonómia és felelősség:								
A tárgy fejleszti a hallgató logikai képességét, összefüggés értelmező képességét, ami fejleszti az autonóm felelősségvállaló képességet. A hallgató képes lesz autonóm módon értékelni szakmai környezetét, feladatait. Növekszik objektív döntési autonómia képessége is. Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért. - Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe. Fel tudja mérni, hogy képes-e egy rá bízott feladatot elvégezni.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Logisztika alapfogalmai, logisztikai rendszerek, teljesítménymutatók, ellátási lánc, beszerzés, áruszállítási módok, készletezés és raktározás alapjai, disztribúció,								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadás és gyakorlat formájában zajlik az oktatás, előadáson frontális oktatási mód, ppt. Kivetítés, gyakorlaton interaktív feladatmegoldások, ált egy bemutató feladat, 2-3 feladat órai saját munka, 1-2 házi gyakorló feladat, ami vagy a ppt-en vagy a feladat gyűjteményben van.

Értékelés

A kollokviumi jegyet a szorgalmi időszakban szerzett gyakorlati jegy és a vizsgaidőszakban tett írásbeli vizsga átlaga adja.

Az előadást rendszeresen látogatók a gyakorlati jegy és a szorgalmi időszakban megírt dolgozatok alapján megajánlott jegyet kaphatnak a félév végén.

Kötelező szakirodalom:

Szegedi Zoltán - Prezenszki József: Logisztika-menedzsment Kossuth Kiadó, Budapest, 2008. ISBN: 9789630959124
Körmendi L.- Pucsek (2009): Logisztika Példatár, SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai ZRt. Budapest, ISBN: 978 963 638 291 9

Némon Z. –Sebestyén L. –Vörösmarty Gy. (2006): Logisztika, Folyamatok az ellátási láncban., Példatár, Kereskedelmi és Idegenforgalmi továbbképző Kft. Budapest, ISBN: 963 637 247 0

Ajánlott szakirodalom:

Russel-Taylor (2003): Operations Management, Prentice Hall, USA, , ISBN 0-13-049363-5

Chikán Attila - Demeter Krisztina: Az értékteremtő folyamatok menedzsmentje AULA KIADÓ KFT, Budapest, 2006. ISBN: 9789639585218

Peter R. Attwood - Nigel Attwood (1992): Logistics of a distribution system. in Aldershot by Gower
Benson, D. - Bugg, R. – Whitehead, G. (1994): Transport and logistic. Woodhead-Faulkner (Publishers) Limited, Hertfordshire.

Emmett, S. (2009): Excellence in Freight Transport: How to Better Manage Domestic and International Logistics Transport Cambridge Academic, ISBN: 1903499496

Heti bontott tematika	
1.	EA.: A logisztika- menedzsment alapjai; a logisztika a vállalati gazdálkodás rendszerében; teljes költség-koncepció GYAK: Produktivitás és versenyképesség: termelékenységi mutatók számítása TE* készség szintű termelékenységi mutatók számítása, logisztika helye a gazdálkodásban
2.	GYAK: A termelés eredményének a kiszámolása, Az egységköltség kiszámítása, TE készség szintű egységköltség kiszámítása
3.	EA.: Logisztikai vevőkiszolgálás: Logisztikai rendszerek, teljesítménymutatók, rendelés-feldolgozás GYAK: Szállító értékelési módszerek, számítások TE készség szintű teljesítménymutató számítások
4.	GYAK: Termelésirányítás: termelésszervezés és irányítás, TE készség szintű
5.	EA.: A beszerzés menedzsmentje: feladatai, beszállítás-irányítási rendszerek GYAK: MRP I. számítások TE készség szintű MRP I. számítások
6.	EA.: A beszerzés menete, lépései GYAK: a beszerzés gyakorlata, a megrendelő levél, visszaigazoló levél, átvételező okmányok TE készség szintű okmány ismeret
7.	EA.: Az áruszállítás menedzsmentje; Közúti áruszállítás, vasúti áruszállítás, vízi áruszállítás, légi áruszállítás, csővezeték áruszállítás, kombinált áruszállítási rendszerek GYAK: Folyamat-elrendezés tervezése: blokk diagram módszer, Muther's grid módszer TE készség szintű folyamat-elrendezés tervezés
8.	GYAK: Szállítványozási döntéselemzési eszközök: szállítványozási modell TE döntési módszerek ismerete, döntési képességek fejlesztése készség szintűre
9.	EA.: Készletezés-raktározás; fizikai folyamatok irányítása GYAK: Szállítványozási döntéselemzési eszközök: átrakodási modell TE ismeret szintű tudás a szállítványozási döntési folyamatokról
10.	GYAK: Előrejelzés: idősoros módszerek TE kockázat-észlelő képesség emelkedése
11.	EA.: Készletezés-raktározás; fizikai folyamatok irányítása I. GYAK: Készletértékelés TE készség szintű készletérték számítások
12.	GYAK: ABC elemzés, módszerismeret TE képesség szintű készletelemzés
13.	EA.: Az ellátási-lánc menedzsment: folyamatok és jelenségek az ellátási-láncban I. GYAK: Raktárgazd. Mutatószámok, TE készség szintű mutatószám ismeret
14.	Ea: Az ellátási-lánc menedzsment: folyamatok és jelenségek az ellátási-láncban II. GYAK: Beszámolók ki TE készség szintű logisztikai rendszerismeret és gondolkodás

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Tudásgazdaság			Kódja:	GT_AGML507-17
		angolul:		Knowledge Economy				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Kovács István	beosztása:	egyetemi adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék az információ alapú gazdaság és a tudásgazdaság legfontosabb alapfogalmait, összetevőit, gyakorolják a közgazdaságtani elemzés eszközeinek alkalmazását tudástermékek piacára, célja továbbá esettanulmányokkal hozzájárulni a témával kapcsolatos megfelelő szemlélet, a komplex gondolkodás kialakításához.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Tisztában van a szervezetek és intézmények létrehozására, struktúrájuk, szervezeti magatartásuk kialakítására és változtatására vonatkozó alapelvekkel és módszerekkel.								
Képesség: A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd: Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
Autonómia és felelősség: Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus 3 nagy tematikai egységből épül fel. A kurzus első harmadában a tudás, mint jószág közgazdaságtani tulajdonságaival, piacának definiálásával és elemzésével foglalkozunk. A második egység a tudás keletkezésének és transzformációjának folyamatával foglalkozik, valamint ennek gazdasági következményeit elemzi. A harmadik része a félévnek a szervezeti tudással és szervezeti tudás irányításával foglalkozik.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás diák használatával. Szemináriumi keretek között csoportfeladatok megoldása, amely órai keretek között és óráról órára történő feladatokat is tartalmaz. Az otthoni feldolgozásra kiadott feladatokról prezentáció keretében számolnak be a hallgatók.								
Értékelés								
A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50% - 59% – elégséges 60% - 69% – közepes 70% - 84% – jó 85% - 100% – jeles								

Kötelező szakirodalom:

Davenport, T. H. – Prusak, L. (2001): Tudásmenedzsment (Working Knowledge) Kossuth Kiadó, 2001

Ajánlott szakirodalom:

Bögel György (2012): Terepszemle: tanulmányok és feljegyzések az infokommunikációs világról. Typotex Kiadó Budapest.

Szabó Katalin - Hámori Balázs (2006): Információgazdaság, Akadémia Kiadó

Bencsik Andrea (2013): Best Practice a tudásmenedzsment rendszer kiépítésében. Pearson, 2013.

Rooney, D. – Hearn G. – Ninan, A. (2005): Handbook on the Knowledge Economy. Edward Elgar Publishing, Northampton, Mass. Ch 1.; Ch. 12 – Ch 15; Ch 18 – Ch. 20.

Arena, R. – Festré, A. – Lazaric, N. (2012): Handbook of Knowledge and Economics. Edward Elgar Publishing, Northampton, Mass. Ch. 20.

Heti bontott tematika	
1.	A tudás-gazdaságtan alapfogalmai TE*: A tudás-gazdaságtan alapfogalmainak és koncepcióinak megismerése
2.	A tudáspiacok: szereplők TE: Képes bekezelgázálalni és beazonosítani a tudáspiacok szereplőit.
3.	A tudáspiacok: a tudáspiacok működése TE: Képes bemutatni, hogy milyen erők hajtják a tudáspiacokat és mi határozza meg a működést
4.	A tudásgazdasági rendszer I.: A tudáspiacok makróökonómiai vonatkozásai TE: Képes bemutatni a tudáspiacok makrógazdasági szerepét
5.	A tudásgazdasági rendszer II.: A klasszikus közgazdaságtani elemzési eszközök használhatósága TE: Képes beazonosítani a klasszikus közgazdaságtani elemzési eszközök alkalmazhatóságának határait és a lehetséges alternatívákat
6.	Tudásteremtés TE: Képes bemutatni a tudásteremtés folyamatát, annak különböző modelljeit.
7.	Tudáskodifikálás I.: Kodifikálás hagyományos eszközei és gazdasági hatásuk TE: Képes a kodifikálás technológiai hatását elemezni.
8.	Tudáskodifikálás I.: A digitális kodifikálás és az információs termékek gazdaságtana TE: Képes a digitális termékek gazdasági hatását koherens keretben szemlélni.
9.	Tudásrendszer építése TE: Képes a tudásrendszerek elemeit meghatározni, egy koherens modellt bemutatni
10.	Tudástranszfer TE: Képes a tudásrendszeren belüli tudásáramlásokat beazonosítani.
11.	Tudásrendszerek működése TE: Képes a rendszereken belüli ösztönzőket beazonosítani és a működésre gyakorolt hatásukat elemezni.
12.	Tudásszerepek és –kéességek TE: Képes tudásszerepeket rendelni a szervezet tagjaihoz és a képeességihiányokat beazonosítani.
13.	Tudásrendszert segítő technológiák TE: Képes megismerni és értékelni a tudásmenedzsmenthez kapcsolható digitális eszközöket.
14.	A fél éves munka összefoglalása TE: A fél éves tanulmányok áttekintését követően rendszerszemléletben tudja kezelni az anyagokat.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Minőségmenedzsment				Kódja:	GT-AGML504-17
		angolul:		Quality management					
Felelős oktatási egység:									
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Darnai Balázs		beosztása:	ügyvivő-szakértő
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
A termékekkel, szolgáltatásokkal szemben támasztott jogi, szabvány és vevői követelmények értelmezése, részletes megismerése, azzal a céllal, hogy a hallgatóink a vállalati termék- és szolgáltatás előállítás során ezeknek a követelményeknek a kielégítésében aktív szerepet tudjanak vállalni. Ez a szerepvállalás lehet a működő rendszerekhez történő alkalmazói csatlakozás, illetve ezeknek a minőségirányítási rendszereknek a folyamatos fejlesztése. A megszerzett ismeretek adjanak megfelelő szemléletet és ezzel együtt technikai, módszertani tudást a minőségügyi kihívásokhoz.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó minőségbiztosítási szakterületek alapjait.									
A hallgatók értik a termékek és szolgáltatások minőségét meghatározó dimenziókat, az ehhez kapcsolódó minőség definíciókat. Ismerik a minőség nagy alakjainak elméleteit, gondolatait, a vállalatokon belüli alkalmazásukkal kapcsolatos főbb irányokat, problémákat.									
Ismerik a szabványosítás, tanúsítás, akkreditálás jelentőségét, tudják az Európai unió szabványosítással, termékfelelősséggel kapcsolatos irányelveit.									
Ismerik a vállalkozások számára kötelező HACCP, GMP rendszerek működésének jogszabályi háttérét, az ISO rendszerek bevezetésének elveit, és az önértékelés lehetőségeit									
Képesség:									
Képes gazdasági társaságok minőségirányítási rendszerének működtetésében szerepet vállalni.									
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg a minőségfejlesztésével kapcsolatban.									
Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti/minőségügyi folyamatokat, a kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.									
Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események, minőséggel kapcsolatos változtatások komplex következményeinek meghatározására.									
Alkalmazni tudja a minőségügyi problémák megoldásának technikáit, a probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeire és korlátaira tekintettel.									
Attitűd:									
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő és alapvető minőségügyi ismeret és tudás birtokában a későbbi tanulmányai során és a végzés után tudja értelmezni és értékelni a minőségüggyel kapcsolatos új szakmai információkat, és kutatási eredményeket továbbá ezen tudását folyamatosan gyarapítsa.									
Nyitott a minőségfejlesztéshez nélkülözhetetlen változásokra, csoportos munka során konstruktív, együttműködő, kezdeményező.									
Törekszik a minőségügyben történő változások követésére és megértésére.									
Autonómia és felelősség:									
Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, minőségfejlesztési munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért.									
Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.									

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A minőségügy alapfogalmai, fogyasztó, termék és szolgáltatás minőség. A minőségügy fejlődése, minőségügyi modellek. Minőségbiztosítás, HACCP. Minőségirányítási rendszerek, ISO, TQM. A szabványosítás alapfogalma, előnye a szabványosítás szervezetei. Auditálás, tanúsítás. Minőségmenedzsment eszközei. LEAN és minőség.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

esettanulmány megoldás, csoportos feladatok

Értékelés

Az értékelés 5 fokozatú skálán történik a félévközi teljesítmény és az év végi vizsga alapján.

Kötelező szakirodalom:

Bálint Julianna (2009): Minőség (tanuljunk, tanítsunk és valósítsuk meg). Kiadó:Terc Kft.
A.R., Tenner – I.J., De Torro (1997):Teljes körű minőségmenedzsment (TQM).Műszaki Könyvkiadó.
Kövesi János- Topár József (2006): A minőségmenedzsment alapjai. Kiadó: TYPOTEX , Budapest.

Ajánlott szakirodalom:

Varga Emilné Szűcs Edit (2005): Minőségmenedzsment. Kiadó: Campus Kiadó, Debrecen.
Joel E. Ross – Susan Perry (2004): Total Quality Management, Text, Cases and Readings. 3rd Edition, Vanity Books International.
Foster S. Thomas (2010): Managing Quality. 4th edition. Pearson Prentice-Hall, New-Jersey.

Heti bontott tematika	
1. hét	Bevezetés, témakörök ismertetése,
	TE: a hallgatók ismerik a választható esettanulmányok témaköreit
2. hét	A minőség elméletének fejlődése
	TE: A hallgatók ismerik a minőség nagy alakjainak elméleteit, gondolatait, a vállalatokon belüli alkalmazásukkal kapcsolatos főbb irányokat, problémákat.
3. hét	Szabványosítás szerepe, jelentősége, alkalmazása. Új megközelítésű irányelvek, harmonizált szabványok.
	TE: A hallgatók értik a szabványosítás szerepét, előnyét a gazdasági életben. Ismerik a szabványosítás európai és hazai szervezeteit, a szabványok létrehozásának folyamatát. A hallgatók ismerik az EU minőséggel kapcsolatos elvárásait, a direktívákban szabályozott kérdéseket.
4. hét	Termékfelelősség, CE jelölés és Keymark
	A hallgatók ismerik a termékfelelősséggel kapcsolatos európai uniós irányelveket, a termékfelelősség alól való mentesülés lehetőségeit. A CE jelölés kritériumait és a Keymark jelölés specifikumait.
5. hét	Formalizált minőségirányítási rendszerek (ISO 9001)
	TE: A hallgatók tisztában vannak a vállalkozások működése kapcsán kötelezően és lehetőség szerint bevezethető minőségirányítási rendszerekkel, azok működésének alapelveivel és az azoktól elvárható eredményekkel.
6. hét	Formalizált minőségirányítási rendszerek (HACCP)
	TE: A hallgatók tisztában vannak az élelmiszeripar területén működő vállalkozások működése kapcsán kötelezően és lehetőség szerint bevezethető minőségirányítási rendszerekkel, ezen belül a HACCP működési elveivel és követelményeivel.
7. hét	Folyamatszabályozás
	A hallgatók ismerik a folyamatszabályozás gyakorlati alkalmazásának lehetőségeit.
8. hét	Folyamatmenedzsment
	TE: A hallgatók ismerik a folyamatmenedzsmenthez kapcsolódó alapfogalmakat, a folyamatmenedzsment megközelítésmódjait, valamint a folyamatok elemzéséhez és fejlesztéséhez szükséges leírásának, grafikai megjelenítésének lehetőségeit és jelentőségeit.
9. hét	TQM - Total Quality Management
	TE: A hallgatók tisztában vannak a vezetés minőségben betöltött szerepével, ismerik a TQM kialakulását, alapelveit és szemléletét, a vállalkozások működése során abból adódó előnyöket és lehetőségeket.
10. hét	Minőségtechnikák
	TE: A hallgatók tisztában vannak az alapvető minőségtechnikák szerepével a minőségmenedzsmentben, alkalmazásuk jelentőségével és gyakorlati hasznosságával.
11. hét	Lean management alapjai
	TE: A hallgatók ismerik a lean menedzsment alapelveit, a 7 veszteséget, és a minőségfilozófiai megközelítésmódját, legfontosabb célkitűzéseit és értékeit.
12. hét	EFQM modell és minőségdíjak
	TE: A hallgatók ismerik a minőség menedzsment kapcsán a vállalatok működése során alkalmazható önértékelési rendszerek kritériumait, működésének alapelveit, és a fejlesztés lehetőségeit és képesek ezek gyakorlati alkalmazására a vállalati esettanulmányok alapján.
13. hét	Balanced Scorecard - kiegyensúlyozott mutatószámrendszer
	TE: A hallgatók ismerik a stratégiai tervezés BSC-vel történő alkalmazását, nézőpontjait és jelentőségét a minőségirányításban.
14. hét	Elővizsga ZH
	TE: A hallgatók számot adnak a minőségirányítás és minőségmenedzsment témakörében megszerzett tudásukról.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Munka- és üzletvitel szervezés		Kódja:	GT_AGML505-17	
		angolul:		Work and business administration				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Barizsné Dr. Hadházi Edit		beosztása:	egyetemi adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	-		beosztása	-
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A kurzus gyakorlati oldalról közelíti meg az üzletviteli, tervezési, szervezési, irányítási, ellenőrzési feladatokat. Felkészíti a hallgatókat, hogy kis és közepes vállalkozások általános menedzseri, menedzser asszisztensi feladatait ellássák, nagyobb vállalatok funkcionális egységeinél pedig a felsőbb szintű vezetők munkáját segítsék.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projektvezetés szabályait és etikai normáit. Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a projekt előkészítésnek, indításának és ellenőrzésének alapvető lépéseit. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit.								
Képesség:								
Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, irányít és ellenőriz. Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi.								
Attitűd:								
Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. Nyitott a munkahelyi problémák közös megoldására, munkatársakkal és vezetőikkel való együttműködésre.								
Autonómia és felelősség:								
Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért. Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben képesítése szerinti gazdasági tevékenységet szervez, irányít és ellenőriz. Projektek, csoportmunkák, szervezeti egységek tagjaként a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus során a következő témaköröket tekintjük át: szervezetelméleti alapismeretek, szervezeti struktúrák, folyamat- és munkaszervezés, üzleti kommunikáció szóban és írásban, projektmenedzsment alapismeretek, időgazdálkodás, csoportmunka a gyakorlatban, időgazdálkodás és vezetői időgazdálkodás, üzleti etikett és protokoll, empirikus kutatások a munkaszervezés témakörében, új menedzsment paradigmák.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók a félév során lehetőséget kapnak a tanult témakörök elméleti és gyakorlati szempontú megismerésére. A fenti témaköröket egyéni és csoportos feladatok során dolgozzuk fel, ennek során fejleszthetik munkaszervezési és folyamatszervezési ismereteiket egyaránt.								
Értékelés								
Egyéni és csoportfeladatok, zárthelyi dolgozat, házi dolgozat készítése, hallgatói előadások alapján.								

Kötelező szakirodalom:

Dobák Miklós – Antal Zsuzsanna (2013): Vezetés és szervezés, Szervezetek kialakítása és működtetése, Akadémiai Kiadó

Bakacsi Gyula (2004): Szervezeti magatartás és vezetés, Aula Kiadó

Dobák Miklós (2008): Szervezeti formák és vezetés, Akadémiai Kiadó Zrt.

Peter Hobbs (2000): Projektmenedzsment, Scolar Kiadó

Ajánlott szakirodalom:

Vezetéstudomány folyóirat rendszeres tanulmányozása.

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, alapfogalmak ismétlése, csoportok kialakítása TE: Ismerteti a vállalati működés alapvető fogalmait, folyamatait.
2.	Szervezetelméleti alapok TE: Ismerteti a menedzsment történeti fejlődését, irányzatait.
3.	Szervezetek felépítése TE: Ismerteti a szervezetek strukturális felépítésének modelljeit, beleértve a Mintzberg-féle tipológiát is.
4.	Folyamat- és munkaszervezés TE: Ismerteti a folyamatok típusait, a folyamatoptimalizálás és a folyamat-újraszervezés alapjait, a munkaszervezés legfontosabb lépéseit, a munkakörök kialakításának, elemzésének és változtatásának módjait.
5.	Üzleti kommunikációs szóban TE: Ismerteti az üzleti kommunikáció szóbeli formáit (előadás, üzleti tárgyalás), a non-verbális kommunikáció legfontosabb jeleit.
6.	Üzleti kommunikáció írásban I. TE: Ismerteti az üzleti kommunikáció írásbeli formáit (üzleti levél, jelentés, jegyzőkönyv, feljegyzés, emlékeztető), a hallgatók gyakorlatot szereznek ezek elkészítésében.
7.	Üzleti kommunikáció írásban II. TE: Ismerteti az üzleti kommunikáció írásbeli formáit (nyugta, elismervény, meghatalmazás, számla), a hallgatók gyakorlatot szereznek ezek elkészítésében. Ismerteti az iratkezelés szereplőit, feladatait, folyamatait, az irattárazás legfontosabb elemeit, az iratok selejtezésének feltételeit.
8.	Projektmenedzsment alapok TE: Ismerteti a projekt fogalmát, szereplőit, a projekt-menedzsment folyamatát.
9.	Időgazdálkodás, vezetői időgazdálkodás TE: Ismerteti az időgazdálkodás fogalmát, segíti a helyes időmenedzselés kialakítását a befolyásoló tényezők bemutatása révén.
10.	Csoportépítés TE: Ismerteti a csoportmunka folyamatát, annak feltételeit. Befogadóvá teszi a hallgatót a csoportmunkára, segíti saját csoportszerepük megismerését.
11.	Üzleti etikett, protokoll alapismeretek TE: Ismerteti az üzleti etikett és protokoll alapjait hazai és nemzetközi környezetben egyaránt.
12.	Empirikus kutatások a munkaszervezés témakörében I. TE: Ismerteti a legfrissebb munkaerő-piaci trendeket, segíti a hallgatókat az ezekhez történő alkalmazkodásban.
13.	Empirikus kutatások a munkaszervezés témakörében I. TE: Ismerteti a legfrissebb munkaerő-piaci trendeket, segíti a hallgatókat az ezekhez történő alkalmazkodásban.
14.	Új menedzsment paradigmák TE: Ismerteti a legújabb tudományos eredményeket a menedzsment területén, ösztönzi a hallgatókat ezek önálló követésére, esetleges alkalmazására.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Munkajogi és társadalombiztosítási ismeretek			Kódja:	GT_AGML506-17	
		angolul:		Introduction to Labour Law and Social Security Insurance					
Felelős oktatási egység:				DE GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Törő Emese		beosztása: egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
megismerkedjenek a verseny- és a közszférában létesíthető foglalkoztatási jogviszonyok fajtáival és tartalmi sajátosságaival, különös tekintettel az individuális munkajog jellemzőire. A tipikus munkaviszony jellemzői mellett a hallgatók betekintést nyernek az atipikus munkaviszonyok speciális jogi szabályozásába is, valamint a kollektív munkajog intézményeibe. A kurzus keretében bemutatásra kerülnek a társadalombiztosítási jog alapvető rendelkezései is, amelynek során a hallgató megismerkedhetnek az egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási ellátások formáival és feltételeivel, valamint az ellátások fedezetével.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
A hallgató olyan alapvető munkajogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző foglalkoztatási jogviszonyok alapvető sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A verseny- és közszféra foglalkoztatási jogviszonyainak rendszere, foglalkoztatási formák elhatárolási szempontjai. 2. A munkaviszony tipikus szabályai, valamint az atipikus munkaviszony formái és jelentőségük. 3. A társadalombiztosítási jog alapvető szabályai.									
Képesség:									
Legyen tisztában a különböző foglalkoztatási formákra jellemző speciális sajátosságokkal, ismerje azok tartalmi sajátosságait.									
Tudja elhelyezni a munkavégzési formák között a tanult jogviszonyokat, ismerje az elhatárolási szempontjaikat.									
Legyen tisztában az egyes egészség- és nyugdíjbiztosítási ellátások igénybevehetőségének formáival és feltételeivel, az egyes foglalkoztatási jogviszonyokhoz kapcsolódó járulékfizetési szabályokkal.									
Legyen képes az adott foglalkoztatási jogviszony – elsősorban a munkaviszony - esetén a létesítésére, a tartalmi sajátosságaira és a megszüntetésére vonatkozó alapvető szabályok felismerésére, illetve meghatározására.									
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. munkába lépése esetén a létesítendő foglalkoztatási jogviszony tekintetében a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.									
Attitűd:									
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő munkajogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse a gazdasági szféra foglalkoztatási jogviszonyainak típusait, a munkája során felmerülő alapvető jogintézményeket (munkaszerződés, tanulmányi szerződés, versenytilalmi megállapodás kötése, munkaviszony módosítása, megszüntetése esetén) magabiztosan és szakmailag megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.									
Autonómia és felelősség:									
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a munkajog és társadalombiztosítás intézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten jogilag megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt a foglalkoztatási jogviszony formáit és tartalmát érintő kérdésekben.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A munkajog rendszere, tagozódása. A munkavégzésre irányuló jogviszonyok fajtái és rendszere a verseny- és közszférában. Az egyéni és a társas vállalkozás keretében végzett munka jogi sajátosságai. A munkaviszony létesítése, alanyi köre. A munkaszerződés tartalmi elemei. A munkáltató és munkavállaló jogai és kötelezettségei. A munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás lehetőségei (átírányítás, kiküldetés, kirendelés). A munkaidő szabályozása. A pihenőidő fajtái és jellemzői. A munka díjazásának szabályai. A cafetéria munka- és adójogi szabályai. A munkajogi									

kártérítési felelősség. A munkaviszony megszűnése és megszüntetése. Atipikus munkaviszonyok. A kollektív munkajog intézményei. A társadalombiztosítás jellege, a biztosítottak köre. Az egészségügyi ellátások formái és feltételei. A nyugdíjrendszer pillérei, a saját jogú és hozzátartozói nyugellátások köre. A rehabilitációs ellátások formái. A járulékfizetés szabályai.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Prezentáció tartása egy választott témakörből, amely a magyar és nemzetközi szakirodalom feldolgozását teszi szükségessé. Előadás, igény szerint konzultáció, szemináriumon a joggyakorlat megismerése jogesetek bemutatásán keresztül.
Értékelés Az aláírás megszerzésének feltétele egy kiselőadás tartása a megadott témakörökből. A félév során megajánlott jegy szerezhető 2 sikeres (legalább 50-50%-os teljesítésű) zh alapján. A vizsgaidőszakban a számonkérés módja írásbeli kollokvium. 2-es (elégséges) érdemjegy: a maximálisan elérhető pontok 50 %-ától.
Kötelező szakirodalom: Károlyi-Prugberger-Törő: Munkajog és társadalombiztosítás, 2017. Bíbor Kiadó, Miskolc.
Ajánlott szakirodalom: Prugberger-Nádas: Európai és magyar összehasonlító munka-és közszolgálati jog. Prugberger Tamás: Magyar munkajogi reform európai kitekintéssel. Novotni Kiadó, Miskolc, 2013.

Heti bontott tematika	
1. hét	A munkajog rendszere, tagozódása: A munkajog jogági sajátosságai, a diszpozitív és a kógens szabályozás értelmezése. A kollektív és az individuális munkajog rendszere. A munkavégzésre irányuló jogviszonyok fajtái: A foglalkoztatási viszonyok a versenyszférában. A munkaviszony és a polgári jogi jogviszony elhatárolási szempontjai. Egyéni vállalkozó és társas vállalkozó munkavégzése. A közalkalmazotti és köztisztviselői jogviszony. TE: Ismeri a munkajog rendszerszintű tagozódását, az egyéni és a kollektív munkajog szabályozási körét a versenyszféra és a közsféra tekintetében. Ismeri a köz- és versenyszférában létesíthető munkavégzési jogviszonyok fajtáit, elhatárolási szempontjait.
2. hét	A munkaviszony létesítése, alanyi köre: A munkáltató és a munkavállaló személye. A munkaszerződés alaki és tartami követelménye. TE: Ismeri, hogy ki és milyen feltételekkel létesíthet munkaviszonyt, s a munkaszerződésnek milyen szükségképpen, kötelező és lehetséges tartalmi elemei vannak
3. hét	A munkáltató és munkavállaló jogai és kötelezettségei: A munkaviszony tartami sajátosságai, a feleket megillető jogok és terhelő kötelezettségek rendszere a munkajogi alapelvek és a tételes szabályozás alapján. A munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás lehetőségei: A munkáltatói utasítási jog terjedelme: átirányítás, kiküldetés, kirendelés elrendelésének jogszerűségi kritériumai. TE: Ismeri a munkáltató és a munkavállaló egymással szembeni jogait és kötelezettségeit, azok megsértésének szankcióit. Alapos ismereteket sajátít el abban a tekintetben, hogy a munkáltató egyoldalúan milyen munkaszerződéstől eltérő munkavégzésre utasíthatja a munkavállalót, s erre milyen garanciális szabályok vonatkoznak.
4. hét	A munka díjazásának szabályai: A munkabér fajtái (időbér, teljesítménybér, kombinált bér) és elemei. Az alapbér és a bérpótlékok szabályai, a nem rendszeres juttatások fajtái. A cafetéria munka- és adójogi szabályai: A béren kívüli juttatások rendszere, a cafetéria alkalmazási feltételei, elemei. Az adómentes, a kedvezményes és általános adózású juttatások köre, a rekreációs keret. TE: Ismeri a munkabér megállapításának lehetőségeit és szabályait, a munkabér részeként kifizetésre kerülő eseti juttatások formáit (jutalom, jutalék, prémium). Ismeri a béren kívüli juttatások alkalmazásának munkajogi és adózási szabályait.
5. hét	A pihenőidő fajtái és jellemzői: A munkaközi szünet, a napi pihenőidő, a heti pihenőidő és a szabadság kiadásának jogszerűségi kritériumai. TE: Ismeri a munkavállalót megillető pihenőidők fajtáit, mértékére, díjazására és kiadására vonatkozó szabályokat.
6. hét	A munkaidő szabályozása: A munkaidővel kapcsolatos alapfogalmak. A teljes munkaidő, a munkaidő beosztás szabályai. A rendkívüli munkavégzés elrendelése és díjazása. TE: Részletes ismeretekkel bír a napi, heti munkaidő mértékéről és beosztásáról, az általános, egyenlőtlen, rugalmas, kötetlen és osztott napi munkaidőről, valamint a munkaidőkeret alkalmazásának céljáról.
7. hét	1. Zárthelyi dolgozat. Középpontban állnak a munkaviszony létesítésének szabályai, a munkaviszony tartalmi sajátosságai, a munkaidő és a pihenőidő jogszerű megállapításának szabályai. TE: Ismeri a munkaszerződés kötésének jogszerűségi kritériumait és a felek jogállását, a kialakítható munkarend szabályait és a munkavállalót megillető pihenőidők formáit és kiadásának szabályait.

8. hét	A munkajogi kártérítési felelősségi rendszer: A munkavállaló általános (szubjektív) és speciális (objektív) kártérítési felelőssége. A munkáltató kártérítési felelőssége. TE: Ismeretekkel bír a felek által a munkaviszonyból eredő károkozásért való felelősségi alakzatok alapvető szabályairól.
9. hét	A munkaviszony megszűnése és megszüntetése: A munkaviszony automatikus megszűnésének esetei. A felek jognyilatkozata általi megszüntetési formák: közös megegyezés, felmondás, azonnali hatályú felmondás jogszerűségi kritériumai. TE: Ismeri a felmondási jog feltételeit, okait, a felmondási idő, felmentési idő és végkielégítés alkalmazásának szabályait, az indoklás nélküli és a szankciós azonnali hatályú felmondás gyakorlásának jogszerűségi kritériumait.
10. hét	Atipikus munkaviszonyok formái: A vezető állású alkalmazottak köre és jogállása, a határozott idejű munkaviszony, távmunka, bedolgozói jogviszony, egyszerűsített foglalkoztatás, munkavégzés behívás alapján, munkakör megosztása, több munkáltató által létesített munkaviszony sajátosságai. TE: Ismeri az atipikus munkaviszony fogalmát, formáit és speciális szabályait.
11. hét	A kollektív munkajog intézményei: Érdekegyeztetés fórumai és jogköre. A szakszervezet jogosítványai. A kollektív szerződés megkötése, tartalma. Az üzemi tanács megválasztásának szabályai, működése, jogköre. Az európai üzemi tanács szerepe. A sztrájkjog. TE: Alapos ismeretekkel bír a munkavállalók egészét érintő munkaügyi kapcsolatok egyes intézményeiről, lényegéről.
12. hét	A társadalombiztosítás szerepe, tagozódása: a biztosítottak köre. Az egészségügyi és nyugellátások formái és feltételei. A természetbeni és pénzbeli ellátások formái és feltételei. A saját jogú és a hozzátartozói nyugellátások igénybevételi formái. TE: Alapos ismeretekkel bír a biztosítottak által igénybe vehető ellátások köréről és feltételrendszeréről.
13. hét	A társadalombiztosítási ellátások fedezete: a foglalkoztató és a foglalkoztatott járulékfizetésének szabályai az egyes munkavégzési jogviszonyokhoz kapcsolódóan. TE: Alapos ismeretekkel bír a biztosított magánszemély egyéni járulékfizetése, az önálló vállalkozáshoz kapcsolódó járulékfizetési kötelezettség tekintetében, valamint a kifizető (munkáltató) foglalkoztatottakhoz kapcsolódó közterhei (szócho, eho) vonatkozásában.
14. hét	2. Zárthelyi dolgozat. Középpontban a munkaviszony megszüntetésének formái, a munkajogi felelősségi rendszer, az atipikus munkaviszonyok, a kollektív munkajog és a társadalombiztosítási jog. TE: Alapos ismeretekkel bír az egyéni és a kollektív munkajog, valamint a társadalombiztosítási jog alapvető sajátosságai tekintetében.

A tantárgy neve:		magyarul:		Bankmenedzsment			Kódja:	GT_AGML601-17
		angolul:		Bank management				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Tarnóczy Tibor Dr. habil. Becsky-Nagy Patricia		beosztása:	egyetemi docens egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Erste Bank vezető munkatársai		beosztása	külső oktatók
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
- megismerkedjenek a bankrendszer felépítésével és a pénzügyi intézmények főbb jellemzőivel, - a pénzügyi tevékenységek jogi szabályozásával, - a banki tevékenységek alapvető jellemzőivel, - a banki tevékenységek kockázataival, - a pénzügyi tevékenység felügyeleti kérdéseivel.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. - Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.								
Képesség:								
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. - Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel). - Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.								
Attitűd:								
- A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								
Autonómia és felelősség:								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

A kurzus célja, hogy a hallgató megismerkedjenek a bankrendszer felépítésével és a pénzügyi intézmények főbb jellemzőivel, a pénzintézeti tevékenységek jogi szabályozásával, a banki tevékenységek alapvető jellemzőivel, a banki tevékenységek kockázataival, a pénzintézeti tevékenység felügyeleti kérdéseivel.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A hallgatók az előadások keretében dolgozzák fel a megadott témákat, amelyek megértését gyakorlati példák segítik.
Értékelés A hallgatók vizsgálja írásbeli elméleti vizsga.
Kötelező szakirodalom: Kovács Levente – Marsi Erika [2019]: Bankmenedzsment -Banküzemtan. Alapítvány a Pénzügyi Kultúra Fejlesztéséért Baranyi et.al: Banki ismeretek tankönyv kijelölt fejezetei, KR-NKFT, Gyöngyös, 2016. Lentner, Cs. (szerk.): Bankmenedzsment - Bankszabályozás, pénzügyi fogyasztóvédelem, Nemzeti Közzolgálati és Tankönyvkiadó, Budapest, 2013. Ajánlott szakirodalom: Erdős, M. – Mérő, K.: Pénzügyi közvetítő intézmények, Akadémia kiadó 2010. Huszt, E.: Banktan. Tas Kft. 2003 Sági J.: Banktan. Saldo, Budapest, 2007. Várhegyi, É.: Bankvilág Magyarországon. Helikon Kiadó 2002.

Heti bontott tematika	
Hét	Téma / Képesség
1.	A pénzügyi intézmények és a bankrendszer főbb jellemzői, feladataik. Az üzletág és a környezeti összefüggései.
	A hallgató képes lesz a pénzügyi intézmények megkülönböztetésére.
2.	A pénzügyi intézmények és a bankok tevékenységét szabályozó jogszabályok. A bankok szerepe a gazdaságban.
	A hallgató képes lesz a pénzügyi intézmények megkülönböztetésére.
3.	A bankmenedzsment fogalma, feladatai és főbb jellemzői. A bankvezetés alapelvei. A bankvezetés háttérének elemei és eszközei.
	A hallgató képes lesz a bankmenedzsment feladatát megérteni.
4.	A bankok üzletpolitikai célrendszerének elemei: jövedelmezőség, likviditás, biztonság.
	A hallgató képes lesz a banki üzletpolitika főbb vonásainak az elkülönítésére.
5.	Bankmenedzsment feladatai a passzív bankügyleteknél. Különleges passzív bankügyletek. (refinanszírozás, repo-ügyletek, penziós ügyletek).
	A hallgató képes lesz a passzív bankügyletek megkülönböztetésére, és átlátja azok menedzselési kérdéseit.
6.	Bankmenedzsment feladatai az aktív bankügyletek irányításában. Különleges aktív bankügyletek (faktorálás, forfetírozás, lízing- és külkereskedelmi tevékenységhez kapcsolódó hitelek).
	A hallgató képes lesz az aktív bankügyletek megkülönböztetésére, és átlátja azok menedzselési kérdéseit.
7.	Hitelkockázat banki szintű kezelése.
	A hallgató képes lesz a banki hitelkockázatok jobb megértésére, azok alapszintű kezelésére.
8.	Bankkártyák és hitelkártyák. Csekkok. Folyószámlahitelek.
	A hallgató részletesen megismeri a készpénz helyettesítő fizetési módok jellemzőit, használatuk előnyeit és hátrányait, részletes ismereteket szerez a folyószámla hitel működéséről.
9.	A Bázel II és III tőkeegyezmény.
	A hallgató képes lesz a banki kockázatok jobb megértésére.
10.	Banki kockázatok, banki kockázatkezelés főbb fajtái.
	A hallgató képes lesz a banki kockázatok jobb megértésére, és megismeri kezelésük lehetőségeit.
11.	Fedezetek érvényesítése, fedezetekkel kapcsolatos problémák
	A hallgató képes lesz átlátni a fedezetek kezeléseket kapcsolatos banki feladatokat.
12.	A banki treasury működése. A banki készpénz menedzsment alapvető feladatai. Banki likviditási kockázat, likviditási kockázat kezelése

	A hallgató képes lesz átlátni a banki készpénz menedzsment alapvető feladatait.
13.	Banki teljesítmény mérése, bankok pénzügyi mutatószámai.
	A hallgató képes lesz a banki teljesítménymérés mutatószámainak a használatára.
14.	A banki tervezés felépítése, rövid-közép és hosszú távú prognózisok a pénzintézeteknél.
	A hallgató képes lesz átlátni a banki tervezés főbb feladatait.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Bevezetés az ökonometriába		Kódja:	GT_AGML602-17	
		angolul:						
Felelős oktatási egység:								
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		beosztása:		
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		Dr. Gáll József		beosztása egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék meg a közgazdasági és pénzügyi ökonometria alapjait, amelyek széles körben alkalmazhatók a gazdasági elemzések során, továbbá egy alkalmas programcsomagban (nyelvben, R) alkalmazzák az eljárásokat esettanulmányokon.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: Ismeri az alapvető regresszió- és idősoranalízishez kapcsolódó problémákat, továbbá kockázatkezeléshez, derivatívaárazáshoz kapcsolódó numerikus módszereket.								
Képesség: Felismeri az alapvető regresszióval és idősoranalízissel megoldható problémákat, kockázatkezeléshez kapcsolódó kérdéseket, egyszerű programokat ír, beépített eljárásokat alkalmaz, értelmezi az eredményeket, ellenőrzi az egyes modellek alkalmazási feltételeit.								
Attitűd: Fogékony és nyitott az új ökonometriai ismeretek és modellek befogadására, azok kritikai elemzésére.								
Autonómia és felelősség: Feladatvégzéskor az ökonometria szakmai döntések során figyelembe veszi azok tágabb következményeit a vállalkozás tevékenységére.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
R-beli alapok, mátrixok, vektorok, adاتمűveletek. Lineáris regressziós problémák, nemlineáris regressziós esetek, modellszelekció, hibatagvizsgálat, analitikus idősorok, autoregresszió és tesztelése, ARIMA folyamatok, volatilitás és becslése, VaR becslések, összetett kockázati modell, opcióárazás, MC szimulációk.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A gyakorlati problémákat R-ben vizsgáljuk, a problémák megértését esettanulmányokkal segítjük az alapvető elméleti fogalmak, eredmények ismertetése mellett.								
Értékelés								
Érdemjegyek: 0-49% elégtelen, 50-59% elégséges, 60-69 % közepes, 70-84% jó, 85-100 jeles. (Az elért %-os eredmények esetén felső egészrészt veszünk.)								
Kötelező szakirodalom:								
Maddala, G. S. (2004): Bevezetés az ökonometriába. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, John C. Hull: Opciók, határidős ügyletek és egyéb származtatott termékek, Panem—Prentice-Hall, 1999. R segédletek, leírások (manual)								
Ajánlott szakirodalom:								
Ramanathan, R. (2003): Bevezetés az ökonometriába alkalmazásokkal. Panem, Budapest Hunyadi László – Vita László: Statisztika I-II, Aula Kiadó, Budapest, 2008								

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés. Valószínűségyszámítási és statisztikai ismeretek ismételése.
	Becslésmélet, nevezetes eloszlások.
2.	Valószínűségyszámítási és statisztikai ismeretek ismételése.
	Becslésmélet, nevezetes eloszlások.
3.	Az R alapjai
	Mátrix és vektorműveletek, adatimportálás, exportálás.
4.	Az R alapjai
	Leíró eszközök, elemi statisztikák R-ben.
5.	Hipotézisvizsgálatok.
	Néhány nevezetes próba, esettanulmányok, példák.
6.	Lineáris regressziós alapok.
	Modellillesztés R-ben.
7.	Lineáris és nemlineáris modellek illesztése.
	Modellfeltételek vizsgálata.
8.	Esettanulmányok regressziós modellekre.
	Illeszkedés jósága, modellszelekció R-ben.
9.	Idősormodellek, autokorreláció.
	Analitikus trendek, dekompozíciós modellek.
10.	ARIMA modellek alapjai.
	Esettanulmányok idősorokra.
11.	Esettanulmányok, ZH.
	Esettanulmányok, ZH.
12.	MC módszer. Összetett eloszlások. VaR és becslése. Opciók alapok.
	MC módszer alkalmazása, VaR becslések, volatilitás becslés.
13.	Opcióárazási alapok.
	Opcióár becslése, számítása.
14.	Összefoglalás.
	Gyakorlás.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Kockázatitőke-finanszírozás		Kódja:	GT_AGML603-17	
		angolul:		Venture capital				
Felelős oktatási egység:				Számviteli és pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Fazekas Balázs		beosztása:	tanársegéd
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja,								
hogy bővítse a Hallgatók eddigi ismereteit a vállalatfinanszírozás területén a kockázatitőke-finanszírozással.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait.								
Képesség:								
Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására.								
Attitűd:								
Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								
Autonómia és felelősség:								
Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus során a Hallgatók megismerhetik a kockázati tőke finanszírozás folyamatát, egyedi jellemzőit, szerepét a finanszírozási források között, valamint hatását a portfólió-vállalkozásokra. A nemzetközi valamint magyarországi fejlődéstörténete a kockázati tőkének szintén bemutatásra kerül különös figyelmet szentelve az aktuális trendeknek. Továbbá tárgyalásra kerülnek olyan témakörök, mint az állami szerepvállalás kérdése és az informális kockázatitőke-piac, melyek fontos szerepet játszanak a kockázatitőke-ágazat működése terén.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A tanulási folyamat az órákon feldolgozott témák otthoni lesajátítását teszi szükségessé. Ezen felül A hallgatóknak lehetősége nyílik egyes témakörök egyéni, illetve csoportos feldolgozására és előadására.								
Értékelés								
Az aláírás feltétele a szemináriumok rendszeres látogatása. Amennyiben a hiányzások száma meghaladja a 3 alkalmat, az aláírás megtagadásra kerül.								
A Hallgató gyakorlati jegyet kap a félév végén megírt zh. alapján. A Hallgatók a félév során esettanulmányok feldolgozásával és prezentálásával vagy a kockázatitőke-finanszírozás kérdésköréhez tartozó szabadon választott probléma prezentálásával lehetőséget kapnak plusz pontok szerzésére, ami zh. eredményüket maximum 10%-kal javíthatja. Az értékelés módja:								
60% alatt: 1, elégtelen								
60-69%: 2, elégséges								
70-79%: 3, közepes								
80-89%: 4, jó								
90-100%: 5, jeles								
A tanulmányi és vizsgaszabályzatnak megfelelően pótlási és javítási lehetőség kerül biztosításra a vizsgaidőszakban.								

Kötelező szakirodalom:

Az előadások anyaga.

Ajánlott szakirodalom:

Becskyné Nagy Patrícia (2008): A kockázati tőke hozzáadott és „elvett” értéke. Doktori értekezés, Debreceni Egyetem. 255. o.

Karsai Judit (2017): Furcsa pár. Az állam szerepe a kockázati tőke-piacon Kelet-Európában. Közgazdasági Szemle Alapítvány. Budapest

Karsai Judit (2012): A kapitalizmus új királyai - Kockázati tőke Magyarországon és a közép-kelet-európai régióban. Közgazdasági Szemle Alapítvány. Budapest

Makra Zsolt (szerk.) (2006): A kockázati tőke világa. Aula Kiadó Kft. Budapest

Heti bontott tematika	
1.	Tantárgyi követelmények ismertetése. A kockázati tőke tulajdonságai. A Hallgató megismeri a kockázatitőke-finanszírozás alapvető jellemzőit.
2.	A magántőke-befektetések jellemzői, a kockázati tőke helye a magántőke ágazatban. A Hallgató megismeri a magántőke-piac alapvető jellemzőit.
3.	A kockázati tőke fejlődéstörténete. A Hallgató megismeri a kockázati tőke jellemzőinek kialakulását.
4.	A befektetési folyamat lépései és jellemzői a kockázatitőke-finanszírozás során. (I.) A Hallgatók megismerkednek a befektetések kiválasztásával és értékelésével kapcsolatos alapokkal.
5.	A befektetési folyamat lépései és jellemzői a kockázatitőke-finanszírozás során. (II.) A Hallgatók megismerik a kockázati tőkések és portfólióvállalkozások együttműködését.
6.	A kockázati tőke keresleti oldalának bemutatása. A startupok és a startup-ökoszisztéma megismerése. A Hallgatók megismerik a startup vállalkozások jellemzőit és a működésüket befolyásoló legfontosabb környezeti tényezőket és intézményeket.
7.	A fiatal, innovatív vállalkozások értékelése és az értékelés során felmerülő problémák. A VC módszer. A Hallgatók megismerik a fiatal és innovatív vállalkozások értékelési lehetőségeit.
8.	Az értéktéremtés folyamata a kockázatitőke-finanszírozásban. A portfólió-vállalkozásokból történő kiszállási módok. A Hallgatók megismerik a kockázati tőkések hozzáadott értéket teremtő tevékenységeit és a kiszállási lehetőségeket.
9.	Az informális kockázatitőke-piac jellemzői, az üzleti angyalok és az angyalhálózatok. A Hallgatók megismerkednek az angyaltőke jellemzőivel.
10.	Az állami szerepvállalás eszközei és hatása a kockázatitőke-piacon. A hallgatók megismerik az állami szerepvállalás okait, eszközrendszerét, előnyeit és hátrányait elméleti és empirikus szempontból.
11.	Nemzetközi trendek a kockázatitőke-finanszírozásban. A Hallgatók megismerik a kockázati tőke teljesítményét a nemzetközi tapasztalatok alapján.
12.	A kockázatitőke-finanszírozás múltja, jelene és potenciális fejlődési pályái Magyarországon. A Hallgatók megismerik a magyarországi piac jellemzőit.
13.	Esettanulmányok feldolgozása, hallgatói prezentációk. A Hallgatók esettanulmányok feldolgozásán keresztül szintetizálhatják az elsajátított elméleteket és gyakorlati aspektusokat.
14.	Zh. megírása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Kockázatmenedzsment				Kódja:	GT_AGML604-17
		angolul:	Risk management					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	2	magyar
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Tarnóczy Tibor				beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:					beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók - megismerkedjenek a kockázat fogalmával, értelmezésével, - a vállalati kockázatmenedzsment és a kockázatmérés alapvető kérdéseivel, - megismerjék a pénzügyi kockázatokat és pénzügyi kockázatok csökkentési lehetőségeit, - képessé váljanak a megismert módszerek gyakorlatban történő alkalmazására.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: - Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. - Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.								
Képesség: - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. - Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel). - Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.								
Attitűd: - A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								
Autonómia és felelősség: - Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei A kurzus célja, hogy a hallgató megismerkedjen és képessé váljanak a kockázatkezelésben és a kockázatmenedzsmentben alkalmazható számítási módszerekkel és ábrázolási technikákkal, és képesek legyenek a megismert módszerek gyakorlatban történő alkalmazására.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók a gyakorlatokon a kockázat mérésének és kezelésének különböző módszereit sajátítják el. A gyakorlat alapvetően a Microsoft Excel lehetőségeire épít a feladatmegoldások során.

Értékelés

A hallgatók vizsgája gyakorlati részből áll, amely a gyakorlatokon megoldott feladatokhoz hasonló feladatok önálló megoldását jelenti.

Kötelező szakirodalom:

Tarnóczy T., Rózsa A., Fenyves V., Teutsch T.: A Microsoft Excel és az R statisztikai rendszer alkalmazása gazdasági-pénzügyi számításokban. Debreceni Egyetem Agrár- és Gazdálkodástudományok Centruma, Debrecen, 2011.

Tarnóczy T.: _Közgazdasági és pénzügyi számítások táblázatkezelő programokkal. Bessenyei Könyvkiadó, Nyíregyháza, 2007.

Tarnóczy T. – Novák I.: Statisztikai adatfeldolgozás számítástechnikai lehetőségei. Bessenyei György Kiadó, Nyíregyháza, 2006.

Ajánlott szakirodalom:

Bélyácz Iván: Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, Budapest, 2011.

Damodaran, A.: A Befektetések értékelése, Panem Könyvkiadó, 2006

Farkas Sz. – Szabó J.: A vállalati kockázatkezelés kézikönyve. Nordex Kft. Dialog Campus Kiadó, 2012.

Farkas Sz. – Ivanyos J. – Szabó J. : Kockázatkezelés és biztosítás. Budapest – Győr, 2015
[<http://dr.farkasszilveszter.hu/letoltes/706/>]

Hull, J. C.: Opciók, határidős ügyletek és egyéb származtatott termékek, Panem-Prentice Hall, 1999.

Jorion, P.: A kockázttalattott érték, Panem Kft., 1999

Marcus, A. J. – Bodie, Z. – Kane A.: Befektetések. Aula Kiadó, 2006

Bacon, C. R.: Practical portfolio performance: measurement and attribution. John Wiley & Sons Ltd., 2008.

Merna, T - Al-Thani, F.: Corporate Risk Management. John Wiley & Sons Ltd, 2008.

Mun, J.: Modeling Risk: Applying Monte Carlo Simulation, Real Options Analysis, Forecasting, and Optimization Techniques. John Wiley & Sons, Inc., 2006.

Heti bontott tematika	
Hét	Téma / Képesség
1.	A kockázat alapvető mérőszámainak számítása és értelmezése.
	A hallgató képes lesz kockázat alapvető mérőszámainak számítására és értelmezésére.
2.	A valószínűséggel kapcsolatos számítások az MS Excelben.
	A hallgató képes lesz a valószínűséggel kapcsolatos számítások elvégzésére az MS Excelben.
3.	A bizonytalanság figyelembe vétele kockázati számításokban.
	A hallgató képes lesz a bizonytalanság figyelembe vételére a kockázati számításokban.
4.	A kockázatotott érték számítása.
	A hallgató képes lesz A kockázatotott érték számítására és használatára.
5.	A kockázatszámításhoz kapcsolódó ábrázolási lehetőségek.
	A hallgató képes lesz kockázatelemzéshez kapcsolódó ábrák elkészítésére MS Excelben.
6.	Kockázatelemzési számítások (szcenárió-elemzés, célérték-keresés) MS Excelben.
	A hallgató képes lesz kockázatelemzési számítások elvégzésére MS Excelben.
7.	Kockázatelemzési számítások (szimuláció) MS Excelben.
	A hallgató képes lesz kockázatelemzési számítások elvégzésére MS Excelben.
8.	A hitelkockázat mérése.
	A hallgató képes lesz a hitelkockázathoz kapcsolódó feladatok megoldására.
9.	Az értékpapír-kockázathoz kapcsolódó feladatok megoldása.
	A hallgató képes lesz az értékpapír-kockázathoz kapcsolódó feladatok megoldására.
10.	Portfólió optimalizálás MS Excelben I.
	A hallgató képes lesz portfólió optimalizálásra az MS Excelben.
11.	Portfólió optimalizálás MS Excelben I.
	A hallgató képes lesz portfólió optimalizálásra az MS Excelben.
12.	Származékos ügyletekkel kapcsolatos feladatok megoldása MS Excelben.
	A hallgató képes lesz származékos ügyletekkel kapcsolatos feladatok megoldására az MS Excelben.
13.	Származékos ügyletekkel kapcsolatos feladatok megoldása MS Excelben.
	A hallgató képes lesz származékos ügyletekkel kapcsolatos feladatok megoldására az MS Excelben.
14.	

	Árfolyamkockázattal kapcsolatos feladatok megoldása az MS Excelben.
	A hallgató képes lesz árfolyamkockázattal kapcsolatos feladatok megoldására az MS Excelben.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Opcióértékelés			Kódja:	GT_AGML605-17
		angolul:		Option valuation				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Tarnóczy Tibor		beosztása	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
- megismerkedjenek a származékos ügyletek fogalmával és jellemzőivel, - megismerjék a származékos ügyletek piacát és kereskedését, - részletesen megismerjék az opció és a különböző opciós ügyletek jellemzőit, - megismerkedjenek a reálopciókkal és azok alkalmazásával, - megismerjék az opciós ügylettel kapcsolatos számításokat.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. - Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.								
Képesség:								
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. - Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel). - Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.								
Attitűd:								
- A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								
Autonómia és felelősség:								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a származékos ügyletek fogalmával és jellemzőivel, megismerjék a származékos ügyletek piacát és kereskedését, az opció és a különböző opciós ügyletek jellemzőit,								

megismerkedjenek a reálopciókkal és azok alkalmazásával, megismerjék az opciós ügylettel kapcsolatos számításokat.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Az előadásokon az egyes témakörök bemutatása történik, a hozzájuk kapcsolódó példákkal számításokkal. A számítások az R statisztikai rendszerben megtalálható modulok segítségével kerülnek bemutatásra.
Értékelés A számonkérés szóbeli vizsga formájában történik.
Kötelező szakirodalom: Bélyácz Iván: Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, Budapest, 2011. Hull, J. C.: Opciók, határidős ügyletek és egyéb származtatott termékek, Panem-Prentice Hall, 1999. Száz János. Pénzügyi termékek áralakulása. Aula Kiadó, Budapest, 2009.
Ajánlott szakirodalom: Bouzoubaa, M. – Osseiran, A.: Exotic Options and Hybrids. A Guide to Structuring, Pricing and Trading. John Wiley & Sons, Ltd, 2010. Brealey, R.A.-Myers, S.C.: Modern vállalati pénzügyek. Panem Kft., Budapest, 2005. Damodaran, A.: A Befektetések értékelése, Panem Könyvkiadó, 2006. Haug, E.D.: The Compleat Guide Option Pricing Formula. McGraw-Hill, 2007. Higham, D.J.: An Introduction to Financial Option Valuation. Mathematics, Stochastics and Computation. Cambridge University Press, 2004. Iacus, S.M.: Option Pricing and Estimation of Financial Models with R. John Wiley & Sons, Ltd, 2011. Marcus, A. J. – Bodie, Z. – Kane A.: Befektetések. Aula Kiadó, 2006 Mun, J.: Modeling Risk: Applying Monte Carlo Simulation, Real Options Analysis, Forecasting, and Optimization Techniques. John Wiley & Sons, Inc., 2006.

Heti bontott tematika	
Hét	Téma / Képesség
1.	Pénzügyi piacok és a tőzsde. A tőzsdei kereskedés.
	A hallgató képes lesz a pénzügyi piacokon eligazodni.
2.	A származékos ügyletek és alapvető jellemzőik.
	A hallgató képes lesz a származékos ügyletek értelmezésére, megismeri főbb jellemzőiket.
3.	A határidős ügyletek alapvető jellemzői.
	A hallgató képes lesz a határidős ügyletek között eligazodni.
4.	Az opciós ügylet jellemzői.
	A hallgató képes lesz az opciós ügylet értelmezésére.
5.	Egyszerű (vanilla) opciók.
	A hallgató képes lesz az opciós ügylet értelmezésére, és az opcióértékeléshez kapcsolódó egyszerűbb feladatok megoldására.
6.	Opcióárazás.
	A hallgató képes lesz opcióárazási feladatok megoldására.
7.	Opció-érzékenység: Görögök I.
	A hallgató képes lesz a görögök értelmezésére, és használatára.
8.	Opció-érzékenység: Görögök II.
	A hallgató képes lesz a görögök értelmezésére, és használatára.
9.	Opcióstratégiák I.
	A hallgató képes lesz opcióstratégiák kialakítására.
10.	Opcióstratégiák II.
	A hallgató képes lesz opcióstratégiák kialakítására.
11.	Egzotikus opciók.
	A hallgató képes lesz egzotikus opciók használatára.
12.	Reál opciók.
	A hallgató képes lesz a reálopciók használatára.
13.	Reálopció alkalmazások.
	A hallgató képes reálopciókkal kapcsolatos számítások elvégzésére.
14.	Kereskedés opciókkal.

	A hallgató megismerkedik az opciós kereskedés gyakorlatával.
--	--

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Költségvetési kapcsolatok joga		Kódja:	GT_AGML606-17	
		angolul:		Law of Budget and Taxes				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Törő Emese		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a gazdasági közjog tárgy keretében tanult adójogi ismereteiket tovább bővítsék. A kurzus során az adóigazgatási eljárás szabályai mellett a három nagy adótörvény, a személyi jövedelemadó, a társasági adó és az általános forgalmi adó szabályait sajátíthatják el részletesen, adófeladatok megoldása útján a hallgatók.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A hallgató olyan alapvető adójogi ismereteket sajátít el, amelyek révén képes eligazodni a vizsgált adónemek alapvető sajátosságai között elméleti és gyakorlati szinten egyaránt. A kurzus gyakorlatai három fő adónem köré fókuszálódnak:								
1. A magánszemélyek bármilyen jogviszonyból származó adóköteles jövedelmei, valamint a természetes személyekhez kapcsolódó vállalkozási formák (egyéni vállalkozó, mezőgazdasági őstermelő) adózása az szja alapján.								
2. A társas vállalkozások adózása a TAO alapján. 3. A fogyasztási típusú adók közül az általános forgalmi adó.								
Képesség:								
Legyen tisztában a vizsgált adónemek alanyi körével és tárgyi hatályával, az adóalap meghatározásának és az adókedvezmények érvényesítésének szabályaival.								
Legyen képes az adott jogviszony adójogi elemzésére, tudja elhelyezni az adójogi rendszerben és ismerje fel az alkalmazandó szabályokat.								
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. adóbevallás elkészítése esetén a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.								
Attitűd:								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő adójogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse az egyes adónemek alkalmazásának körét annak érdekében, hogy jogszerűen teljesíteni tudja a felmerülő adókötelezettségeit, azokat magabiztosan és szakmailag megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.								
Autonómia és felelősség:								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy az adójog intézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten jogilag megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt az adókötelezettséggel járó jogviszonyok tekintetében.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Adók fogalma, csoportosítása. SZJA: Összevonás alá eső adóköteles jövedelmek, Mezőgazdasági őstermelő, kistermelő adózása, Egyéni vállalkozó adózása, Külön adózó jövedelmek, tőkejövedelmek, az egyes juttatások (cafeteria –elemek) és az ingó, ingatlan dolgok átruházása, Magánszemély külföldről származó jövedelmének adóztatása. TAO: Belföldi és külföldi illetőségű adóalanyok köre, az adóalap meghatározása, csökkentő és növelő tételek köre, adókedvezmények. ÁFA: adóalanyok köre, áfa tárgyi hatálya. A fizetendő adó, előzetesen felszámított adó és az elszámolandó áfa meghatározása, adólevonási jog. Adómentességek az áfá-ban.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

adófeladatok átbeszélése és megoldása során az adójog elmélete mellett annak gyakorlati aspektusába is betekintést nyerhetnek a hallgatók

Értékelés

A félév során két zárthelyi dolgozat írása egyenként legalább 50-50 %-os eredményességgel.

A követelmények pótlása és javítása:

A félévközi követelményként meghatározott zárthelyi dolgozatok megírása pótolható (javítható), ennek időpontja az utolsó szemináriumi óra. Ezek alapján jegymegajánlás történik.

A zárthelyi dolgozatok 30 pontosak, tehát maximum 60 pont szerezhető.

Jegyek:

0–29 pont - elégtelen (1),
30–37 pont - elégséges (2),
38–45 pont - közepes (3),
46–52 pont - jó (4),
53–60 pont - jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

2017. évi CL. Törvény az adózás rendjéről
2017. évi CLI. törvény az adóigazgatási rendtartásról
1995. évi CXVII. Törvény a személyi jövedelemadóról
1996. évi LXXXI. Törvény a társasági adóról és az osztalékadóról
2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról
1990. évi XCIII. Törvény az illetékekről

Heti bontott tematika	
1. hét	Bevezetés, adójogi alapfogalmak, az adózás rendje TE: Ismeri az adó fogalmát, az adókötelezettség elemeit és megsértésének szankcióit.
2. hét	SZJA I. : Összevonás alá eső adóköteles jövedelmek TE: Ismeri az önálló és a nem önálló tevékenységek körét, a jövedelem megállapításának szabályait, az adóalapot csökkentő tételeket és az adókedvezményeket.
3. hét	SZJA II. Mezőgazdasági őstermelő, kistermelő adózása TE: Ismeri, hogy ki és milyen feltételekkel lehet mezőgazdasági őstermelő, illetve kistermelő, s hogyan állapítja meg az adóalapját és a fizetendő adóját.
4. hét	SZJA III. Egyéni vállalkozó adózása TE: Ismeri az egyéni vállalkozó választási lehetőségét a vszja, átalányadózás, az EVA és a KATA tekintetében, tisztában az alapvető adójogi szabályokkal.
5. hét	SZJA IV. Külön adózó jövedelmek TE: Alapos ismereteket sajátít el a tőkejövedelmek, az egyes juttatások (cafeteria –elemek) és az ingó, ingatlan dolgok átruházásához kapcsolódó adó-és illetékfizetési szabályok tekintetében.
6. hét	SZJA V. Magánszemély külföldről származó jövedelmének adóztatása TE: Ismeretekkel bír a magyar szabályozás és a Modell Egyezmény alapvető előírásairól a kettős adóztatás elkerülése tekintetében.
7. hét	SZJA VI. Gyakorló feladatok az szja körében TE: Ismeri a munkavállalót megillető pihenőidők fajtáit, mértékére, díjazására és kiadására vonatkozó szabályokat.
8. hét	1. zh. megírása: adófeladatok az szja körében
9. hét	TAO I. Belföldi illetőségű adóalanyok adózása TE: Ismeri a TAO alanyok körét, az adóalap meghatározásának szabályait és az adókedvezmények érvényesítési lehetőségeit.
10. hét	TAO II. Külföldi illetőségű adóalanyok adózása TE: Ismeri a külföldi vállalkozó és az ingatlannal rendelkező társaság külföldi tagját terhelő adófizetési szabályokat.
11. hét	ÁFA I. ÁFA tárgyi hatálya, a belföldi termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás áfa vonzata: TE: Ismeretekkel bír a belföldi termékértékesítéshez kapcsolódó fizetendő áfa, elszámolandó áfa meghatározásáról, az adólevonási jog alkalmazásáról.
12. hét	ÁFA II. A határon átnyúló termékértékesítés és beszerzés adójogi szabályai TE: Ismeri a termékexport és import, valamint az EK-n belüli termékértékesítés áfa szabályait.
13. hét	2. Zh dolgozat írása: TAO és ÁFA témakörében feladatok megoldása
14. hét	Pótzárthelyi megírása: A félév során előírt 2 ZH pótlása, javítása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Befektetési döntések		Kódja:	GT_AGML607-17	
		angolul:						
Felelős oktatási egység:				Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				Vállalati pénzügyek II.		Kódja:	GT_AGML024-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Becsky-Nagy Patrícia		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	-		beosztása	-
A kurzus célja,								
hogy a korábban megszerzett vállalati pénzügyi ismeretek témakörben elmélyítse a hallgatók ismereteit a befektetésekre, befektetési döntésekre vonatkozóan Excel feladatok és esettanulmányok megoldásán keresztül.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, működtetésének és szervezésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítéshez, döntéstámogatáshoz kapcsolódó módszertani alapokat.								
Képesség:								
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen – hazai, illetve nemzetközi környezetben is.								
- Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására.								
- Alkalmazni képes a gazdasági problémák megoldásának technikáit, a probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeire és korlátaira tekintettel.								
Attitűd:								
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
Autonómia és felelősség:								
- Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
- A kurzus keretében részletesen foglalkozunk a beruházási döntésekkel, a kötvény-és részvényértékeléssel, a portfólió elméleti eredményekkel és a tőkepiaci árazási modell alkalmazásaival								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A tanulási folyamat az órákon történő téma feldolgozás mellett az önálló felkészülést teszi szükségessé. A hallgatóknak lehetősége nyílik az egyes témakörök elmélyítésére Excel feladatok és esettanulmányok megoldásán keresztül. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%								
Értékelés								
A hallgatóknak félév végén egy zárthelyi dolgozatot kell megírniuk egy előre megadott időpontban, mely a vizsgaidőszak első két hetében egyszer pótolható. A dolgozatok fogalmakat, rövid összefüggéseket, valamint a megoldott problémához hasonló feladatokat tartalmaznak. Időtartamuk: 50 perc. A gyakorlati jegyeket a vizsgaidőszak 3. hetének végéig le kell zárni, és az eredményeket a Neptun rendszerben rögzíteni.								
50% alatt: nincs aláírás								
60% alatt: elégtelen (1)								
60-69%: elégséges (2)								
70-79%: közepes (3)								
80-89%: jó (4)								
90-100%: jeles (5)								

Kötelező szakirodalom:

Szemináriumi feladatsorok

Tankönyvek:

Felsch Ádám – Száz János [2003]: Befektetési számítások. Példatár.

Bodie – Kane – Marcus [2005]: Befektetések. AULA Kiadó, ISBN: 963-9585-42-4

Ajánlott szakirodalom:

Brealey – Myers: Modern vállalati pénzügyek.

Heti bontott tematika	
1.	Tantárgyi követelmények ismertetése, a befektetési döntésekről . A pénz időértékének komplex alkalmazásai.
	TE: A hallgató megismerkedik a befektetési döntések fogalmával, alkalmazásuk lényegével, a pénz időértékének komplex alkalmazási lehetőségeivel.
2.	Beruházás értékelés, WACC.
	TE: A hallgató képes a beruházások értékelésére, befektetési döntések előkészítésére, meghozatalára, elemzésére, a súlyozott átlagos tőke költség alkalmazására és meghatározására.
3.	Beruházás értékelés, IRR.
	TE: A hallgató képes a beruházások értékelésére, befektetési döntések előkészítésére, meghozatalára, elemzésére, a belső megtérülési ráta alkalmazására és meghatározására.
4.	Eltérő élettartamú beruházások.
	TE: A hallgató képes értékelni és elemezni az eltérő élettartamú beruházásokat, és választani a befektetési lehetőségek közül.
5.	Kötvényértékelés.
	TE: A hallgatók megismerik a kötvényértékelés lényegét, módszereit.
6.	Kötvényértékelés, YTM.
	TE: A hallgatók megismerik a kötvényértékelés lényegét, módszereit, képesek meghatározni és értelmezni a kötvényértékeléshez kapcsolódó belső megtérülési rátát.
7.	Részvényértékelés.
	TE: A hallgatók megismerik a részvényértékelés lényegét, módszereit.
8.	Portfólióelmélet I.
	TE: A hallgatók megismerkednek a portfólióelmélettel, alkalmazási területeivel.
9.	Portfólióelmélet II.
	TE: A hallgatók megismerkednek a portfólióelmélettel, alkalmazási területeivel.
10.	CAPM I.
	TE: A hallgatók megismerkednek a CAPM modellel és alkalmazási lehetőségeivel, a befektetések hozamának ezen modell segítségével történő meghatározásával és értékelésével.
11.	CAPM II.
	TE: A hallgatók megismerkednek a CAPM modellel és alkalmazási lehetőségeivel, a befektetések hozamának ezen modell segítségével történő meghatározásával és értékelésével.
12.	Összefoglalás, komplex feladatok.
	TE: A hallgatók tudása tovább mélyül a félév során feldolgozott témakörökhöz kapcsolódó komplex feladatok megoldásán keresztül.
13.	A félév értékelése, új pénzügyi irányzatok.
	TE: A hallgató betekintést nyer az aktuális pénzügyi irányzatok világába.
14.	Zárthelyi dolgozat
	TE: -

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Értékpapírhog és bankügyletek			Kódja:	GT_AGML608-17
		angolul:		Securities and Banking				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Károlyi Géza	beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerkedjenek a monetáris politika jogi szabályozási sajátosságaival és a pénzügyi intézmények rendszerével, valamint a bankügyletek típusaival és a fizetési módok formáival és jellemzőivel. A hallgatók emellett az értékpapírhog általános és az egyes értékpapírokra vonatkozó speciális szabályozással is részletesen megismerkednek.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A hallgató olyan speciális gazdasági jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a bankszféra különböző intézményei és az általuk folytatott pénzügyi szolgáltatások sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A pénzügyi intézmények rendszere, a jegybank, valamint a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások működése. 2. A bankügyletek típusai és biztosítéki rendszere. 3. Az értékpapírhog általános és specifikus szabályai.								
Képesség:								
Legyen tisztában a banki szféra intézményeivel, az általuk folytatott pénzügyi szolgáltatások és kiegészítő pénzügyi szolgáltatások körével, biztonságos működésük követelményeivel.								
Tudja elhelyezni az egyes banki szerződéseket a bankügyletek megfelelő kategóriái között, s tudja értelmezni a szerződési biztosítékok érvényesítésének eszközeit.								
Legyen képes az egyes értékpapírok megkülönböztetésére, azok alapvető funkcióinak felismerésére.								
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. egy bank ügyfeleként a kötendő szerződések tartalmának értelmezése vagy az általa alkalmazott fizetési módok teljesítése esetén a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.								
Attitűd:								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő bankjogi, kötelmi jogi és értékpapírhog tudás birtokában átlássa és értelmezze a bankszektor alanyainak tevékenységét, magánemberként vagy a munkája során felmerülő speciális jogintézményeket (bankügyletek, zálogjog, fizetési módok, értékpapírok) magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.								
Autonómia és felelősség:								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a bankszféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt a bankügyleteket érintő kérdésekben.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A pénzügyi intézmények rendszere. A jegybank feladatai és szervezeti felépítése. A pénzügyi intézmények rendszere, a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások. A pénzügyi intézmények prudens és szolvens működése. Az aktív és passzív pénzszolgáltatási ügyletek. Bankügyletek biztosítékai. Pénzforgalmi szolgáltatás, fizetési módok. Értékpapírhog általános szabályai. Kötelmi jogi papírok, testületi értékpapírok, árupapírok és egyéb sui generis értékpapírok.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
előadás, igény szerint konzultáció, a témához kapcsolódó napi aktualitások feldolgozása kiselőadások keretében.								

Értékelés

Írásbeli kollokvium, melynek értékelése ötfokozatú.

2-es (elégséges) érdemjegy a maximálisan elérhető pontok 50 %-ától

Kötelező szakirodalom:

Csécsey-Fézer-Hajnal-Károlyi-Petkó-Törő-Zoványi: Az üzleti élet tranzakcióinak joga. 2013. Debrecen, Kapitális Kft. Bankjogi ismeretek (IX. fejezet) és Értékpapírijog (XI. fejezet)

Ajánlott szakirodalom:

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.)

2013. évi CCXXXVII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról (Hpt.)

2013. évi CXXXIX. törvény a Magyar Nemzeti Bankról

18/2009. (VIII.6.) MNB rendelet a pénzforgalom lebonyolításáról

2017. évi CLXXXV. tv. a váltójogi szabályokról

2/1965.(I.24.) IM r. a csekkről

285/2001.(XII.26.) Korm. r. a kötvénnyről

286/2001.(XII.26.) Korm. r. a kincstárjegyről

287/2001.(XII.26.) Korm. r. a letéti jegyről

1996. évi XLVIII. Törvény a közraktározásról

1997. évi XXX. Törvény a jelzálog-hitelintézetéről és a jelzáloglevélről

2001. évi CXX. Törvény a tőkepiacról a befektetési jegy vonatkozásában

Heti bontott tematika	
1. hét	A pénzügyi intézmények rendszere: A kétszintű bankrendszer elemei, a jegybank és a pénzügyi intézmények szerepe és működése. TE: Ismeri a magyar bankrendszer felépítését, intézménytípusait és azok működési sajátosságait.
2. hét	A jegybank feladatai és szervezeti felépítése: monetáris politika eszközei, pénzemisszió. A monetáris tanács, az igazgatóság, a felügyelőbizottság és a közgyűlés hatásköre. TE: Ismeri az MNB feladat- és hatáskörét, a pénzügyi szféra más alanyaihoz való kapcsolatát.
3. hét	A pénzügyi intézmények I. A pénzügyi intézmények rendszere, a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások fajtái és működési sajátosságaik. A bank, szakosított hitelintézet, a szövetkezeti hitelintézet által folytatott pénzügyi szolgáltatások köre. TE: Ismeri a pénzügyi szolgáltatások és kiegészítő pénzügyi szolgáltatások körét, végzésének szabályait.
4. hét	A pénzügyi intézmények II. A pénzügyi intézmények állami felügyelete, a betétbiztosítás és intézményvédelem eszközei, szervei. TE: Ismeri a pénzügyi intézmények vonatkozásában az MNB által ellátott engedélyezési és felügyeleti jogkör alapvető szabályait, a kötelező és az önkéntes betétbiztosítás intézményeit.
5. hét	A pénzügyi intézmények prudens és szolvens működése: Az azonnali és a mindenkori fizetőképesség kritériumai. TE: Alapos ismereteket sajátít el azokról az előírásokról, amelyek biztosítják a pénzügyi intézmények tevékenységét.
6. hét	Az aktív pénzszolgáltatási ügyletek: A pénzhitelek és a kötelezettségvállalási hitelek. A hitel és a kölcsönszerződés elhatárolása, a bankgarancia és a faktoring sajátosságai. TE: Részletes ismeretekkel bír a bank által nyújtott hitelek jogi keretei tekintetében.
7. hét	A passzív pénzszolgáltatási ügyletek: A betétszerződés és a takarékbetét jellemzői. TE: Ismeri a betételhelyezésre szolgáló jogi konstrukciókat.
8. hét	Bankügyletek biztosítékai I.: A biztosítékok polgári jogi rendszere: a dologi biztosítékok fajtái és jellemzői. A zálogjog fogalma, fajtái és érvényesítésének szabályai. TE: Ismeri a biztosítékok szerepét, el tudja határolni a jelzálog, kézzizálog, az óvadék, és az önálló zálogjog intézményét.
9. hét	Bankügyletek biztosítékai II.: A személyi biztosítékok köre: kezesség és garancia sajátosságai. TE: Ismeri a kezesség fajtáit, különbséget tud tenni a sortartó és a készfizető, valamint a kártalanító kezesség között. El tudja határolni a kezességtől a bankgaranciát vagy garanciaszerződést.
10. hét	Pénzforgalmi szolgáltatás, fizetési módok: fizetési számla megnyitása, rendelkezési jog, a fizetési műveletek lebonyolításának szabályai. A fizetési számlák közötti fizetési módok, a fizetési számlához kötődő készpénzfizetés, a fizetési számla nélküli fizetés szabályai.

	TE: Ismeri a pénzforgalmi szolgáltatásnak minősülő fizetési módokat, meg tudja határozni az átutalás, az inkasszó, az akkreditív és a bankkártyás fizetés fajtáit és jellemzőit.
11. hét	Értékpapírjog I. Általános szabályok: értékpapír fogalma, típusai, fajtái és csoportosításuk. Az értékpapír előállítási módjai és átruházási szabályok. TE: Ismeretekkel bír az értékpapírjogra jellemző normatív szabályozás jelentőségével, ismeri a Magyarországon kibocsátható értékpapírfajtákat. Ismeri az okirati és a dematerializált előállítási formákat és a forgatmány jelentőségét és szerepét.
12. hét	Értékpapírjog II. Kötelmi jogi papírok: A pénzkövetelést megtestesítő értékpapírok (váltó, csekk) sajátosságai, valamint a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok (kötvény, kincstárjegy, letéti jegy, jelzálog-levél) jellemzői. TE: Ismeri a kötelmi jogviszony alapján kiállított értékpapírok fajtáit, fogalmát, kibocsátói körét, hozamát, elévülését és átruházási szabályait.
13. hét	Értékpapírjog III. A testületi értékpapírok: a részvény. A részvény fogalma, névértéke, előállítási módja, átruházása és az egyes részvényfajták sajátosságai. TE: Ismeri a részvény alapvető sajátosságait, különbséget tud tenni a törzsrészvény, az elsőbbségi részvény, a dolgozói részvény, a kamatozó részvény és a visszaváltható részvény tekintetében.
14. hét	Értékpapírjog IV. Árupapírok és egyéb sui generis értékpapírok: közraktári jegy és a befektetési jegy sajátosságai. A közraktározási tevékenység célja és feltételei, a közraktári szerződés tartalmi sajátosságai, a közraktár custodia felelőssége. A közraktári jegy sajátosságai. A befektetési alapok tevékenysége, formái, a befektetési jegy fajtái. TE: Alapos ismeretekkel bír a közraktározási tevékenység lényegi vonásait illetően, ismeri az árujegy és a zálogjegy funkcióit. Különbséget tud tenni a zártvégű és a nyílt végű befektetési alapok tevékenysége és az általuk kibocsátott befektetési jegy sajátosságai között.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Vezetői számvitel				Kódja:	GT_AGML609-17
		angolul:	Management Accounting					
Felelős oktatási egység:			DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Kiss Anita			beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:				beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismertesse a hallgatókkal a vállalkozások vezetésének és fejlesztésének korszerű módszereit, gyakorlati feladatait, kiemelve a vezetői számvitel fontosságát. Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> A számvitel feladata egy-egy gazdasági társaságról pénzügyi információk meghatározása, mérése és szolgáltatása annak érdekében, hogy ezen információk felhasználói megalapozott döntéseket hozhassanak. A megállapítás, mérés és közlés szolgálhatja a társaság külső felhasználókkal való kommunikációját. A vezetői számvitel a vállalkozás vezetői (a management) részére ad a döntésekhez információkat. <i>Képesség:</i> Képessé válik a hallgató a vezetői számvitel sajátosságainak elkülönítésére, valamint az alapvető összefüggések értelmezésére. <i>Attitűd:</i> A félév során az elméleti ismeretek mellett a gyakorlati hasznosítás lehetőségeit is elsajátítják a hallgatók. <i>Autonómia és felelősség:</i> Felelősséggel dönt a kurzus során szerzett ismeretek bővítéséről és fejlesztéséről. A kurzus rövid tartalma, témakörei A vezetői számvitel fogalma, költséggazdálkodás, önköltségszámítás. Gyakorlati feladatok, számpéldák megoldása. Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon, feladatokon keresztül. A példák megoldását a szemináriumi foglalkozások segítik. Értékelés A megszerzett ismeretek számonkérése írásbeli dolgozat formájában történik. A dolgozatok felépítése: az elméleti anyagra vonatkozó tesztek, igaz-hamis állítások és rövid kérdések (definíciók, képletek, összefüggések), valamint gyakorlati, számítási feladatok megoldása. Kötelező szakirodalom: Kardos Barbara – Sztanó Imre – Veress Attila [2012]: A vezetői számvitel alapjai. Saldo Kiadó, Budapest, 1 – 5. fejezetek Jánosa András – Paál Éva [2001]: Számvitel-szervezés és vezetés II. Perfekt, Budapest, 1. és 2. fejezetek A szemináriumokon kiadott és megoldott számítási feladatok Ajánlott szakirodalom: Kondorosi Ferencné [2002]: A vezetői számvitel és elemzés alapjai, Régió Kiadó, Debrecen Hansen, Don – Mowen, Maryanne [1997]: Management Accounting, South-Western College Publishing Chadwick, Leslie [1997]: Vezetői számvitel, Panem-Prentice Hall								

Heti bontott tematika	
1.	A vezetői számvitel fogalma, értelmezése, feladata, kapcsolata a pénzügyi számvittel TE: Ismeri a vezetői számvitel, pénzügyi számvitel közötti összefüggéseket.
2.	Költségtani ismeretek, költség, ráfordítás TE: Ismeri az állandó és változó költségeket.
3.	A költségek jellemzői, csoportosítása TE: Ismeri a költségváltozási tényezőket.
4.	Költséggazdálkodás fogalma és értelmezése TE: Ismeri a fedezeti költségszámítást.
5.	A költséggazdálkodás módszerei, költségszámítások TE: Ismeri a határköltség-számítást.
6.	Költségek elszámolása, annak céljai és lehetőségei, a költségek elszámolása a számviteli törvény szerint, a költségelszámolás gyakorlata TE: Ismeri az elsődleges költségnem elszámolás, elsődleges költségnem, másodlagos költséghely/költségviselő elszámolás, elsődleges költséghely/költségviselő, másodlagos költségnem elszámolás gyakorlati módszereit.
7.	Kalkulációk és önköltségszámítás. Az önköltségszámítás tárgya, feladata és törvényi szabályozása TE: Ismeri a kalkuláció fogalmát, feladatát.
8.	Az önköltségszámítás fajtái. Előkalkuláció, közbenső kalkuláció TE: Ismeri az önköltségszámítás lehetséges sémáit.
9.	Az önköltségszámítás fajtái. Utókalkuláció TE: Ismeri az előkalkulációt, közbenső kalkulációt, utókalkulációt.
10.	Az önköltségszámítás módszerei. Osztókalkuláció TE: Ismeri az osztókalkulációt.
11.	Az önköltségszámítás módszerei. Pótlékoló kalkuláció TE: Ismeri a pótlékoló kalkulációt.
12.	Az önköltségszámítás módszerei. Normatív kalkuláció TE: Ismeri a normatív kalkulációt.
13.	Az önköltségszámítás módszerei. Vegyes kalkuláció TE: Ismeri a vegyes kalkulációt.
14.	Összefoglalás TE: Alapos ismeretekkel rendelkezik a vezetői számvitelről, a költséggazdálkodásról, az önköltségszámítás és költségelszámolás területeiről.

*TE tanulási eredmények